

Begroting 2025

Inhoudsopgave Begroting 2025

Inhoudsopgave Begroting 2025	1
1 BELEIDSBEGROTING	3
Bestuurlijke samenvatting.....	4
Effecten en effectindicatoren	11
Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep	13
Programma 2 Iedereen doet mee.....	22
Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit.....	34
Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	44
Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio	55
Programma 6 Bestuur en burgerzaken.....	64
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	72
Overhead.....	75
Vennootschapsbelasting	77
Paragrafen	78
Lokale heffingen	79
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	89
Onderhoud kapitaalgoederen.....	104
Financiering	107
Bedrijfsvoering	112
Verbonden partijen	119
Grondbeleid	134
Vastgoed	137
Wet open overheid.....	141
2 FINANCIËLE BEGROTING	142
Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2025-2028.....	142
Baten en lasten 2025	143
Meerjarenperspectief.....	146
Financiële analyse programma's	147
Prioriteiten.....	161
Vervangingen.....	164
Reserves en voorzieningen meerjarig	168
Incidentele baten en lasten	171
Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	174
Balansprognose en EMU-saldo	176
3 BIJLAGEN	178
Taakveldenoverzicht meerjarenraming	179
BBV Beleidsindicatoren	183
Lijst subsidies.....	185
Lijst met afkortingen	187

1 BELEIDSBEGROTING

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2025 aan. In het derde en laatste volle jaar van deze bestuursperiode gaan we verder met het uitvoeren van de ambities uit 'Samen Doen: eerlijk sociaal en ambitieus' en leggen we een aantal accenten op basis van nieuwe, of aangepaste inzichten.

Groei moet passen bij onze eigenheid

Met de Omgevingsvisie Weert is helder gemaakt dat we gaan groeien richting 60.000 inwoners en dat we willen versnellen in de woningbouwopgave. Aangezien de ons omliggende gemeenten, Nederweert en Cranendonck voor vergelijkbare groeiopgaven staan, betekent dat iets voor de regio en de rol die Weert daarin heeft als centrumgemeente. De ontwikkeling staat niet los op zich en wordt beïnvloed door de schaa sprong rondom Eindhoven. Dat is overigens niet nieuw; de geringe afstand tussen Weert en Eindhoven en de omvang van het dagelijkse woon-werkverkeer tussen beiden laat zien dat er wederzijdse afhankelijkheden zijn.

De gevolgen van deze schaa sprong zijn nu al merkbaar in onze woningmarkt en op onze bedrijventerreinen. Hierop willen we meer regie kunnen voeren door heldere keuzes te maken en slim te anticiperen; 'groei vanuit eigenheid' hanteren we daarbij als uitgangspunt. Onder 'eigenheid' verstaan we; passend bij de maat en schaal van Weert, de sociaal-maatschappelijke identiteit, de groene omgeving en onze cultuurhistorie. De genoemde 'eigenheid' vraagt om méér dan fysieke aanpassingen, zoals bouw van woningen en bijbehorende voorzieningen. De beleving die voor inwoners en bezoekers in Weert geboden wordt moet ook meegroeien. Goede, onderscheidende evenementen, een bruisende binnenstad en gerichte citymarketing ondersteunen daarbij.

Weert in de regio

Het jaar 2025 wordt ook het jaar van de regio. De Regio Deal Midden-Limburg komt op stoom met het in Weert gevestigde regiobureau en de eerste projecten gaan van start. Het Rijk en de provincie hebben gaan samen met de regio minimaal € 40 miljoen investeren voor projecten in onze regio. Deze impuls moet ons helpen bij de groei die we eerder hebben benoemd en vraagt ons ook om te cofinancieren. Met de Regio Deal krijgt Midden-Limburg ook een impuls op de doorontwikkeling van de regio. Projecten uit de Regio Deal richten zich op de pijlers (1) Leefbaarheid, (2) Klimaat & landschap en Economie, (3) Onderwijs & Arbeidsmarkt en (4) Versterken regionale samenwerking.

Welvaart versterken voor iedereen

Het welzijn en de welvaart van onze inwoners en de aspecten waarin de gemeente het dagelijks leven ondersteunt, (wonen, werken/economie, onderwijs en vrije tijd) moet op peil blijven voor álle inwoners en waar nodig verbeteren. We zien in toenemende mate instroom van nieuwe Weertenaren. Ook voor die groepen willen we een groene thuishaven zijn, zodat zij optimaal kunnen meedoen met alles wat Weert te bieden heeft.

Er is in de samenleving, in onze dorpen en wijken veel in ontwikkeling wat invloed heeft op de leefbaarheid. Daar hebben we oog voor. We gaan ons daarom in 2025 richten op de dorpen en op een aantal wijken, waar plannen gemaakt worden om samen de leefbaarheid te vergroten en samen te investeren in zaken waaraan de inwoners behoefte hebben.

Basis op orde

Tegelijkertijd vernieuwen we in 2025 onze dienstverlening. We willen zichtbaar en benaderbaar zijn voor onze inwoners en heldere verwachtingen wekken in onze dienstverlening, maar ook slim gebruik maken van digitalisering. Onze inwoners en ondernemers staan centraal, maar zien soms een gemeente met meerdere gezichten. Dat willen we verbeteren in onze aanpak in bijvoorbeeld

een wijk, of als inwoners vragen aan ons stellen. Samengevat gaat het dan om onze dienstverlening. Die wordt beter als we slimmer gebruikmaken van data en als we zorgen dat onze organisatie naadloos samenwerkt tussen afdelingen en domeinen.

De manier waarop de gemeente haar werk doet en waarop zij buiten wordt gezien kent nog een aantal onderbelichte aspecten die we als basis beschouwen. Weert heeft (en pakt) nog niet altijd de rol die logischerwijs bij Weert als centrumstad past. We staan op het punt om zelfbewust en proactief met onze eigen organisatie, onze inwoners en ondernemers aan de slag te gaan. Beleid maken en uitvoeren op basis van allerhande beschikbare data en kennis is zo'n voorbeeld. De bestuurlijke positie van de gemeente Weert in de regio, ons contact met inwoners en ondernemers die nog niet in beeld zijn, ons personeelsbestand en toezicht en handhaving moeten op orde blijven.

Wat ook bij de basis hoort, is het opbouwen en onderhouden van de regionale samenwerking. We investeren blijvend in bestuurlijke relaties met onze partners over de grens, zowel in Noord-Brabant, als in Vlaanderen en Duitsland.

Vitale organisatie

De huidige krappe arbeidsmarkt in combinatie met (personele) ontwikkelingen maken dat de vraag voor personele inzet een uitdaging is. Onze opgaven, bestuurlijke ambities en onze dienstverlening aan de inwoners vragen om ambtelijke inzet om deze waar te maken. We investeren om ons te positioneren als een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers; binden én boeien.

Financieel gezond blijven

Bij de vaststelling van de Kadernota in het voorjaar was er sprake van een meerjarig negatief perspectief 2025-2028. De financiële situatie van veel gemeenten in Nederland was niet gunstig, zo ook in Weert. Het jaar 2026 bleek ook voor ons het grote ravijnjaar. De meicirculaire heeft dit perspectief enigszins positief beïnvloed. Het begrotingsjaar 2025 kent nu nog een positief saldo, maar voor de jaren daarna is weinig ruimte voor meerjarige structurele uitgaven. Voor het eerst sinds jaren wordt Weert nu voor de jaren 2026-2027 geconfronteerd met een negatief saldo. Daarnaast zijn er nog een aantal financiële onzekerheden zoals de uitwerking van de septembercirculaire 2024, doorwerking van raadsbesluiten over september en oktober, maar ook de verdere (financiële) uitwerking van het regeerakkoord die naar verwachting pas echt duidelijk zal worden in de meicirculaire 2025.

Naast deze onzekerheden staan we zoals in de Kadernota al aangegeven voor uitdagingen door diverse maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

Bovenstaand financieel perspectief heeft ons gedwongen om scherpe keuzes te maken bij de begrotingsvoorbereiding, maar dwingt ook tot behoedzaamheid bij de begrotingsbehandeling. We hebben keuzes gemaakt binnen de voorstellen van de Kadernota 2025 en de daarbij aangenomen moties en amendementen.

Om nog enige ruimte te krijgen voor nieuw beleid, hebben we de begroting kritisch bekeken, afwegingen gemaakt en zetten we volop in om externe financieringen -zoals Europese- en rijkssubsidies- binnen te halen om doelen te verwezenlijken. Zoals al eerder aangegeven zijn de middelen uit de Regio Deal daarvan een goed voorbeeld: we verwachten de eerste rijksbijdrage op onze investeringen (cofinanciering) al in 2025 te ontvangen.

We presenteren u nu een begroting die solide is opgebouwd, helaas voor 2026 nog negatief uitkomt, maar wel nog ruimte geeft om diverse ontwikkelingen op te pakken om daarmee onze gestelde doelen en resultaten te behalen.

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	14.775	5.233	-9.542
2	Iedereen doet mee	92.949	26.314	-66.635
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	13.385	6.683	-6.702
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	22.878	16.495	-6.384
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	12.808	539	-12.269
6	Bestuur en burgerzaken	11.813	1.140	-10.672
	Totaal programma's	168.608	56.405	-112.203
Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien				
	Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.312	146.175	136.863
	Overhead	24.112	134	-23.978
	Vennootschapsbelasting	10	0	-10
Geraamd saldo van baten en lasten				
	Geraamd saldo van baten en lasten	202.042	202.713	672
	Totaal reserves	6.293	6.306	13
	Geraamd resultaat	208.335	209.020	685

De hoofdlijn van de begroting 2025

De begroting is opgesteld vanuit de kadernota 2025. Financieel ziet het er wat gunstiger uit dan in de kadernota is ingeschat. Dit wordt veroorzaakt door:

- lagere indexaties dan maximaal opgenomen bij de kadernota;
- meevallers inzake hogere uitkering vanuit het gemeentefonds (meicirculaire);
- hogere compensatie voor de participatiewet;
- lagere kapitaallasten doordat investeringen later gereed zijn dan verwacht in de tussenrapportage.

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, het gemeentefonds, is opgenomen op basis van de meicirculaire. Hierbij is de nieuwe financieringssysteem (koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP)), welke vervroegd is naar 2024 verwerkt. De mogelijke impact van de beleidskeuzes van het nieuwe kabinet op het gemeentefonds, zijn op dit moment nog niet bekend.

Aan de andere kant is er in 2025 nog een positief saldo en hebben we bovendien nog een behoorlijke algemene reserve. Er is dus tijd en ruimte om bij te sturen als de toekomst tegenvallers laat zien.

Daardoor is het gelukt om een groot aantal prioriteiten op te nemen. Dat maakt dit een ambitieuze begroting. Financieel zijn behoorlijk wat ambities gedekt, maar de uitvoering zal een uitdaging worden. Als niet alle seinen op groen staan, zal het niet lukken om alles te doen zoals in deze begroting gepland. De huidige tijd kent risico's waar steeds meer op de gemeente afkomt en we te maken hebben met een tekort op de arbeidsmarkt. We zullen indien nodig ervoor kiezen om eerst in gang gezette plannen af te maken.

Dit alles heeft geleid tot een begroting 2025 die sluit met een positief saldo van € 685.000, waarbij de meerjarenbegroting in 2026 een negatief saldo laat zien maar licht positief is voor de jaren 2027 en 2028. Waarbij we de woonlasten voor inwoners zo laag mogelijk hebben gehouden en deze niet harder dan de prijsontwikkeling stijgen.

Terugblik 2024

In 2024 hebben wij u de jaarstukken over het jaar 2023 gepresenteerd.

Over 2023 werd een overschot van € 18.111.000 gerealiseerd. Het structureel resultaat van de baten en lasten was € 6.292.000 voordelig, waarbij opgemerkt wordt dat dit 'structureel' is, conform de definitie die ons hiervoor door de provincie is voorgeschreven. Het structureel resultaat volgens deze definitie zegt niets over de ontwikkeling daarvan naar de toekomst toe.

Op basis van de (op dat moment) meest recente berekening van de risico's in de grondexploitaties is de risicobuffer grondexploitaties met € 1.300.000 verhoogd. Dit bedrag werd ten laste van het positieve resultaat van de grondexploitaties gebracht. Van het positieve resultaat is door de raad gekozen om een bestemmingsreserve te vormen voor de Regio Deal voor een bedrag van € 2.100.000 en een bestemmingsreserve voor majeure projecten te vormen voor een bedrag van € 10.000.000. Daarnaast is er € 3.370.000 gestort in de algemene reserve.

Financieel meerjarenbeeld

Het financieel meerjarenbeeld ziet er als volgt uit:

	2025	2026	2027	2028
Lasten begroting	208.335	216.943	215.973	214.764
Baten begroting	209.020	216.682	216.215	214.993
Saldo begroting	685	-261	242	229

Saldo van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting 2025 en de bijgestelde begroting 2024 incl. tussenrapportage 2024 voordelig € 1.082.

PR.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
PR2	Bijstandsuitkeringen		177
PR2	Loonkostensubsidie		229
PR2	Maatwerk Wmo		1.256
PR2	Jeugdhulp		1.120
PR2	Participatiewet		628
PR2	Subsidies aan professionele instellingen (Punt Welzijn, AMW, Zelfregie, Bureau Andersom)		438
PR2/P6	Bijdrage Veiligheidsregio		680
PR2	Leerlingenvervoer		222
PR3	Versnelling nieuwbouw (amendement begroting 2024)	1.500	
PR4	Subsidies aan professionele instellingen (Rick, Munttheater, Bosuil)		152
Ov.	Budgetten ICT/Software		263
Alg.	Rente langlopende leningen	790	
Alg.	Gemeentefonds meicirculaire 2024	6.331	
Alg.	Prioriteitenbudget		3.320
Alg.	OZB opbrengsten	478	
	Bijstellen budget energiekosten		523
	Toename personele lasten (incl werkgeverslasten en inhuur)		2.508
	Afname kapitaallasten	2.483	
	Overige mutaties ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar	1.017	
	TOTAAL	12.599	11.516
	Saldo	1.082	

Leeswijzer

De begroting is opgesteld vanuit de kadernota 2025

Met de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert' heeft de raad de stip op de horizon gezet, een toekomstbeeld voor 2030. Met het coalitieprogramma zijn verdere stappen gezet op weg naar die stip. In beide documenten zijn de contouren voor de ontwikkeling van Weert vormgegeven in vijf waarden. Deze vijf waarden zijn daarmee leidend geworden voor ons werk tot 2030. Bij de begroting 2024 hebben we de programma-indeling gebaseerd op de vijf waarden. En in het voorjaar heeft uw raad de kadernota op basis daarvan vastgesteld.

Opzet

De gepresenteerde opzet van de begroting zet de lijn van visie, programma en begroting eenduidig door. Naast de vijf waarden die de basis vormen voor de programmastructuur, is er sprake van een zesde programma, waarin onze interne- en externe dienstverlening centraal staat. Informatie over de interne bedrijfsvoering is met name terug te vinden in het onderdeel 'Overhead' en in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'.

Per programma (en dus per waarde) is weergegeven welke visie we hier op hebben, welke actuele ontwikkelingen spelen omtrent deze waarde, welke ambities we voor 2025 vanuit het coalitieprogramma hierbij hebben en welke effecten, doelen en resultaten we hierbij concreet voor ogen hebben. Zo ontstaat een logisch verband tussen onze visie voor de lange termijn, het coalitieprogramma voor de huidige bestuursperiode en de jaarlijkse begroting.

Sturen op effecten

Hoewel nog steeds verdere verbetering mogelijk is, is in deze begroting de systematiek van 'Sturen op effecten' doorgevoerd. Er wordt zichtbaar welke resultaten (1 jaar) en doelen (2-3 jaar) aan het realiseren van deze langdurige maatschappelijke effecten (>3 jaar) bijdragen. Ook hangen (indien mogelijk en van toepassing) actuele meetindicatoren aan de doelen. Zo kan de voortgang op doelen en resultaten worden gemeten en kan hierop indien nodig worden bijgestuurd. Daarbij is het zo dat het niet op alle beleidsterreinen mogelijk is doelen in indicatoren te vangen. Zo zijn de doelen in het sociaal domein bijvoorbeeld veelomvattend en grotendeels afhankelijk van keuzes die mensen zelf maken. De gemeente heeft een rol in het stimuleren en faciliteren van gedrag en richt zich dus vooral op het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning. Ook voor deze beleidsterreinen zullen wij ons de komende jaren blijven inspannen om meten en monitoren mogelijk te maken. Maar dan nog is niet alles meetbaar te maken of zijn de kosten daarvan te hoog.

Dashboard (www.weert.nl/sturenopeffecten2025)

Bij deze begroting bieden we u een dashboard aan. Vanaf boekjaar 2024 gebruiken we dit dashboard als een levend instrument waarin we de voortgang van effecten, doelen en resultaten monitoren. Het dashboard is overzichtelijk, eenvoudig en gebruiksvriendelijk opgesteld en te allen tijde raadpleegbaar. Het dashboard is ook toegankelijk voor inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Met het inzicht dat het dashboard geeft, kan vervolgens het gesprek worden gevoerd of we op koers zijn of dat bijsturing nodig is, zoals bijvoorbeeld het versnellen of vertragen van activiteiten, het uitvoeren van aanvullende activiteiten of het stoppen met bepaalde activiteiten.

In het dashboard is per programma uit de begroting te zien welke effecten, doelen en resultaten bijdragen aan het realiseren van een waarde uit de strategische visie. Tevens is het mogelijk om alle maatschappelijke effecten in één oogopslag te zien en datzelfde geldt ook voor de doelen en resultaten. Elk afzonderlijk effect, doel of resultaat is raadpleegbaar en voorzien van een beschrijving met de daarbij behorende meetindicatoren.

De uitvoering van activiteiten start pas na vaststelling van de begroting. Daarom hebben alle effecten, doelen en resultaten nu een grijze kleur. Naast een kleur wordt dan ook een kwalitatieve duiding toegevoegd, omdat een effect, doel of resultaat niet altijd gemeten wordt, maar wel op een andere manier te monitoren is.

Bedragen

Alle bedragen in deze begroting zijn afgerond op duizenden euro's tenzij anders aangegeven. Daardoor ontstaan kleine afrondingsverschillen in aansluitingen en optellingen. Voor de prioriteiten en vervangingen geldt dat hierbij de hele bedragen zijn opgenomen gezien het budgetrecht van de raad.

Effecten en effectindicatoren

Effect	Effectindicator
1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte.	
	Gemiddelde zoekduur tot een woning per gezinssamenstelling.
	Gemiddelde zoekduur tot een woning per type woning.
	Inwonersenquête. *
	Krapte indicator.
	Tevredenheid woning. *
	Tevredenheid woonomgeving. *
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.	
	Aantal ondervonden delicten. *
	Afstand tot openbaar groen.
	Afwijking gemiddelde snelheid ten opzichte van de toegestane snelheid op een wegoppervlak.
	Beweegvriendelijke omgeving.
	Geregistreerde misdrijven.
	Jaarlijks meer vestigers dan vertrekkers.
	Vaak onveilig voelen in de buurt. *
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat.	
	Aantal geregistreerde werkzoekenden met en zonder dienstverband.
	Banen ten opzichte van inwoners voor wonend in Weert.
	Bruto arbeidsparticipatie.
	Het aantal arbeidsplaatsen per hectare bedrijventerrein blijft minimaal gelijk.
	Keurmerk veilig ondernemen bedrijventerrein.
	Ontwikkeling vestigingen.
4. Inwoners voelen zich positief gezond.	
	Contact met familie, vrienden of burens.
	Ervaren gezondheid.
	Mediaan besteedbaar inkomen.
	Tevredenheid met het leven.
	Tevredenheid met vrije tijd.
5. Inwoners kijken naar elkaar om.	
	Sociale cohesie. *
	Vertrouwen in anderen.
	Vrijwilligerswerk.

Effect	Effectindicator
6. De leefomgeving is biodivers en klimaatadaptief.	
	Aantal grondwaterstanden die passend zijn bij het microklimaat.
	Groen-blauwe ruimte, exclusief reguliere landbouw.
	Kwaliteit van water.
	Stikstofuitscheiding landbouw.
7. Weert is klimaatneutraal.	
	Circulariteit grondstofgebruik. *
	Hernieuwbare energie.
	Percentage positieve energielabels.
8. Weert vervult een centrumfunctie voor omgeving.	
	Aanbod type onderwijs.
	Aantal bezoekers in de binnenstad.
	Aantal bezoekers van culturele en vrijetijdsvoorzieningen.
	Aantal bezoekers van evenementen.
9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.	

* betreft effectindicatoren die momenteel nog niet worden gemeten, maar waaraan wel behoefte bestaat.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

Wat is de visie?

Weert is een plek waar je wilt en kunt wonen. Wat je wensen of inkomsten ook zijn. Met aantrekkelijke voorzieningen en activiteiten. Nu en in de toekomst. Dat perspectief is niet alleen aantrekkelijk, maar ook noodzakelijk om balans te houden in de bevolkingsopbouw. Weert krijgt immers te maken met een dubbele vergrijzing en groeiende vraag naar woonruimte, niet alleen als autonome ontwikkeling maar ook vanuit de regio. Om genoeg inwoners te binden, met of zonder gezin, maar ook inwoners in de loop van hun leven passende woonruimte te bieden, is het belangrijk om voldoende variatie in het woningaanbod te hebben. Elke (nieuw)bouwontwikkeling dient bij te dragen aan het op peil houden en verbeteren van de wijk of het dorp en voorzieningen in de wijk of het dorp en Weert als geheel. Op die manier kunnen we de voorzieningen van Weert als centrumstad in stand houden en behouden we leefbare wijken en buurten.

Een thuis is meer dan alleen stenen. Een thuis maakt onderdeel uit van de gehele leefomgeving. Dit programma staat daarmee niet op zichzelf. De inrichting van de buitenruimte, goede mobiliteit, een veilige en leefbare buurt, wijk of stad zijn randvoorwaardelijk om een huis je thuis te kunnen noemen.

Weert vervult een centrumfunctie voor haar omgeving. Roermond en Weert zijn de twee centrumsteden in Midden-Limburg. Daarnaast staan de Weerter voorzieningen ook ten dienste van gemeenten aan de Brabantse zijde van de provinciegrens én maakt een deel van de Belgische grensregio gebruik van de Weerter voorzieningen. In wijken en dorpen zijn goede en betaalbare voorzieningen waar verenigingen, instellingen en inwoners elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen organiseren.

Programma 1

Goed wonen voor iedere doelgroep

Effecten

1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte

2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat

8. Weert vervult een centrumfunctie voor omgeving

Doelen

Krapte op de woningmarkt verminderen

Versterken van een divers woningaanbod in de wijk

Er zijn meer betaalbare woningen beschikbaar

Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille

Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed

Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte

Wat is het beeld nu?

Woningbouwopgave

Weert heeft de ambitie om jaarlijks 250 woningen te realiseren. Dit is opgenomen in het coalitieprogramma 'Samen Doen: Eerlijk, Sociaal en Ambitieu!' Om de autonome groei op te vangen zijn ongeveer 125 woningen per jaar nodig. In 2025 zullen de na-ijleffecten nog merkbaar zijn van de ca. 800 woningen die aan plancapaciteit geschrapt zijn om voor te sorteren op de geprognosticeerde bevolgingskrimp. Om de verandering van 'voorsorteren op krimp' naar 'anticiperen op groei' te faciliteren zijn we aan de slag met de 'aanpak woningbouwversnelling' waarvoor door de raad € 3.000.000 ter beschikking is gesteld.

Deze ambitie is nodig om de druk op de woningmarkt het hoofd te bieden. Daarbij heeft Weert met een groeiend aantal inwoners te maken. Het geboorteoverschot is negatief. Het binnenlands- en buitenlands migratiesaldo is positief. Weert is aantrekkelijk voor nieuwe inwoners. De woningen zijn relatief betaalbaar en de ligging is strategisch ten opzichte van Brainport Eindhoven.

De druk op de woningmarkt is ongekend hoog, zowel in de koop- als in de huursector. Door de aantrekkelijke ligging van Weert en doordat Weert goed ontsloten is, weet Weert nieuwe inwoners aan zich te binden. Naast woningen op eigen grondexploitaties draagt de markt bij aan de realisatie van woningen. In de stad gaat het met name om de transformatie van leegstaand commercieel vastgoed en herontwikkeling van kwaliteitsarme bebouwing, in de dorpen gaat het naast beperkte transformatie vooral om uitbreiding.

In het tweede kwartaal van 2024 is woon-zorganalyse afgerond. Dit biedt samen met het woningbehoefte onderzoek, de Woondeal Limburg en provinciaal bod Limburg Centraal een goede basis voor de ontwikkeling en versnelling van de woningbouwopgave.

Ambities 2025

Krapte op de woningmarkt verminderen

2025 zal in het teken staan van het opstellen van het programma Volkshuisvesting op basis van de Wet Versterking Regie op Volkshuisvesting. De doelen van deze wet zijn opgenomen in dit programma. We zijn ons ervan bewust dat wetsaanpassingen verwerkt moeten worden in het gemeentelijk beleid en dat als gevolg van dit beleid opnieuw gestuurd zal moeten worden op de effecten.

Het aantal woningen moet de komende jaren harder groeien dan de afgelopen periode. Dit zorgt voor een balans ontstaat tussen vraag en aanbod. Deze groei moeten we welbewust faciliteren, vanuit eigenheid, voor een gezonde en evenwichtige woningmarkt. Om deze druk op te vangen is het noodzakelijk om initiatieven te versnellen en zo de woningbouwproductie nu en voor de middellange termijn op peil te houden.

In de in 2023 ondertekende Woondeal Limburg is een stevige ambitie opgenomen. We willen een deel van deze ambitie in Weert invullen. We zetten voor de korte en middellange termijn in op inbreiding in bestaand bebouwd gebied, zoals bij de gebiedsontwikkeling Keent & Moesel, de gebiedsontwikkeling Horne Kwartier, de Stadsbruglocatie, Beekstraat Kwartier en de Spoorzone. Daarnaast heeft de gemeente de WVG-gevestigd op de gronden in het uitbreidingsgebied hushovervelden en de groeiambitie optimaal te faciliteren.

In 2025 gaan we verder met de uitwerking van de Woondeal 2022 -2030. De Weerter bijdrage bedraagt bruto 225 woningen per jaar. Daarnaast nemen we onze verantwoordelijkheid om het landelijk woningtekort mee terug te dringen. We werken aan het verhogen van de plancapaciteit naar ruim 6.000 woningen om uiteindelijk tot 2040 ca. 4.650 woningen te kunnen realiseren.

We nemen deel aan de provinciale actielijnen grootschalige woningbouwlocatie 'Limburg Centraal' en 'Straatje erbij'. Zo zorgen we ervoor dat tot 2040 voldoende woningen gebouwd kunnen worden in Weert en haar kerkdorpen. Dit doen we in Weert met als uitgangspunt 'Beheerste groei in een groene thuishaven', aansluitend bij de uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

Om deze ca. 4.650 woningen te realiseren, moet het aantal opgeleverde woningen de komende jaren omhoog. Dit doen we door de zachte plancapaciteit (alle woningbouwplannen met een procedure tot onherroepelijk omgevingsplan) te verhogen naar 3.500 woningen. Tevens wordt de harde plancapaciteit (alle woningbouwplannen waarvan de procedure met betrekking tot het omgevingsplan is doorlopen en de omgevingsvergunning onherroepelijk is) in de periode 2025-2030 verhoogd naar 700 woningen om zo op termijn 350 woningen per jaar op te kunnen leveren. Dit doen we natuurlijk niet alleen, maar met alle partners in de gehele keten.

Versterken van een divers woningaanbod in de wijk

Iedereen heeft recht op een huis om zich thuis te voelen. Passende huisvesting is van groot belang voor zowel de huidige als nieuwe inwoners van Weert. We gaan voor een goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen, in overeenstemming met vraag en aanbod. We zetten in op gemengde wijken met extra aandacht voor sociale- en middenhuur en voor (nieuwe) woonvormen, waar ook ondersteuning kan worden geleverd.

Initiatieven voor flexwonen zijn nodig om de grootste druk te verzachten en in te spelen op de toenemende druk van specifieke doelgroepen op de sociale huurwoningen. Op St. Louis worden 76 woningen als flex-woning bestemd alvorens deze in de toekomst permanent te bestemmen. Dit draagt bij aan de procesversnelling om te komen tot extra woningen.

In 2023 is de woonzorgvisie vastgesteld en in 2024 is de woonzorganalyse uitgevoerd. In 2025 werken we met stakeholders verder aan toekomstbestendige woonvormen die voorzien in de behoefte van de zorgvragen. Ook in Weert hebben we te maken met dubbele vergrijzing: er komen steeds meer ouderen én ouderen worden steeds ouder. We onderzoeken vernieuwende creatieve oplossingen om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. We faciliteren duurzame en innovatieve concepten en zetten in op het creëren van vitale gemeenschappen.

De huisvesting voor Oekraïners wordt verlengd en de corporaties blijven bijdragen aan het huisvesten van statushouders.

Het beleid 'Huisvesting internationale werknemers' wordt geëvalueerd en herijkt mede op basis van het provinciaal behoefteonderzoek dat in 2024 is uitgevoerd.

De gebiedsontwikkeling Keent-Moesel wordt voortgezet, zowel via de ruimtelijke- als de sociale pijler. In 2025 gaan we aan de slag met een wijkontwikkelingsplan voor Groenewoud. Dit plan gaat in op zowel de ruimtelijke- als de sociale ontwikkeling van de wijk.

Er zijn meer betaalbare woningen beschikbaar

Bouwen van voldoende sociale huur- en middenhuurwoningen is randvoorwaardelijk bij onze grote bouwopgave. In 2025 worden de meerjarenprestatieafspraken tussen de gemeente en woningcorporaties herijkt, waarin de woningbouwopgaven van de corporaties worden vastgelegd. Daarnaast faciliteren we initiatieven die door geprefabriceerd / geïndustrialiseerd bouwen de woningbouw betaalbaar houden en de opgave versnellen. Verduurzaming van het bestaande woningbezit draagt bij aan het verlagen van de woonlasten. Hier wordt in programma 4 verder op ingegaan.

Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille

Weert heeft een goed voorzieningenniveau waaraan de gemeentelijke vastgoedportefeuille een bijdrage levert. Het optimaliseren van deze portefeuille is een repeterend proces van investeren en beheren om de 'stenen' passend te maken aan de behoefte in de samenleving. De vastgoedportefeuille faciliteert daarom de beleidsdoelstellingen die beschreven staan in de overige

programma's. Ook draagt het in eigendom hebben van vastgoed bij aan gebiedsontwikkelingen. Denk hierbij aan de woningen aan de Hegstraat en de Hogesteeweg.

Het behouden van ons maatschappelijk vastgoed dient bij te dragen aan betaalbare en toegankelijke maatschappelijke voorzieningen die passen bij de behoefte van de omgeving. Met het verouderen van het vastgoed is het essentieel dat onze vastgoedportefeuille in de toekomst de maatschappelijke doelstellingen en behoeften in de samenleving kan blijven faciliteren.

Als gemeente Weert hebben we ook een voorbeeldfunctie ten aanzien van de verduurzaming van de vastgoedportefeuille (onderdeel van programma 4).

Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed

Voor de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiegemeente zijn een goed cultureel aanbod en het behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed in alle facetten belangrijk. We stellen nieuw erfgoedbeleid vast, waarin we onder andere veel aandacht besteden aan erfgoededucatie.

Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte

De gemeente heeft een groot aantal kunstwerken in de openbare ruimte. Deze moeten worden beheerd en onderhouden. In 2025 zal de inventarisatie uit 2024 verder worden aangevuld. Er wordt een start gemaakt met het uitvoeren van het onderhouds- en beheerplan, waarbij het achterstallig onderhoud als eerste wordt opgepakt.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte.	
	Abonnement bij een gespecialiseerd bedrijf voor het (achterstallig) onderhoud van de kunst in de openbare ruimte is afgesloten.
	Alle informatie over de kunst in de openbare ruimte is toegankelijk gemaakt via QR-codes.
Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille.	
	Vastgesteld duurzaam Meerjaren Investeringsplan.
	Vastgesteld duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan 2026-2030.
Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed.	
	Er is een bouwlocatie voor carnavalsverenigingen beschikbaar.
	Geactualiseerde Weerter Verordening Instandhouding Monumenten (WeVIM).
	Opgesteld zonnepanelenbeleid voor monumenten.
Er zijn meer betaalbare woningen beschikbaar.	
	30% van de nieuwbouw is sociaal.
	37% van de nieuwbouw betreft middenhuur en/of betaalbare koop.
	Meerjarenprestatieafspraken 2025-2030 met woningcoöperaties zijn ondertekend.
Krapte op de woningmarkt verminderen.	
	De zachte plancapaciteit bedraagt minimaal 3.500 woningen.
	Minimaal 700 woningen in de harde plancapaciteit.

Doel	Resultaat
	Vastgesteld programma volkshuisvesting.
	Woningvoorraad groeit met 250 woningen.
Versterken van een diverser woningaanbod in de wijk.	
	Gerealiseerde taakstelling huisvesting statushouders.
	Herijkt beleid huisvesting internationale werknemers.
	Opleveren locaties Zevensprong en J.W. Frisolaan.
	Start wijkontwikkelingsplan Groenewoud/Biest.
	Vastgestelde huisvestingsverordening.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte.	
	Uitgevoerd onderhoud op basis van het afgesloten onderhoudsabonnement.
Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille.	
	Het kwaliteitsniveau van ons vastgoed voldoet aan het onderhoudsniveau 3 volgens de NEN-2767 (conditiemeting).
Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed.	
	Hoogte en aantal onderhoudssubsidies staan in verhouding tot de beschermde objecten uit de vastgestelde erfgoedlijst.
Er zijn meer betaalbare woningen beschikbaar.	
	De krapte indicatoren van de NVM per woningtype ligt tussen 5 en 10.
Krapte op de woningmarkt verminderen.	
	De krapte-indicator voor koopwoningen ligt tussen de 5 en 10.
	Wachttijd sociale huurwoningen is maximaal 2 jaar.
Versterken van een diverser woningaanbod in de wijk.	
	Het tekort zoals aangegeven in de woonzorganalyse aan woningen voor doelgroepen is afgenomen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Beheer overige gebouwen en gronden	1.818	1.162	907
Sportaccommodaties	6.237	6.825	6.682
Musea	1.006	1.134	1.123
Cultureel erfgoed	807	727	813
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	494	9.565	1.526
Wonen en bouwen	3.338	3.792	3.723
Totaal lasten	13.700	23.205	14.774
Baten			
Beheer overige gebouwen en gronden	2.238	681	323
Sportaccommodaties	1.717	905	920
Musea	49	56	48
Cultureel erfgoed	145	72	69
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	2.528	9.565	1.526
Wonen en bouwen	2.413	2.276	2.347
Totaal baten	9.090	13.555	5.233
Totaal saldo van baten en lasten	4.610	9.648	9.541
Reservemutaties	698	-907	616

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Toevoeging res. gemeentelijk vastgoed MJOP	4.504
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Onttrekking res. gemeentelijk vastgoed MJOP	-3.776
R5250	Dekkingsreserve sporthal a.d. Bron	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-176
R5252	Dekkingsreserve atletiekaccommodatie fase 1	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-41
R5253	Dekkingsreserve turnhal	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-10
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Toevoeging reserve SPUK Sport	397
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Onttrekking 1/15 deel SPUK	-170
R5450	Dekk.res. kapitaallasten museum JvH	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5
R5550	Dekkingsreserve restauratie Martinustoren	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-7
R8100	Reserve versnelling woningbouw	Spoorzone	-100
TOTAAL			616

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 1				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
1.1	Opstellen ontwikkelingsplan Biest/Groenewoud	nee	200.000	I
1.2	Continueren wettelijke taken Archiefwet	nee	44.000	S
1.3	Optimaliseren dienstverlening m.b.t. evenementen	nee	206.000	I
1.4	Professionalisering vastgoedmanagement en grondbeleid	nee	115.000	S

1.1 Opstellen ontwikkelingsplan Biest/Groenewoud

Wat willen we bereiken?

Biest/Groenewoud houdt een prettige leefomgeving en wordt waar nodig versterkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met inwoners en (maatschappelijke) partners wordt een ontwikkelingsplan gemaakt voor Groenewoud/Biest en wordt de eerste uitvoering gestart. Dit geldt zowel voor de woningen (toegankelijk, duurzaam), het openbaar gebied, de woonomgeving, de sociale structuur en maatschappelijke voorzieningen. Er wordt integraal gekeken naar de opgave, zowel naar fysieke als naar sociale en maatschappelijke vraagstukken. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2024 al gestart.

Wat mag het kosten?

€ 200.000 in 2025 en € 120.000 in 2026 en in 2027.

1.2 Continueren wettelijke taken Archiefwet

Wat willen we bereiken?

Duurzaam uitvoering blijven geven aan de wettelijke taak zoals vastgelegd in de archiefwet. In dit geval specifiek het beheer en beschikbaar stellen van archieven welke basale onderdelen zijn van de dienstverlening van het gemeentearchief.

Wat gaan we daarvoor doen?

De dienstverlening binnen het archief weer duurzaam op niveau brengen, zodat we weer volledig voldoen aan onze wettelijke taken.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 44.000.

1.3 Optimaliseren dienstverlening met betrekking tot evenementen

Wat willen we bereiken?

Weert kent een groot aantal (vrijwilligers)organisaties die evenementen organiseren en daarmee bijdragen aan de levendigheid van onze stad en dorpskernen. De aanvragen voor evenementen stijgt en we willen deze conform ons Uitvoeringsbeleid snel, tijdig en accuraat kunnen blijven afhandelen. Daarnaast willen we meer in gesprek aan de voorkant met organisatoren om efficiency in de afhandeling te bewerkstelligen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De in aantal toegenomen vergunningaanvragen tijdig en accuraat blijven verlenen. Daarnaast gaan we eerder aan de voorkant in gesprek met organisatoren teneinde hen binnen de kaders te ondersteunen en tijdig te kunnen adviseren over de aspecten met betrekking tot de openbare ruimte (w.o. verkeer en voorbereiding/ facilitering) en veiligheid. Dit doen we integraal binnen diverse afdelingen.

Wat mag het kosten?

In totaal € 206.000 voor 2025.

1.4 Professionalisering vastgoedmanagement en grondbeleid

Wat willen we bereiken?

Professionalisering vastgoedsturing en -beheer. Uitbouw van gericht en actiever grondbeleid. Dit resulteert in meer te verwachten transacties, meer eigendommen en meer (proactief / actief) contact met gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel vormgeven van een professionele vastgoedorganisatie. We gaan binnen het implementatieplan aan de slag met het vastgoedinformatiesysteem, data, geactualiseerde en nieuwe processen, vastgoedsturing, assetmanagement en accountmanagement. We bouwen het contractmanagement uit zodat we voorbereid zijn op meer transacties. Onderhandelingen worden meer zelfstandig gevoerd met daaropvolgende te sluiten transacties.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 115.000 per jaar.

Programma 2 Iedereen doet mee

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee aan de samenleving. Mensen voelen zich betrokken bij hun leefomgeving en kijken naar elkaar om. Mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, worden geholpen of opgevangen. We bouwen voort op het sterke sociale weefsel.

We gaan voor een inclusieve, solidaire en toegankelijke samenleving in een omgeving waar onze inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen naar vermogen. De behoefte en het talent van de inwoner staan centraal. Dit betekent dat mensen iets voor elkaar betekenen, dat er respect is voor elkaars eigenheid en dat er ruimte is voor individuele keuzes. De inwoner kan erop vertrouwen dat de gemeente voorziet in passende ondersteuning als het nodig is. Daarbij kijken we niet naar beperkingen, maar naar kansen en mogelijkheden. Het vitaal houden van onze samenleving is cruciaal voor het bouwen aan een solide toekomst voor onze inwoners.

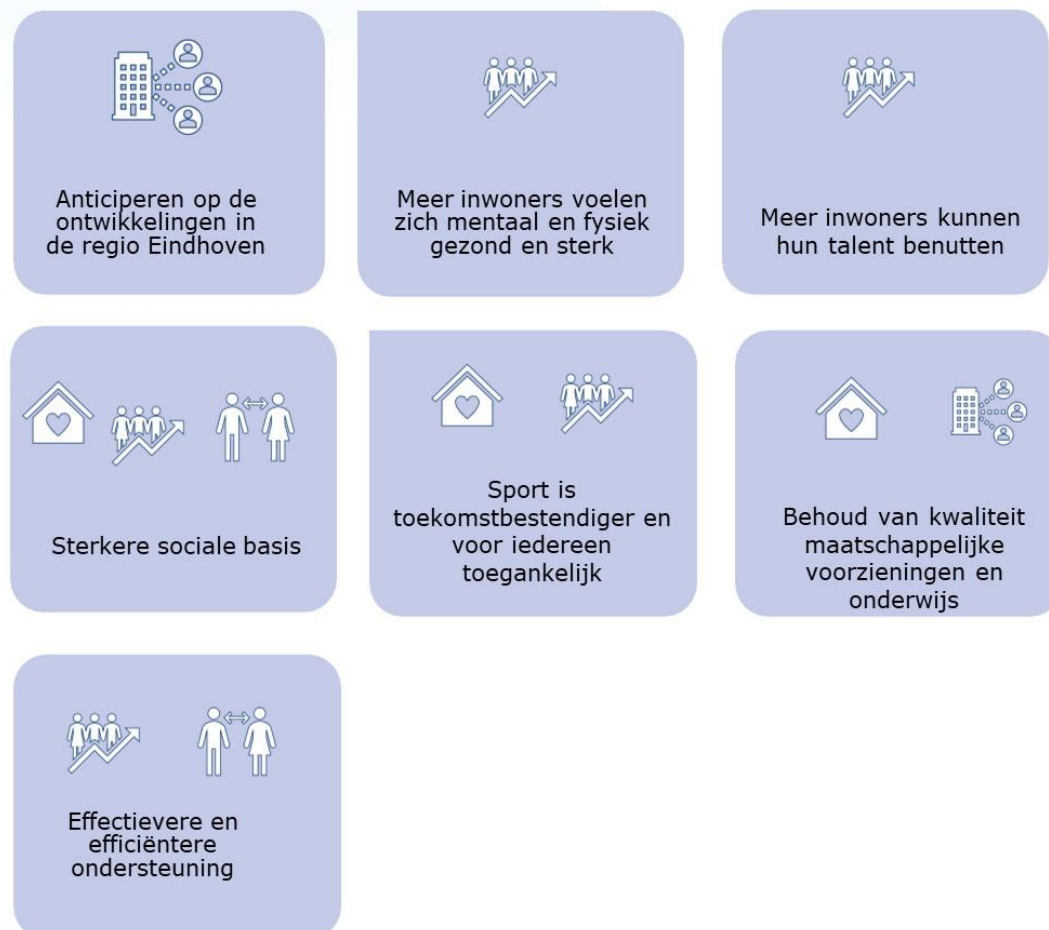
Programma 2 Iedereen doet mee

Effecten

Doelen

Wat is het beeld nu?

Verenigingen en professionele instellingen

Weert heeft een sterk, hecht en gevarieerd sociaal weefsel. Tal van verenigingen en professionele instellingen bieden vanuit wijken en buurten een breed palet aan activiteiten. Van sport tot kunst en cultuur, van vrijwilligerswerk tot professionele ondersteuning. De gemeente investeert in dit onderdeel van de sociale basis, onder meer door middel van ondersteunende exploitatiesubsidies en inzet vanuit de diverse professionele instellingen, maar ook door het realiseren van passende huisvesting van maatschappelijke activiteiten.

Kwetsbare inwoners

Ook met het sterke sociale weefsel kan niet iedereen zonder problemen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Er zijn tal van kwetsbare groepen in onze samenleving die zonder ondersteuning onvoldoende kunnen functioneren. Dat kan het gevolg zijn van een aangeboren of verworven ziekte of gebrek, een problematische opvoedings- of opgroeisituatie of onvoldoende vaardigheden om te voldoen aan de eisen die de maatschappij stelt, bijvoorbeeld door psychische kwetsbaarheid. Voor die groepen kan de basisgedachte om elkaar te helpen onvoldoende effect hebben. Weert kent daarom een uitgebreid ondersteuningsstelsel gericht op alle levensfasen. Voor jeugdigen biedt de gemeente opgroei-, opvoed- en ontwikkelingsondersteuning vanaf de peuterleeftijd tot aan volwassenheid. Er wordt ingezet op het wegnemen van leerachterstanden en het creëren van een grotere variatie aan onderwijsvormen. Voor volwassen inwoners wordt gebouwd aan een basisinfrastructuur ter bestrijding van eenzaamheid en isolatie en ter ondersteuning van de zelfredzaamheid. Inclusie van kwetsbare groepen is daarbij het doel, ongeacht een beperking, leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Waar nodig zetten we hier extra voorzieningen voor in. We maken psychische kwetsbaarheid bespreekbaar. Ook de bestrijding van armoede en laaggeletterdheid zijn speerpunten in het beleid van de gemeente. We zetten in op het versterken van de sociale basis inclusief de gezondheid van onze inwoners. Gezondheid gaat daarbij over veel meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat over geluk, veiligheid, veerkracht, over meedoen in de maatschappij, betekenisvol werk doen of andere activiteiten en over de omgeving waarin je leeft. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid is daarom voor ons een belangrijk vertrekpunt. Inwoners die het op eigen kracht of met inzet van onze basisinfrastructuur niet redden, kunnen rekenen op individuele maatwerkondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo. Vergrijzing is één van de grootste uitdagingen in het ondersteuningssysteem. Speciale aandacht gaat daarom uit naar ouderen en met name naar inwoners met dementie. Deze aandoening zal in de komende decennia steeds meer inwoners en hun directe omgeving raken.

Inkomen en arbeidsmarkt

Het hebben van inkomen vormt de basis voor het bestaan. Voor verreweg de meeste inwoners is werk, in loondienst, als zelfstandige of als ondernemer de primaire bron van inkomen. Voor inwoners, die niet in staat zijn om op eigen kracht een geheel of gedeeltelijk inkomen te verwerven, biedt de gemeente inkomensondersteuning in de vorm van bijstand of bijzondere bijstand. Als gevolg van de positieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in combinatie met een op werk gerichte uitstroom uit de Participatiewet is het aantal uitkeringsgerechtigden de laatste jaren gedaald. Het beter ondersteunen van inwoners, die een beroep moeten blijven doen op de Participatiewet via de intergemeentelijke participatiebedrijven, blijft een speerpunt. De veranderende arbeidsmarkt brengt echter een nieuwe uitdaging met zich mee. Niet langer is werkloosheid het grootste probleem, maar het tekort aan gekwalificeerd personeel en de mismatch tussen vraag en aanbod. Een gezamenlijke aanpak met ondernemers en onderwijs, zowel lokaal als in regionaal verband, moet bijdragen aan de oplossing van dit probleem.

Sport

Een breed scala aan (sport-)organisaties zorgt voor een ruim en gevarieerd aanbod aan beweegactiviteiten in Weert, voor jong en oud en van laagdrempelig bewegen tot sportief presteren op diverse niveaus. We steunen behoud en ontwikkeling van dit aanbod door de

jaarlijkse subsidieverlening aan sportverenigingen en topsportorganisaties op basis van het hiervoor vastgestelde beleid. Met de inzet van combinatiefunctionarissen stimuleren we jong en oud om meer te bewegen. Samen met onze partners wordt uitvoering gegeven aan het Sportakkoord. Ook wordt jaarlijks een bijdrage verleend aan het platform Iedereen Kan Sporten Midden-Limburg. Deze organisatie bevordert de ontwikkeling van en deelname aan specifieke sportactiviteiten voor mensen met een beperking in onze regio. Om toekomstbestendigheid van sportverenigingen te bevorderen, stimuleren en worden verenigingen gefaciliteerd die met elkaar willen samenwerken of fuseren. Op dit moment lopen er verschillende samenwerkingstrajecten met voetbal- en tennisverenigingen.

Onderwijs

Door mensen de kansen te bieden om een leven lang te leren, krijgen ze maximaal de ruimte om zich verder te ontplooien en mee te doen. En dat geldt voor iedere Weertenaar. Gestreefd wordt naar gelijke kansen en goed onderwijs voor iedereen. Met onder andere het Doorstroompunt proberen we jonge mensen die zijn uitgevallen in het onderwijs te begeleiden naar een startkwalificatie. We gaan voor goed onderwijs in kwalitatief goede, toekomstbestendige en duurzame gebouwen. Met de beschikbare gemeentelijke middelen voor onderwijshuisvesting wordt continuïteit beoogd ten aanzien van de gebouwen voor onderwijs, zowel door middel van de bestaande als de nog te realiseren gebouwen.

Ambities 2025

Anticiperen op de ontwikkelingen in de regio Eindhoven.

We zien dat bepaalde voorzieningen, zoals (huisartsen-)zorg en kinderopvang, steeds verder onder druk komen te staan door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Ook is de verwachting dat we de komende jaren blijven groeien in inwoneraantal. Deze personele krapte doet zich ook voelen bij de welzijnsorganisaties. Bovendien hebben we te maken met een dubbele vergrijzing: er komen steeds meer ouderen én ze leven langer. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor hoe wij samen met onze partners – lokaal en regionaal – het zorglandschap en de voorzieningen organiseren. En zijn ook van invloed op hoe we samen wonen en leven in onze wijken en dorpen. Hoe kunnen we vanuit het sociaal domein anticiperen op deze ontwikkelingen? Weten we wat er speelt in onze wijken en dorpen? Voor welke thema's en in welke wijken of dorpen is extra aandacht nodig? Om hierop te kunnen anticiperen, stellen we een sociale ontwikkelingsstrategie op.

Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk

Gezondheid is een breed begrip: het gaat om het vermogen van mensen om veerkrachtig te zijn, om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Het vergroten van de gezondheid vraagt een brede inzet door vele verschillende partijen, die zich niet alleen richt op een gezonde leefstijl, maar ook op de achterliggende oorzaken van ongezond leven. Denk hierbij aan risicofactoren die stress veroorzaken, zoals psychische-, financiële-, relatie-, huisvestings- en hechtingsproblemen. Het is belangrijk om al vanaf jonge leeftijd te investeren in weerbaarheid en mentale gezondheid. Een gezonde groene leefomgeving, die toegankelijk is en uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, draagt ook bij aan gezondheid. We stellen positieve gezondheid centraal in al ons beleid en investeren in normaliseren en veerkracht. We zetten ons in om de doelen die landelijk vastgelegd zijn in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) te realiseren. Wij gaan aan de slag met valpreventie, aanpak van overgewicht bij kinderen en volwassenen, welzijn op recept ('Weert Positief'), kansrijke start en gezonde luchtkwaliteit.

Meer inwoners kunnen hun talent benutten

Het is belangrijk dat van iedere inwoner zijn of haar talent tot uitdrukking kan komen, opdat ieder een gevoel van geluk, eigenwaarde en zingeving kan ervaren. Om talenten te ontwikkelen bieden we (nieuwe) inwoners breed toegankelijke kinderopvang en passend onderwijs, goede en

bereikbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en onderwijs, de juiste begeleiding bij en naar werk en voorzieningen aan specifieke doelgroepen die dat nodig hebben. Dit aanbod heeft als doel om meedoen op verschillende manieren te stimuleren: denk aan betaald werk, scholing (onder andere techniek en zorg), vrijwilligerswerk en vrije tijd. Het investeren in een doorgaande leerlijn primair onderwijs (po)-voortgezet onderwijs (vo)-middelbaar beroepsonderwijs (mbo) is de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. Een voorbeeld is het samen met onderwijspartners en bedrijfsleven realiseren van een regionale techniekcampus.

Sterkere sociale basis

Een sterke sociale basis is randvoorwaardelijk voor positieve gezondheid. Inwoners hebben baat bij een breed en laagdrempelig aanbod van activiteiten en ondersteuning in (of goed bereikbaar vanuit) de eigen buurt of wijk. Leefbaarheid is de aantrekkelijkheid van een gebied of gemeenschap, om er te leven, te sporten, elkaar te ontmoeten, te spelen, elkaar hulp te vragen en meer. Dat helpt om zelfredzaam te zijn, talenten te ontwikkelen en mee te doen in de leefomgeving. Dat aanbod, of dat nu op initiatief van inwoners, professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties of de gemeente wordt georganiseerd, noemen we de sociale basis. Die basis is er voor alle inwoners: jong en oud, kansarm en kansrijk. Zij vergroot de burgerkracht, zorgt dat inwoners mee kunnen doen en helpt voorkomen dat inwoners met een kleine zorg- of ondersteuningsvraag in een zwaar traject terechtkomen. Ingezet wordt op het stimuleren van vitale gemeenschappen. Het werven en behouden van vrijwilligers en ondersteuning van mantelzorgers blijft een belangrijk aandachtspunt. Ook wordt een leefbaarheidsfonds ingesteld, zodat inwoners initiatieven kunnen indienen. Denk hierbij aan culturele-, cultuurhistorische- en buurt evenementen, maar ook projecten die de biodiversiteit versterken.

Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk

We zetten ons in om sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar te houden. In het Sportakkoord is vastgelegd dat samenwerking tussen verenigingen wordt gestimuleerd en vrijwilligers en bestuurders van sportaanbieders worden ondersteund met kennis en kunde. Dit om het sportaanbod te verbeteren, nieuwe leden te werven én te behouden en een gezonde(re) sportomgeving te creëren. In Weert wordt ervoor gezorgd dat iedereen de mogelijkheid heeft om op zijn of haar eigen niveau te sporten. Daarvoor zijn vitale verenigingen nodig met een breed aanbod voor elke leeftijdscategorie. Om de leefbaarheid in de wijken en dorpen te behouden, is het belangrijk dat er voldoende sport- of beweegplekken in de dorpen en wijken blijven. We ondersteunen verenigingen om tot clustering te komen. Om zwemmen te behouden in Weert wordt onderzoek gedaan naar de toekomst van het zwembad.

Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijshuisvesting

De maatschappelijke voorzieningen en onderwijshuisvesting zijn onderdeel van de sociale basis. Onder maatschappelijke voorzieningenstructuur verstaan we alle accommodaties met een maatschappelijke functie zoals sport-, wijk-, (sociaal) culturele- en jongerenaccommodaties. Knelpunten in de maatschappelijke voorzieningenstructuur worden opgepakt. Voor het onderwijs wordt gestreefd naar toekomstbestendige en duurzame gebouwen die voldoen aan de daarvoor gestelde normen. Bij voorkeur wordt het basisonderwijs gecombineerd met kinderopvang en buitenschoolse opvang, opdat vanuit gezamenlijke huisvesting kan worden samengewerkt in het belang van het kind.

Effectievere en efficiëntere ondersteuning

Het merendeel van de inwoners is met behulp van een sterke sociale basis goed in staat om zelfstandig mee te doen in de samenleving. Daar waar dat niet mogelijk is en inwoners (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, kunnen zij rekenen op de gemeente. Denk hierbij aan Wmo, jeugdhulp, voorkomen en bestrijden van (energie)armoede, schulddienstverlening, participatie, preventie en inburgering. Maar ook aan onze aanpak voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten: zo worden jongeren van school naar duurzaam werk geleid.

Het voorkomen van schulden en armoede is een randvoorwaarde om inwoners uit de dure zorg te halen en te houden. Schulden zijn vaak het eerste signaal van complexe en meervoudige

problemen. We zetten daarbij in om tijdig de juiste ondersteuning te bieden, zo kort als mogelijk maar wel zo lang als nodig. De geboden ondersteuning bevindt zich zo dicht mogelijk bij huis of is goed bereikbaar. We zullen ook inzetten op het vergroten van de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij het armoedebeleid, bijvoorbeeld door het opzetten van een Quiet Community.

Ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming zullen de komende tijd verder vorm krijgen.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Anticiperen op de ontwikkelingen in de regio Eindhoven.	
	Vastgestelde sociale ontwikkelstrategie.
Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijs.	
	Alle PO en VO scholen zijn adequaat gehuisvest.
	Besluitvorming over de herschikking van de huisvesting van het voortgezet onderwijs.
	Definitief ontwerp (DO) MFA Weert-Zuid.
	Definitieve kredietstelling nieuwbouw IKC Boshoven (incl. tijdelijke huisvesting) is vastgesteld.
	Raadsbesluit genomen over wijkontwikkelingsplan Biest-Groenewoud.
Effectievere en efficiëntere ondersteuning.	
	Afname van het aantal jeugdigen in verblijf in relatie tot het aantal verblijfsdagen per jeugdige.
	Intensieve begeleiding voor jongeren (18-27) met een zorgvraag is regionaal georganiseerd.
	Intensivering van de regionale aanpak van personen met onbegrepen gedrag.
	Uitbreiding van het aantal praktijkondersteuners (POH) jeugd bij huisartsen.
Meer inwoners kunnen hun talent benutten.	
	De wet 'van school naar duurzaam werk' is geïmplementeerd.
	Vastgesteld beleidsplan inburgering en participatie.
	Werk.kom is beter in staat om de toegenomen complexiteit bij de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen.
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk.	
	3 veranderdoelen uit de alliantie Actie Zelfmoordpreventie zijn bereikt.
	Meer mensen zijn zich bewust van hun gezondheid en welbevinden.
	Uitgevoerde acties om inwoners bekend te maken met mogelijkheden van zelfregie.
	Valpreventie ouderen structureel gemeentebreed uitgerold.
	Vastgesteld plan voor de aanpak van overgewicht en obesitas bij volwassenen en kinderen.
Sport is toekomstbestendig en voor iedereen toegankelijk.	
	Perspectief bepaald over de toekomstige locatie voetbalverenigingen Wilhelmina '08 en RKSVV Swartbroek.

Doel	Resultaat
	Start gemaakt met de realisatie van de buitensportaccommodatie Open Park Weert op basis van het vastgestelde ontwerp inclusief budget/krediet.
	Vastgestelde visie toekomst zwembad IJzeren Man.
Sterkere sociale basis.	
	Alle 14 huisartsenpraktijken in de gemeente Weert doen mee aan Weert Positief.
	Gestart met het realiseren van een Quiet Community.
	Informatie over voorzieningen voor ouderen is op één centrale plek toegankelijk.
	Raadsbesluit genomen over geactualiseerd subsidiebeleid.
	Uitvoering geven aan de routekaart inclusief samenleven.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Anticiperen op de ontwikkelingen in de regio Eindhoven.	
	De ontwikkelingen in de MRE worden vertaald en ingezet naar de behoeftes binnen de gemeente Weert.
Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijs.	
	Het kwaliteitsniveau van de onderwijshuisvesting voldoet 100% aan de gemeentelijk gestelde normen.
Effectievere en efficiëntere ondersteuning.	
	Behoud of daling in het aantal cliënten beschermd wonen.
	Behoud van of daling in het aandeel huishoudens met bijstand.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke mantelzorg verlenen.
	Minimaal 85% van de Wmo cliënten ervaren ondersteuning die past binnen hun hulpvraag.
Meer inwoners kunnen hun talent benutten.	
	Daling in het aantal personen met een bijstandsuitkering.
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk.	
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) met overgewicht.
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) met overmatig alcoholgebruik.
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) met psychische klachten.
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) welke een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie.
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) welke eenzaam zijn.
	Behoud van of daling in het % inwoners (18+) welke roken.
	Behoud van of daling in het % inwoners (65+) welke een hoog valrisico heeft.
	Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) met overgewicht.

Doel	Doelindicator
	Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) met psychische klachten.
	Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) welke alcohol gebruiken.
	Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) welke eenzaam zijn.
	Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) welke roken.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke een gemiddeld tot hoog vermogen tot veerkracht heeft.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (65+) welke voldoen aan de richtlijnen spier- en botversterking.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (jongeren) welke een gemiddeld tot hoog vermogen tot veerkracht heeft.
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk.	
	Het aantal niet-sporters neemt af of blijft gelijk.
Sterkere sociale basis.	
	Behoud van of stijging in het % aanwezige ontmoetingsplekken.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke deelneemt aan vrijwilligerswerk.
	Behoud van of stijging in het % van inwoners welke contact heeft met burens.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Onderwijshuisvesting	2.002	2.169	2.161
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.119	4.009	3.673
Sportbeleid en activering	1.201	1.042	931
Samenkracht en burgerparticipatie	10.455	8.576	8.965
Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	2.224	1.730	1.895
Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	1.607	2.070	1.934
Toegang en eerstelijnsvoorz. integra	29	51	56
Inkomensregelingen	26.325	24.608	23.964
Begeleide participatie	8.858	8.261	8.202
Arbeidsparticipatie	3.238	4.696	4.165
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.643	1.687	0
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	650	673	644
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	15.106
Huishoudelijke hulp (Wmo)	5.333	6.165	0
Begeleiding (Wmo)	5.934	6.604	0
Jeugdhulp begeleiding	3.951	4.518	0
Jeugdhulp behandeling	559	633	0

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Jeugdhulp dagbesteding	2.196	1.776	0
Pleegzorg	874	900	0
Gezinsgericht	39	98	0
Jeugdhulp met verblijf overig	1.776	1.875	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	3.012	3.840	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	888	789	0
Gesloten plaatsing	238	336	0
Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	1.303
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	9.385
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	388
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	3.650
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	162
PGB Wmo	0	0	290
PGB Jeugd	0	0	625
Beschermd wonen (Wmo)	136	253	585
chapp- en vrouwenopvang (Wmo)	47	103	157
Jeugdbescherming	1.045	946	1.315
Jeugdreclassering	95	82	86
Coördinatie en beleid Wmo	0	0	158
Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	174
Volksgezondheid	2.517	2.768	2.975
Totaal lasten	89.991	91.258	92.949
Baten			
Onderwijshuisvesting	311	215	227
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.887	2.411	1.747
Sportbeleid en activering	372	446	359
Samenkracht en burgerparticipatie	10.682	1.554	1.371
Inkomensregelingen	16.737	16.934	16.733
Arbeidsparticipatie	741	1.781	1.213
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	59	79	65
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	450
Huishoudelijke hulp (Wmo)	381	450	0
Begeleiding (Wmo)	36	0	0
Beschermd wonen (Wmo)	4.751	3.812	3.835
Volksgezondheid	400	347	314
Totaal baten	36.357	28.029	26.314
Totaal saldo van baten en lasten	53.634	63.227	66.636
Reservemutaties	407	-1.117	-91

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R1000	Algemene reserve	Aanvullende bijdrage de Risse	-170
R4200	Reserve decentrale huisvesting onderwijs	Mutatie saldo onderwijshuisvestiging	637
R4350	Dekkingsreserve welzijn peuterspeelzaal WML	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	Tijdelijke formatie tbv herindicaties Wmo-bg	-64
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	Diverse innovatieve projecten	-258
R6150	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Keenterhart	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-52
R6151	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Tengelroy	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-14
R6500	Reserve inburgering en participatie niet-Westerse allochtonen	Beleids- en actieplan statushouders 2023-2025	-100
R6500	Reserve inburgering en participatie niet-Westerse allochtonen	Inzet gerichte activiteiten tbv inburgering	-64
TOTAAL			-91

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 2				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
2.1	Toekomstvisie zwembad De IJzeren Man	nee	50.000	I
2.2	Herijking subsidiebeleid	nee	95.000	I
2.3	Continueren en verder versterken culturele infrastructuur	nee	100.000	I
2.4	Versterken invulling leefbaarheid	nee	136.000	I
2.5	Versterken wettelijke uitvoering Wmo	nee	365.000	I
2.6	Techniek Campus Weerterland	nee	200.000	I
2.7	Instellen van een leefbaarheidsfonds	nee	75.000	I
2.8	Aanpak mobiliteit en inrichting Stadsrandzone	7.000.000	-	S

2.1 Toekomstvisie zwembad de IJzeren Man

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig zwembad De IJzeren Man.

Wat gaan we daarvoor doen?

We laten een toekomstvisie opstellen voor het zwembad en de waterskibaan. Er wordt een uitgebreid onderzoek gedaan en vervolgens verschillende scenario's voor het zwembad objectief beschreven. Op basis hiervan kan de gemeenteraad een keuze maken over de toekomst van het zwembad. De reden om de visie nu op te stellen is omdat er de komende jaren fors geïnvesteerd moet worden in de verduurzaming van onze gebouwen. De voorbereidingen van de investeringen in het zwembad starten in 2027. De toekomstvisie moet dan gereed en vastgesteld zijn.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 50.000 voor 2025.

2.2 Herijking subsidiebeleid

Wat willen we bereiken?

Een subsidiebeleid dat (beter) aansluit bij de behoeften van maatschappelijke organisaties en de te behalen gemeentelijke doelen en resultaten binnen het sociale domein.

Wat gaan we daarvoor doen?

Volledig herijken van het subsidiebeleid.

Het huidige subsidiebeleid dateert uit 2017. In de praktijk merken we dat het beleid niet meer goed aansluit bij behoeften van de maatschappelijke organisaties en de te behalen gemeentelijke doelen en resultaten binnen het sociale domein. Om het subsidie instrument optimaler te kunnen inzetten, is een herijking noodzakelijk. Uit ervaring weten we dat een volledige herijking van het subsidiebeleid een grote, participatieve en hiermee arbeidsintensieve opgave is. Binnen de bestaande formatie is er onvoldoende ruimte om optimaal invulling te geven aan deze opgave.

Inhuur van externe expertise is daarom noodzakelijk. Met de herijking van het subsidiebeleid zal worden gestart in het najaar 2025 met als doel om na de zomer 2026 het subsidiebeleid te laten vaststellen door de nieuwe gemeenteraad.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 95.000 voor 2025.

2.3 Continueren en verder versterken culturele infrastructuur

Wat willen we bereiken?

Een sterke culturele infrastructuur die toekomstbestendig is en waaraan iedereen kan meedoen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We continueren en versterken daarmee de inzet om verbinding te blijven leggen tussen de professionele instellingen, de gemeente, het verenigingsleven en het amateurkunstenveld.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 100.000 voor 2025.

2.4 Versterken invulling leefbaarheid

Wat willen we bereiken?

Bij de begroting 2024 en de kadernota 2025 zijn diverse moties aangenomen, met als 'rode draad' meer aandacht voor de leefbaarheid in wijken en dorpen en als gemeente beter aansluiten bij de leefwereld van inwoners. Samen met onze inwoners en partners, waaronder de wijk- en dorpsraden, de leefbaarheid van Weert op peil houden of verbeteren en het meedoen van inwoners hierin versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Als gemeente beter zichtbaar zijn in de dorpen en wijken, kunnen inspelen op wat er leeft, inwonersinitiatieven (mee) ondersteunen en daarnaast een visie opstellen over leefbaarheid mede in het licht van de groeiopgave van Weert en de samenwerking met de wijk- en dorpsraden verder vorm geven.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 136.000 voor 2025.

2.5 Versterken wettelijke uitvoering Wmo

Wat willen we bereiken?

Door toenemende vergrijzing, stijging van leeftijd en daarmee toenemende complexiteit van gezondheidsvragen, stijgt de vraag voor Wmo-voorzieningen. Het lukt daardoor op dit moment niet om de aanvragen Wmo binnen de wettelijke termijn te halen. De verwachting is dat deze ontwikkelingen de komende jaren verder doorzetten. Dat betekent dat alleen het vergroten van capaciteit in de uitvoering niet voldoende is. Het vraagt ook om een heroriëntatie op het sociale domein, door innovatie in beleid en in de uitvoering. Dit leidt alleen niet op korte termijn tot minder druk op de uitvoering. Om de dienstverlening op peil te houden, terwijl wordt gewerkt aan voorstellen voor aanpassingen in beleid en uitvoering, zijn aanvullende incidentele middelen nodig.

Wat gaan we daardoor doen?

Hiermee wordt specifiek de uitvoering versterkt voor de Wmo, om achterstanden in te lopen en de dienstverlening op niveau te houden.

Wat mag het kosten

De kosten bedragen € 365.000 per jaar, voor de jaren 2025 en 2026.

2.6 Techniek Campus Weerterland**Wat willen we bereiken?**

Creëren van een doorlopende leerlijn techniek PO-VO-MBO, versterken van de positie van het MBO in Weert, zodat er voldoende jongeren worden opgeleid voor de technische maakindustrie in onze regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

De afgelopen maanden zijn de eerste stappen gezet om te komen tot realisatie van een Techniek Campus. ROC Gilde en Het Kwadrant zijn gestart met een gezamenlijk BBL-programma en het plan is onder de aandacht gebracht bij ondernemers en mede overheden. In aanloop naar de realisatie van de Techniek Campus dienen de komende jaren nog diverse stappen gezet te worden samen met de samenwerkingspartners vanuit het bedrijfsleven en onderwijs. In 2025 is het belangrijk deze samenwerking tussen en met de verschillende partijen te versterken en een gezamenlijke visie te ontwikkelen rekening houdende met de ontwikkelingen in de regio. De vorm van de Techniek Campus zal bepaald worden op basis van deze gezamenlijke visie en zal uiteindelijk mogelijk resulteren in een huisvestingsplan. Daarnaast zullen de mogelijkheden onderzocht worden hoe de campus financieel realiseerbaar is.

Wat mag het kosten?

€ 200.000 in 2025, voor onder andere de inzet van een programmamanager en ondersteunende expertise.

2.7 Instellen van een leefbaarheidsfonds**Wat willen we bereiken?**

Versterken van de leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en dorpen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door een - lokaal - leefbaarheidsfonds kunnen we meer en sneller bewonersinitiatieven realiseren. Denk aan initiatieven die ontmoeting stimuleren, kleinschalige culturele activiteiten en initiatieven die de biodiversiteit stimuleren.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 75.000 per jaar, voor de jaren 2025-2027.

2.8 Aanpak mobiliteit en inrichting Stadsrandzone**Wat willen we bereiken?**

Een verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid rondom Ringbaan-Zuid waarbij tevens infrastructurele voorzieningen worden aangebracht.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan de kruisingen op de Ringbaan-Zuid: Maaseikerweg, Johan Willem Frisolaan, Sint Jozeflaan en Kerkstraat aanpakken waarbij we ook een veilige oversteek gaan regelen op de Ringbaan-Zuid. Daarnaast leggen we een waterberging aan voor de wijken Keent en Moesel en richten we een landschapszone in.

Wat mag het kosten?

De investering gaat € 7.000.000 kosten. De structurele lasten vanaf 2028 bedragen € 200.000.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Wat is de visie?

Een kernkwaliteit van Weert is het groen. De stad Weert is omgeven door een prachtig buitengebied met een grote diversiteit aan landschappen en bijzondere natuurgebieden. In de stad is het goed leven en vertoeven in een groene omgeving. We hechten dan ook veel waarde aan de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van onze woon- en leefomgeving en de betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit). We dragen deze kwaliteiten uit en zorgen ervoor dat deze ten volle beleefd kunnen worden door onze inwoners en de vele recreanten en toeristen.

Een hoge omgevingskwaliteit draagt bij aan gezondheid, geeft ruimte voor het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering, beperkt milieueffecten en creëert een basis voor educatie en verhalen.

De natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van ons buitengebied draagt bij aan economische meerwaarde. Als gevolg van opgaven en ambities is deze meerwaarde in transitie. We zien een samenhang tussen deze thema's, werken toe naar een veerkrachtige leefomgeving in balans en toekomstgericht. Dit doen we integraal en gebiedsgericht, met ruimte voor innovatie en (agrarisch) ondernemerschap.

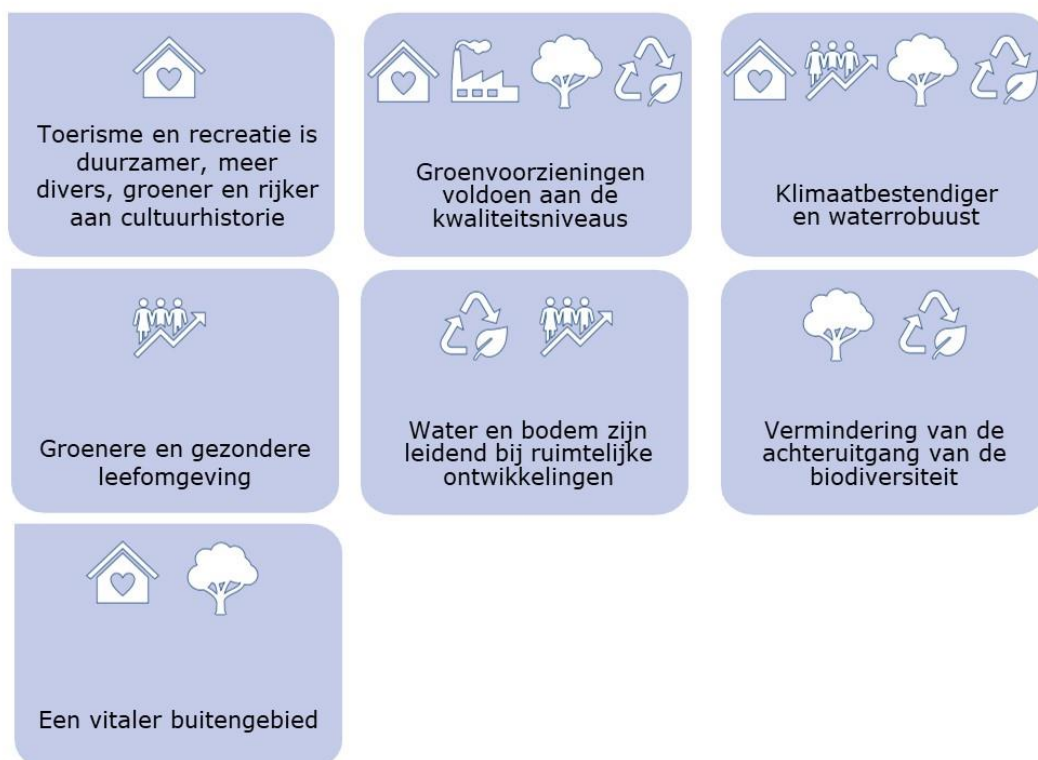
Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Effecten

Doelen

Wat is het beeld nu?

Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie

In 2024 is gewerkt aan de ontsluiting en het uitdragen van het prachtige buitengebied en de historische parels. Het is belangrijk dat er een betere verbinding tussen bebouwd gebied en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen, zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur alsook verbindingen tussen consument en agrariër. Maar ook met de realisatie van de inspiratiepunten waarmee recreanten verleid worden om de unieke natuur en historische plekken van Weert te ontdekken en te beleven.

Met de uitbreiding van het recreatieve routenetwerk met 90km aan nieuwe wandelwegen zijn de bijzondere plekken, zoals het urnenveld Boshoverheide en de historische binnenstad beter ontsloten voor inwoners, toeristen en recreanten. Daarnaast zijn de verbeteringen van het fietsroutenetwerk in beeld en is de stadsrandzone Weert-Zuid in voorbereiding.

Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus

De kwaliteit van het groen en de bomen in de stedelijke omgeving staat onder druk als gevolg van klimaatextremen (verdroging, wateroverlast), toenemende ruimtedruk, veroudering van de inrichting, toenemende plagen en ziektes bij bomen en planten en milieueffecten. Om het gewenste onderhoudsniveau te behalen, is de conditie en het kwaliteitsniveau van de groenvoorzieningen in beeld gebracht. Met het resultaat van de inventarisatie stellen we prioriteit aan het verbeteren van de groenvoorzieningen.

Klimaatbestendiger en waterrobuust

Door het principe water en bodem leidend te laten zijn bij ruimtelijke ontwikkeling, vangen we steeds beter de effecten van klimaatverandering op, zoals hittestress en wateroverlast.

Als gemeente wordt het goede voorbeeld gegeven in de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering en dit wordt samen met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners gedaan, zoals ook vastgelegd is in het gemeentelijke rioleringsplan. Bij grootschalige renovatieprojecten richten we de stedelijke omgeving en de dorpen klimaatbestendig in door ruimte te maken voor bomen, planten en voorzieningen voor hemelwateropvang zoals in de wijken Keent en Moesel.

Om de bewustwording en kennis bij inwoners en bedrijven te vergroten, hechten we veel waarde aan de inzet van het Natuur- en Milieu-educatie Centrum (NMC). Dit centrum brengt jongeren kennis bij over thema's als natuur, klimaat, voedsel, energie en duurzaamheid en is daarmee complementair aan het reguliere onderwijs. In 2024 heeft het NMC gewerkt aan haar bedrijfsvoering en een plan voor verdere professionalisering uitgewerkt.

Groenere en gezonde leefomgeving

De kwaliteit van het groen en de bomen in de stedelijke omgeving staat onder druk als gevolg van klimaatextremen (verdroging, wateroverlast), toenemende ruimtedruk, veroudering van de inrichting, toenemende plagen en ziektes bij bomen en planten en milieueffecten. Meer ruimte en de combinatie van groen en water leidt tot een gezonder groenareaal. Een extra impuls wordt gegeven aan het ontstienen en vergroenen van de openbare ruimte en schoolpleinen van onze basisscholen en zetten in op de verduurzaming van bedrijventerreinen.

Een groene omgeving is aantrekkelijk en prettig om in te verblijven, nodigt uit tot gezond gedrag, biedt ruimte voor ontmoeting en heeft een positieve invloed op de gezondheid. De uitdagingen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie worden in de groen/blauwe agenda aan elkaar gekoppeld.

Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen

In 2024 heeft gemeente Weert deelgenomen aan de overlegtafel van NOVEX de Peel en is het ontwerpend onderzoek Midden-Limburg afgerond om water en bodem, of nog breder, natuur en natuurlijke systemen leidend te laten zijn. Met deze toekomstperspectieven geven we sturing aan het landgebruik en de beleving van het landschap.

Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit

Groen en water dragen bij aan een gezonde, duurzame en klimaatbestendige leefomgeving en zijn essentiële elementen voor de biodiversiteit. In de afgelopen jaren is de biodiversiteit teruggelopen. We bieden ruimte voor ecologische processen om biodiversiteitsverlies tegen te gaan door zowel bij de aanleg, bij nieuwbouw en herinrichting als het beheer, zoals het ecologisch bermenbeheer, de soortenrijkdom te stimuleren. Met meer fysieke ruimte voor groenblauwe structuren wordt bijgedragen aan biodiversiteitsherstel in het stedelijk gebied en het buitengebied. Vanuit de pilot Natuurinbouw is ervaring opgedaan om maatregelen ter versterking van biodiversiteit in de bebouwde omgeving te realiseren.

Een vitaler buitengebied

Het buitengebied van Weert is in 2024 volop in transitie gekomen. Met landelijke en provinciale ontwikkelingsopgaven op thema's als stikstof, vrijkomende agrarische bebouwingen, energietransitie, klimaatadaptatie en meer aandacht voor goed voedsel staan we samen voor grote uitdagingen. Dit heeft een groot effect op de activiteiten in het buitengebied. Stallen worden gesloopt en gronden krijgen een andere functie. We gaan in gesprek met hogere overheden, met inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie.

Ambities 2025

Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie

We willen een bruisende en aantrekkelijke gemeente blijven in een krachtige, groene regio. Ingezet wordt op een betere positionering als centrumgemeente. Een complete stad is een stad waar ruimte is voor wonen, werken en recreëren. Er wordt gewerkt aan een gevarieerd aanbod van recreatieve voorzieningen. Met diverse routestructuren en informatievoorzieningen ontsluiten we cultureel erfgoed, unieke landschappen, recreatieve voorzieningen en bijzondere natuurgebieden. We promoten, stimuleren en investeren in cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen, sport, toerisme & recreatie en natuur. Dit wordt gedaan via inspiratiepunten met online en offline informatie. Dit doen we via een grensoverschrijdende samenwerking, grenspark Kempen~Broek, waarin de erkenning van de status van UNESCO 'Mens en Biosfeergebied' voor het Grenspark Kempen~Broek breed uitgedragen wordt. Door verhoging van de kwaliteit van het bestaande aanbod (zoals het urnenveld Boshoverheide), verbetering van recreatieve fietsroutes en het stimuleren van nieuwe initiatieven wordt gewerkt aan uitbreiding en vernieuwing van het aanbod. Met de recreatieve ondernemingen gaan we aan de slag om de verduurzaming van de voorzieningen vorm te geven en te stimuleren. Hiermee worden inwoners en recreanten verleid om actief de kwaliteiten van Weert te ontdekken.

Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus

De kwaliteit van het groen en de bomen in de stedelijke omgeving staat onder druk als gevolg van klimaatextremen (verdroging, wateroverlast), toenemende ruimtedruk, veroudering van de inrichting, toenemende plagen en ziektes bij bomen en planten en milieueffecten. Om het gewenste onderhoudsniveau te behalen, wordt de conditie en het kwaliteitsniveau van de groenvoorzieningen verbeterd. Meer ruimte en de combinatie van groen en water leidt tot een gezonder groenareaal. Een extra impuls krijgt het ontstenen en vergroenen van de openbare ruimte en schoolpleinen van onze basisscholen en ingezet wordt op de verduurzaming van bedrijventerreinen.

Klimaatbestendiger en waterrobuust

Als gemeente wordt het goede voorbeeld gegeven in de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering en dit wordt samen met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners gedaan, zoals ook vastgelegd is in het gemeentelijke rioleringsplan. Bij ontwikkeling van nieuwe woongebieden en bij grootschalige renovatieprojecten richten we de stedelijke omgeving en de dorpen klimaatbestendig in door ruimte te maken voor bomen, planten en voorzieningen voor

hemelwateropvang. Om de bewustwording en kennis bij inwoners en bedrijven te vergroten, wordt veel waarde gehecht aan de inzet van het NMC. Dit centrum is complementair aan het reguliere onderwijs en brengt jongeren van basis tot en met voortgezet onderwijs kennis bij over thema's als natuur, klimaat, voedsel, energie en duurzaamheid en is daarmee complementair aan het reguliere onderwijs. Daarnaast vormt het centrum een thuisbasis voor groene verenigingen, bezoekers en recreanten. Het centrum professionaliseert verder en besteedt aandacht aan de dynamiek van de inhoudelijke thema's op het vlak van duurzaamheid, biodiversiteit, klimaat en de informatiebehoefte vanuit de samenleving.

Groenere en gezonde leefomgeving

Een groene omgeving is aantrekkelijk en prettig om in te verblijven, nodigt uit tot gezond gedrag, biedt ruimte voor ontmoeting en heeft een positieve invloed op de gezondheid. De groene plekken, parken en structuren zijn binnen bereik en vormen een netwerk om in te recreëren, zorgen voor verkoeling en bieden beschutting voor bijzondere flora en fauna. De uitdagingen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie worden in de groen/blauwe agenda aan elkaar gekoppeld. In de groen/blauwe agenda worden de opgaven en ambities vanuit de omgevingsvisie omgezet naar maatregelen en uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen

We geven invulling aan de belangrijkste structurerende keuze, zoals die door stuurgroep NOVEX de Peel is vastgesteld, om water en bodem of nog breder, natuur en natuurlijke systemen leidend te laten zijn. Dit heeft een directe impact op het landgebruik en de beleving van het landschap. Daarom nemen we onze rol bij voorkeur in een gebiedsgerichte aanpak bij de transitie in het landelijk gebied.

De water- en bodemopgaven staan niet op zichzelf. Ze hangen samen met elkaar, maar ook met andere opgaven in de leefomgeving en bij stedelijke ontwikkelingen, zoals uitbreidingsplannen voor wonen en werken. Zo kunnen doelen voor klimaatadaptatie, waterkwaliteit en bodem niet los gezien worden van verstedelijking, woningbouw, landbouw en energievoorziening. Door bij ruimtelijke ontwikkelingen de bodem en het water leidend te laten zijn, richten we de stad robuust in, rekening houdend met de belasting op de ondergrond, klimaatverandering én met toekomstige beheerkosten.

Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit

Groen en water dragen bij aan een gezonde, duurzame en klimaatbestendige leefomgeving en zijn essentiële elementen voor de biodiversiteit. De afgelopen jaren loopt de biodiversiteit terug. We bieden ruimte voor ecologische processen om biodiversiteitsverlies tegen te gaan door zowel bij de aanleg als het beheer de soortenrijkdom te stimuleren. Met meer fysieke ruimte voor groenblauwe structuren wordt bijgedragen aan biodiversiteitsherstel in het stedelijk gebied en het buitengebied. Soortenmanagementplannen (SMP) worden opgesteld om de energietransitie en de stedelijke ontwikkeling ruimte te geven, daarnaast worden initiatieven gestimuleerd die bijdragen aan het herstel van biodiversiteit.

Een vitaler buitengebied

Weert heeft een prachtig buitengebied met ruimte voor agrarische bedrijven en natuur. Het is belangrijk dat deze functies met elkaar in balans blijven. Met landelijke en provinciale ontwikkelingsopgaven op thema's als stikstof, vrijkomende agrarische bebouwingen, energietransitie, klimaatadaptatie, geurnormering en biodiversiteitsverlies en meer aandacht voor goed voedsel, staan we voor grote uitdagingen. De effecten van de opgaven laten zich ook in de gemeente Weert zien. De gevolgen van de landelijke opkoopregelingen hebben een enorme impact op het buitengebied, zowel economisch, sociaal als ruimtelijk. Wij zijn in gesprek met overheden, inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie. De agrarische sector speelt een belangrijke rol om innovaties op het vlak van agro/food in te zetten om toekomstbestendig te kunnen produceren en in te spelen op het veranderend agrarisch landschap. We vinden het belangrijk dat er een betere verbinding tussen

bebouwd gebied en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur, maar ook aan verbinding tussen consument en agrariër. Om het leven op en de beleving van het platteland te verbeteren, wordt naar een gezonde geluid-, geur-, of luchtkwaliteit gestreefd.

Er wordt samengewerkt met de partners binnen PiO Weerterland aan een structuurversterking van PiO Weerterland om uitvoering te geven aan de grotere gebiedsopgaven. Daarnaast worden plattelandsontwikkelingsprojecten gestimuleerd zoals Leader Weerterland en de uitrol van de pilot klimaatadaptatiepadenstrategie.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Een vitaler buitengebied.	
	Structuur PiO Weerterland is geformaliseerd.
Groenere en gezondere leefomgeving.	
	Vastgesteld waterprogramma.
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	
	Doorlopen aanbestedingstraject onderhoud groen.
	Er is 5% van de achterstand bij het vervangen van de groenvoorzieningen weggewerkt.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	
	Vastgesteld gebiedsplan de Oude Graaf (koploperproject vanuit LPLG).
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie.	
	De recreatieve parels van Weert zijn aangehaakt bij regionale projecten vanuit werkveld Recreatie en Toerisme.
	Gestart met het verbeteren en verbreden van de recreatieve fietspaden.
	Overzicht aan voorzieningen gekoppeld aan recreatieve routes is inzichtelijk.
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit.	
	Vastgesteld soortenmanagementsplan voor gebouw bewonende soorten.
Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen.	
	Opgesteld beleidsplan op het vlak van water en bodem aansluitend op de landelijke kaders.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Een vitaler buitengebied.	
	In 2030 is er tenminste 140.000 m2 leegstaand agrarisch vastgoed gesloopt om ondermijning en verloedering te voorkomen.
	In 2030 voldoet de luchtkwaliteit aan het Schone Lucht Akkoord (WHO-advieswaarde 2005).

Doel	Doelindicator
Groenere en gezondere leefomgeving.	
	Tenminste 3 groenblauwe aders zijn verbonden met het buitengebied.
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	
	In 2026 is 10% van de technische achterstand van de groenvoorzieningen ingelopen.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	
	In 2027 zijn alle overstorten op kwetsbare watergangen gesaneerd.
	Voldoen aan Kader Richtlijn Water (KRW).
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie.	
	In 2026 zijn 11 km recreatieve routes toegankelijker en aantrekkelijker.
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit.	
	De kwaliteit en connectiviteit van Natuurgebieden in de stad en buitengebied zijn met 5 ha uitgebreid.
	Onderdak bieden aan gebouw bewonende soorten.
Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen.	
	100% van de ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met het principe water en bodem sturend.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Openbaar groen en openl.recreatie	4.731	5.334	5.113
Riolering	4.350	6.001	5.082
Milieubeheer	1.797	2.358	1.978
Ruimte en leefomgeving	2.183	2.777	1.212
Totaal lasten	13.061	16.470	13.385
Baten			
Openbaar groen en openl.recreatie	15	52	13
Riolering	5.951	7.057	6.460
Milieubeheer	99	114	100
Ruimte en leefomgeving	939	245	111
Totaal baten	7.004	7.468	6.684
Totaal saldo van baten en lasten	6.057	9.002	6.703
Reservemutaties	-299	-496	5

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R1000	Algemene reserve	Omgevingsplannen (kadernota, t/m 2028)	-95
R5700	Reserve Groen	Onttrekking reserve Groen tgv Biest Minderbroederslaan	-178
R5700	Reserve Groen	Onttrekking reserve Groen tgv Dr. Schaepmanstraat	-243
R5700	Reserve Groen	Storting reserve groen	522
R8150	Dekk.res. kiosk	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-1
TOTAAL			5

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 3				
Nr. Prioriteit		Investerings Lasten 2025 S/I		
3.1	Herinrichting Stationsstraat	1.146.000	-	S
3.2	Integraal gebiedsplan openbare ruimte binnenstad	nee	75.000	I
3.3	Unesco Biosfeergebied Grenspark Kempen~Broek	nee	15.000	S
3.4	Aanvullende subsidie capaciteitsuitbreiding NMC	nee	75.000	S
3.5	Uitbreiding dienstverleningsniveau openbaar gebied (serviceteams)	nee	280.000	I

Vervangingen programma 3				
Nr. Vervanging		Investerings Lasten 2025 S/I		
3.1	Vervanging Openbaar Groen 2025	1.619.823	-	S
3.2	Groot onderhoud riolering (relinen)	642.000	-	S
3.3	BRP maatregelen 2022-2026 reguleren gemaalcapaciteit	nee	6.863	I
3.4	BRP maatregelen 2022-2026 aanpassen gemaalcapaciteit Laar	466.678	-	S

3.1 Herinrichting Stationsstraat

Wat willen we bereiken?

Met de inrichting van de Stationsstraat meer sfeer en beleving te creëren in aansluiting op de behoefte van bewoners en ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Stationsstraat door middel van inrichting, vergroening en met historische kenmerken de herkenbaarheid en identiteit versterken. Op basis van het participatief proces en vanuit scenario's uitvoering geven aan de opgave van vergroening, routing en verkeer, ruimte voor verblijf en kermis aansluitend op de functie en het karakter van de Stationsstraat.

Wat mag het kosten?

Totale kosten zijn ingeschat op € 1.146.000. Investering wordt in 2026 gedaan. Kapitaal- en exploitatielasten samen bedragen dan per 2027 € 70.000.

3.2 Integraal gebiedsplan openbare ruimte binnenstad

Wat willen we bereiken?

In het Omgevingsprogramma Binnenstad (een van de omgevingsprogramma's in de Omgevingsvisie) werken we toe naar een samenhangende binnenstad die tegelijkertijd zichzelf

blijft. We versterken de kwaliteit en belevingswaarde van de openbare ruimte, waardoor we evenementen in de openbare ruimte beter kunnen huisvesten, de binnenstad klimaatbestendiger maken en meer sfeer en beleving creëren in aansluiting op de behoefte van bewoners, bezoekers en ondernemers. Daartoe gaan we één integraal plan voor het gehele gebied opstellen, gericht op de vier doelen voor de binnenstad uit de Omgevingsvisie. Op deze wijze worden losse (deels ook al lopende) activiteiten aan één gemeenschappelijk eindbeeld gekoppeld. Zo maken we werk met werk en beperken we meerkosten.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een gebiedsplan op en definiëren uitwerkingsgebieden (op basis van de sfeergebieden uit de Omgevingsvisie). In het gebiedsplan pakken we de onderdelen mobiliteit, evenementen, vergroening, water en cultuurhistorie integraal op.

Wat mag het kosten?

€ 75.000 voor 2025.

3.3 Unesco Biosfeergebied Grenspark Kempen~Broek

Wat willen we bereiken?

De erkenning van het Grenspark Kempen~Broek als Unesco Mens- en biosfeergebied grensoverschrijdend zichtbaar te maken in samenwerking met Weert Marketing. Daarnaast grensoverschrijdende projecten aanjagen en initiëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het samenwerkingsverband ontvangt een structurele bijdrage van € 10.000 voor de ondersteuning en organisatie van de grensoverschrijdende samenwerking. De erkenning zorgt gedurende een periode van 10 jaar voor een grotere bekendheid en draagt ertoe bij dat we sneller in aanmerking komen voor grensoverschrijdende programma's zoals Interreg. Na 10 jaar wordt het grenspark geëvalueerd om de erkenning te mogen behouden. Om projecten en ontwikkelingen te stimuleren en waar mogelijk externe financiering (o.a. Interreg, euregio) binnen te halen. Daarnaast willen we de erkenning ten goede laten komen aan en verder vormgeven met onze lokale ondernemers in samenwerking met Weert Marketing en Limburg Marketing door de internationale erkenning voor lokale regionale ondernemers uit te werken tot productmarktcombinaties, arrangementen, etc..

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 15.000, aanvullend op de bestaande subsidiepost.

3.4 Aanvullende subsidie capaciteitsuitbreiding NMC

Wat willen we bereiken?

Een financieel gezond Natuur- en Milieucentrum voor Weert en omstreken met een professionele organisatie die zorgdraagt voor de ontwikkeling van het NMC met een sterk onderwijsprogramma, een plek om te inspireren en te beleven. De aantrekkingskracht van het NMC is de laatste jaren flink gegroeid tot ca 45.000 bezoekers op jaarbasis. Hiervoor heeft het centrum een onderzoek laten uitvoeren. Deze groei heeft enerzijds haar grenzen bereikt, anderzijds is de verwachting en ambitie groter.

Het NMC is onderdeel van de hoofdtoegangspoort van het Unesco Mens- en Biosfeergebied grenspark Kempen~Broek. Vanuit deze positie vervult het NMC naast natuur- en milieueducatiecentrum een taak in het bezoekersonthaal met het VVV-inspiratiepunt en een thuishonk voor groene verenigingen.

De huidige personele bezetting bestaat uit 1,9Fte voor de aansturing van ca 80 vrijwilligers. De wens voor uitbreiding bestaat erin om vrijwilligersbeleid uit te werken om van daaruit de continuïteit van het centrum te waarborgen. Daarnaast wensen zij hun formatie te verstevigen om te anticiperen op de behoefte van ruimere openingstijden en vooral hun zichtbaarheid naar buiten te vergroten met als doel op lange termijn een gezonde financiële basis te vormen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In overleg met de Stichting scenario's uitwerken om te komen tot een financieel gezonde bedrijfsvoering. Het gereserveerde bedrag is daarbij de maximale variant.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 75.000, aanvullend op de bestaande subsidiepost.

3.5 Uitbreiding dienstverleningsniveau openbaar gebied (serviceteams)

Wat willen we bereiken?

Het sneller tegemoet komen aan de meldingen van inwoners met betrekking tot het openbaar groen en bij voldoende capaciteit ook andere meldingen in de openbare ruimte. Hierbij worden meldingen die gaan over het nakomen van contractuele verplichtingen uit de onderhoudsbestekken uitgezonderd.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan een pilot opzetten van 3 jaar om inzicht te krijgen in hoeverre sneller gereageerd kan worden op meldingen. De bevindingen worden meegenomen in het nieuwe onderhoudsbestek van de groenvoorzieningen.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 280.000 per jaar, voor de jaren 2025-2027.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Wat is de visie?

De noodzaak om duurzamer te produceren en te leven en om energie anders op te wekken en te gebruiken, daagt zowel bedrijven, overheden, instellingen (zoals onderwijs) als inwoners uit. De maakindustrie, de kennisrijkdom en veelkleurige economie van de regio en de landbouw vormen een stevige basis voor toekomstige economische ontwikkeling. Weert kent een flink aantal innovatieve bedrijven. Bovendien steken Weertenaren graag de handen uit de mouwen en ondernemen zit in hun bloed. Dat biedt volop kansen voor een economie waarin circulariteit en duurzaamheid voorop staan. De energietransitie heeft betekenis voor onze economie en biedt ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid. Met de klimaatverandering, de toenemende grondstoffenschaarste en het toenemend belang van regionale samenwerking is er alle aanleiding om daarop in te zetten.

Weert is in 2030 een prachtige plek om te wonen, werken en elkaar te ontmoeten en heeft een centrumfunctie voor de buurgemeenten.

Het intercitystation, het ziekenhuis en de culturele instellingen zijn en blijven voor de directe omgeving van belang. Daarnaast is Weert een netwerkstad: een flexibel regionaal platform voor experiment en kennisuitwisseling en een uitvalsbasis voor verbinding met de zeer diverse en hoogwaardige kenniseconomie in de regio. Voor jonge mensen is dat een uitstekende plek om hun loopbaan te starten en talenten te ontwikkelen.

De belangrijkste plekken voor ontmoeting veranderen met de ontwikkelingen mee. In de binnenstad komt de nadruk steeds minder te liggen op winkelen: door ons veranderende koopgedrag is dat onvermijdelijk, we doen onze aankopen immers steeds vaker via internet. De betekenis van de binnenstad als ontmoetingsplek blijft echter belangrijk doordat er nieuwe functies verschijnen. Het gaat daarbij meer om beleving in het algemeen, door de aanwezigheid van diverse culturele voorzieningen en andere vormen van ontspanning en ontmoeting.

Programma 4

Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Effecten

Doelen

Wat is het beeld nu?

Binnenstad

Weert beschikt over een historische binnenstad met een breed en compleet palet aan commerciële en niet-commerciële functies, zoals winkels, horecazaken, culturele instellingen, maatschappelijke voorzieningen en (persoonlijke) dienstverleners. Het winkelaanbod is de afgelopen jaren afgenomen en hiervoor zijn andere functies in de plaats gekomen, met name wonen. Het aantal passanten ligt nagenoeg weer op pre-corona niveau. Desondanks is het percentage leegstand weer licht gestegen, nog steeds staat 1 op de 5 winkels leeg. Tussen de wens voor een levendig centrum met voldoende evenementen en de toename van woonfuncties treedt spanning op. Een goede samenwerking tussen vastgoedeigenaren, ondernemers, bewoners, culturele en maatschappelijk instellingen, de toeristische sector en de gemeente is cruciaal.

Bedrijventerreinen

Weert beschikt over een divers palet aan bedrijventerreinen waar zich 45% van de totale werkgelegenheid in de gemeente bevindt. De terreinen zijn allen van voldoende tot goede kwaliteit (zowel ruimtelijk, technisch als economisch). Het is zaak om dit kwaliteitsniveau, in samenwerking met Parkmanagement, op peil te houden. Toekomstbestendigheid (energietransitie, circulaire economie, blauw en groen) is daarbij van belang, evenals voldoende ruimte om te ondernemen. Uitgeefbare kavels zijn voor ons midden- en kleinbedrijf echter nauwelijks meer voorhanden. Het beter benutten van het huidige areaal (intensivering) biedt kansen, maar kan conflicteren met het creëren van meer ruimte voor klimaatadaptatie.

Energietransitie

Het brede onderwerp 'energietransitie' raakt verschillende beleidsterreinen van de gemeente, waaronder ruimte, gebouwde omgeving (waaronder warmte) en bedrijventerreinen. Bij de gebouwde omgeving is

-naast fysieke aanpassingen van woningen en overige gebouwen met zonnepanelen, isolatie en overige energiebesparende maatregelen- ook energiearmoede een belangrijk onderdeel. Hierdoor krijgen de welzijnsaspecten voor inwoners steeds meer aandacht. Ook bij de inpassing van windparken, zonneweides of grootschalige batterijopslag wegen we de beperkte ruimte die er is steeds zwaarder mee. Separaat dient er aandacht te zijn voor de aanpassingen van de energie-infrastructuur in de gebouwde omgeving. De komende jaren zullen wij te maken krijgen met de plaatsing van een aanzienlijke hoeveelheid extra trafohuisjes en opgebroken straten voor het aanleggen van extra kabels en leidingen.

Circulaire economie

Een circulaire economie richt zich op het minimaliseren van afval en het efficiënter gebruik van materialen door hergebruik, recycling en reparatie. Dit draagt bij aan de vermindering van de afhankelijkheid van schaarse grondstoffen en vermindert de milieubelasting. Daarnaast helpt het om de uitstoot van broeikasgassen te verlagen, wat essentieel is in de strijd tegen klimaatverandering. De transitie naar een circulaire economie biedt economische kansen door nieuwe banen te creëren en innovatie te stimuleren.

Het Rijksbrede programma Circulaire Economie heeft ambitieuze doelen gesteld: in 2030 wil Nederland 50% circulair zijn en in 2050 volledig circulair. Deze doelen onderstrepen de urgentie en het belang van een duurzame economische transitie, waarbij Nederland een voortrekkersrol wil vervullen. Ook Weert onderstreept dit belang en werkt hard aan de transitie naar een circulaire economie. In 2024 zijn in de '0-meting circulaire economie' de grondstofstromen binnen de gemeente in kaart gebracht. Deze 0-meting fungeert als het fundament voor het beleid dat wordt vastgesteld in het visiedocument circulaire economie.

Afval

Huishoudelijk afval kan een belangrijke bijdrage leveren aan de circulaire economie, maar op dit moment is dat nog niet het geval. De huidige afspraken en de service die we onze inwoners bieden, stimuleren onvoldoende om duurzamer te worden en bij te dragen aan een circulaire economie.

We zien echter veel potentie voor verbetering. Door samen te werken met scholen en lokale ondernemers kunnen grote stappen gezet worden. Helaas wordt nu nog maar 60% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld. Gemiddeld verdwijnt er per inwoner zo'n 200 kilogram afval in de verbranding, waarbij alle materialen verloren gaan. Uit onderzoek blijkt dat 90% van dit afval herbruikbaar is, waarvan ruim 70% (voornamelijk GFT en textiel) al gescheiden ingezameld kan worden.

Momenteel belandt 60% van het GFT- en textielafval in het restafval. Ook 20% van papier en glas eindigt in de verkeerde bak. Voor plasticverpakkingen, metaalverpakkingen en drinkpakken (PMD) maken we gebruik van nascheiding, maar ook daar is verbetering mogelijk. Daarom werkt gemeente Weert aan een nieuw afvalbeleid dat meer mogelijkheden biedt voor gescheiden inzameling en hoogwaardig hergebruik van grondstoffen.

Cultuur

Weert heeft een breed en divers cultureel aanbod. Met het oog op de groei van de gemeente én de regio is het belangrijk een visie te vormen als het gaat om de toekomst van de cultuursector in Weert. Daarbij kan gekeken worden naar de voorzieningen zoals de professionele instellingen, maar is er ook aandacht voor het verenigingsleven en de makers die in Weert actief zijn. We blijven de samenwerking binnen de cultuursector stimuleren, zodat knelpunten gezamenlijk worden aangepakt en organisaties, verenigingen en makers van elkaar kunnen leren. Het creatief potentieel van de sector wordt gestimuleerd doordat nieuwe initiatieven (mede-)gefaciliteerd worden. Cultuurbeleid vindt niet plaats in een vacuüm; het heeft vele raakvlakken met andere beleidsterreinen. Het leggen van verbindingen met het sociale domein, ruimtelijke en economische domein blijven we aanjagen.

Ambities 2025

Behoud van een vitale binnenstad

De binnenstad fungeert als ontmoetingsplek én als uithangbord. Voor onze inwoners, bezoekers en toeristen. Sfeer, beleving en verblijf/ontmoeting spelen een belangrijke rol, waarbij onder meer vergroening van betekenis is. Dit in een goede balans met evenementen. Voor de versterking van de binnenstad is onder andere het project herontwikkeling Beekstraatkwartier van groot belang. In het kernwinkelgebied streven we naar een aaneengesloten front van winkels en andere commerciële functies. Daartoe stimuleren we ondernemers en vastgoedeigenaren om naar dit gebied te verplaatsen en te investeren in hun onderneming en/of vastgoed. Samenwerking met en tussen de betrokken binnenstadpartijen is en blijft essentieel. In het Omgevingsprogramma Binnenstad Weert gaan we werken aan deze en aan andere activiteiten, die voortvloeien uit de doelen van de Omgevingsvisie.

Een meer veerkrachtige cultuursector

We werken aan een sterke culturele infrastructuur voor Weert. De (professionele) culturele instellingen en het rijke verenigingsleven vormen een stevige basis van de sector. We zetten ons in om dit te behouden en te versterken. We stimuleren en faciliteren deze partijen om samen te werken.

We faciliteren ook dat spelers veerkrachtig genoeg zijn om in te kunnen spelen op verandering, actualiteiten en de groeiambitie van Weert. Daarvoor is het belangrijk om een visie te ontwikkelen waarin de toekomstbestendigheid van onze professionele culturele instellingen centraal staat.

Cultuurmakers en organisaties in Weert kunnen hun talent ontwikkelen en experimenteren met nieuwe vormen van kunst. Cultuur draagt bij aan ontmoeting en is onderdeel van de lokale sociale basis en cohesie.

Bedrijven die passen in het DNA van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevraag

Weert heeft prachtige bedrijventerreinen op aantrekkelijke en goed en veilig bereikbare locaties met hoogwaardige bedrijven. De schaarse ruimte voor bedrijven en de druk vanuit de naastgelegen Brainportregio bieden uitdagingen en kansen waar we proactief op inspelen. We willen gevestigde bedrijven met een groeiende ruimtevraag kunnen blijven faciliteren. Daartoe intensiveren we -waar passend- het ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen en onderzoeken we of uitbreiding van het bedrijventerreinenareaal mogelijk is, eventueel in samenwerking met marktpartijen. Deze uitbreiding is ook nodig voor het verplaatsen van bedrijven van verouderde locaties binnen de Ringbaan, waar mogelijk verkleuring naar wonen plaatsvindt. Hier is 'schuifruimte' nodig (dat wil zeggen nieuwe bedrijventerreinen). Met het nieuwe economisch profiel geven we onder andere, in aansluiting op het DNA van Weert, richting aan 'het juiste bedrijf op de juiste plek'. We willen de werkgelegenheid minimaal op het huidige peil houden, om te voorkomen dat we een forensenstad worden.

Een aantal bedrijventerreinen verdient de komende jaren aandacht. Zo willen we de Weerter Boulevard toekomstbestendig maken, samen met de hier gevestigde bedrijven en Parkmanagement. Daarbij hebben we ook oog voor duurzaamheid. Ook blijven we de oprichting en instandhouding van Bedrijven investeringszones (BIZ'en) stimuleren.

Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid

Eén van de grootste uitdagingen voor de komende jaren is de groeiende vraag naar personeel. Samenwerkingsverbanden tussen overheid, ondernemers en onderwijs ('triple helix') zijn essentieel voor een betere aansluiting tussen opleiding en werk en het stimuleren van innovatie. De lokale arbeidsmarktagenda, Parkmanagement en Keyport spelen een belangrijke rol om de verbindingen tot stand te brengen en te behouden.

Als gevolg van de dubbele vergrijzing, maar ook door de aanzuigende werking van de regio Zuidoost-Brabant wordt het voor het Weerter MKB steeds lastiger om aan voldoende technisch geschoold personeel te komen. Het is belangrijk om kinderen al op jonge leeftijd te enthousiasmeren voor techniek, zodat ze kiezen voor een technische opleiding die aansluit bij de vraag van het bedrijfsleven. We zetten daarom samen met onderwijspartners en bedrijfsleven in op doorgaande leer- en ontwikkellijnen po-vo-mbo, in de vorm van een techniekcampus voor de regio.

Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert

De energietransitie is een ontwikkeling die afhankelijk is van diverse factoren en schaalniveaus. Ook gemeente Weert zet bewust in op de energietransitie en maakt werk van de vraag- en aanbodzijde van de energiehuishouding. Gemeente Weert maakt gebruik van duurzame energiebronnen, bedrijven en huishoudens zijn bewuste gebruikers. Dit alles doet ze op een slimme (digitale) manier. Gemeente Weert wil dat de energietransitie bijdraagt aan een samenleving die eerlijker, kansrijk en groener is. Dit betekent dat niet zozeer wordt gestuurd op snelheid, maar veel meer op de kernwaarden eerlijker, kansrijker en groener en de (on)mogelijkheden daarvan in de samenleving. Dat doen we onder andere door participatie en het bevorderen van de energietransitie binnen onze economische en sociale structuren, bijvoorbeeld door Warm Wonen in Weert. Wij werken samen met partners en scholen om onze inwoners en bedrijven te blijven informeren en te ontzorgen.

We hebben een voorbeeldfunctie als het gaat om de verduurzaming van onze vastgoedportefeuille. De gemeente Weert heeft daarom de ambitie uitgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn en het gebruik van fossiele brandstoffen te minimaliseren. Hiervoor staan in de Weerter Routekaart Energietransitie acties beschreven. Voor de eigen vastgoedportefeuille wordt ingezet op het

aardgasvrij/-proof maken van de vastgoedobjecten in 2030 en energieneutraliteit voor de vastgoedportefeuille in 2040. Voor het gemeentelijk vastgoed zullen we de noodzakelijke investeringen op het gebied van verduurzaming betrekken bij het te actualiseren Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) en het Duurzaam Meerjaren Investeringsplan (DMJIP).

Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert

We erkennen het belang van de transitie naar een circulaire economie en zetten ons actief in om zowel inwoners als lokale ondernemingen hierbij te betrekken. Als overheid stimuleren we duurzame initiatieven, alsmede de samenwerking tussen verschillende partijen. Samen worden de fundamenteën gelegd voor een robuuste circulaire economie.

In lijn hiermee wordt samengewerkt met partners als Keyport en Zuyd Hogeschool. Keyport faciliteert reeds een aantal lokale en regionale projecten binnen het thema circulaire economie. Met Zuyd Hogeschool werken we samen in Perron Circulair, een innovatief platform dat dient als circulaire hub (een centraal knooppunt in een netwerk). Met deze samenwerkingen willen we de overgang naar een circulaire economie versnellen en circulaire bedrijfsmodellen voor lokale ondernemers implementeren. Tegelijkertijd worden onze eigen gemeentelijke processen en activiteiten geëvalueerd in het licht van onze circulaire ambities. Door deze geïntegreerde aanpak wordt gestreefd naar een toekomst waarin economische groei en duurzaamheid hand in hand gaan.

Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar

Ingezet wordt op het verminderen van restafval ten gunste van hergebruik. Daarvoor nemen we onze huidige afvalinzameling en -verwerking onder de loep en werken we aan een nieuw grondstoffenbeleid. Dit in lijn met de verandering van het Landelijke afvalbeheerplan (LAP) naar een Circulair Materialenplan (CMP).

Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie

We zoeken naar alternatieve vormen van energieopwekking. De gemeente Weert heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn en heeft dit vastgelegd in haar beleid.

Dit vergt een integrale aanpak binnen de gemeente, waardoor voor de uitvoering gekozen wordt voor een programmatische werkwijze. Het (laten) opstellen van een toekomstig beeld over ons energiesysteem, in samenhang met de economische en ruimtelijke aspecten en plannen, gebeurt in 2024. Dit is een eerste vereiste. Dit toekomstige energiebeeld zal uiteraard leiden tot een actualisatie van de Routekaart Energietransitie (2020), met daarin aandacht voor de (hedendaagse) netcongestie en de toekomstige uitdagingen binnen de energietransitie.

We trekken daadkrachtig op met de regio. Hierbij wordt ruime aandacht gegeven aan de samenwerking met onze partners in de Energietransitie. Dit varieert van netbeheerders Enexis en Tennet, energiecoöperatie(s) zoals Weert Energie, de agrarische sector, het Weerter bedrijfsleven en onze buurgemeenten Nederweert, Leudal en Cranendonck tot met de RES NML, de provincie Limburg en waar nodig de provincie Noord-Brabant.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Bedrijven die passen in het DNA van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage.	
	Economisch profiel is vastgesteld.
	Omgevingsprogramma bedrijventerrein is vastgesteld.
Behoud van een vitale binnenstad.	
	Activiteiten uit het programma Binnenstad zijn geprioriteerd en opgestart.
	Herinrichting Stationsstraat is gestart.
Een meer veerkrachtige cultuursector.	
	De cultuurinstellingen zijn in staat in te spelen op de maatschappelijke ontwikkelingen.
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	
	één pilot is voorbereid van een local4local concept.
	Het Energiesysteem van de Toekomst geeft duidelijke handvatten over de mogelijkheden voor net-neutrale woonwijken (balanswijken).
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid.	
	Tussentijdse evaluatie Routeplan Keyport (2026/2027) afgerond.
	Werkcentrum Midden-Limburg is gerealiseerd.
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar.	
	Beleidsstuk van afval naar grondstof vastgesteld.
	Het aantal kg opgehaald restafval per inwoner per jaar is verminderd tot 223.
	Uitrol aparte inzameling GFT (E) in hoogbouw.
Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert.	
	Herijkte/geactualiseerde Weerter Routekaart Energietransitie opgesteld.
	Omgevingsprogramma energietransitie is vastgesteld.
	Warm Wonen Weert is structureel geborgd.
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert.	
	Visie en actieprogramma circulaire economie zijn vastgesteld.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Bedrijven die passen in het DNA van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage.	
	Toekomstbestendigheid bedrijventerreinen is verbeterd.
Behoud van een vitale binnenstad.	
	Het aantal bezoekers per week in de binnenstad is gestegen met 5% tot 78.120.
	Leegstandspercentage teruggebracht naar 20%.
	Uitvoering programma binnenstad.
Een meer veerkrachtige cultuursector.	
	Flexibiliteit binnen de cultuursector.
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	
	Toegenomen beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie door het creëren van meer mogelijkheden waar vraag- en aanbod van duurzame energie samenkomen.
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid.	
	Samenwerking met Keyport versterken.
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar.	
	Productie huishoudelijke afval per inwoner per jaar is verminderd t.o.v. 2023.
Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert.	
	Het verbruik van fossiele energie is verminderd tov vorig jaar.
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert.	
	Verbruik primair grondstoffen is verminderd tov voorgaande jaar.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Economische ontwikkeling	929	1.463	1.055
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.388	8.631	5.910
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	264	271	278
Economische promotie	1.392	1.820	1.805
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.462	5.018	4.918
Media	1.431	1.495	1.594
Afval	6.329	7.091	7.318
Totaal lasten	16.195	25.789	22.878

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten			
Economische ontwikkeling	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.589	8.631	5.910
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	374	327	328
Economische promotie	479	498	498
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	403	416	426
Media	233	242	246
Afval	7.919	8.418	9.088
Totaal baten	10.997	18.532	16.496
Totaal saldo van baten en lasten	5.198	7.258	6.384
Reservemutaties	-262	-1.372	-19

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-2
R7450	Dekk.res. kapitaallasten NMC	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-17
TOTAAL			-19

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 4				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
4.1	Actieplan circulaire economie Weert	nee	25.000	I
4.2	Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed	nee	287.000	I
4.3	Continueren inzet Stichting Streetwise	nee	75.000	I
4.4	Continueren inzet Stadslab Weert	nee	80.000	I
4.5	Continuering en versterking binnenstadmanagement	nee	130.000	S

Vervangingen programma 4				
Nr.	Vervanging	Investering	Lasten 2025	S/I
4.1	Ondergrondse inzamelstations - 2025	75.000	8.100	S
4.2	Glasbakken - 2025	50.000	5.400	S

4.1 Actieplan circulaire economie Weert

Wat willen we bereiken?

Het terugdringen van primaire grondstoffen binnen Weert, met als doel 50% circulair in 2030 en 100% in 2050, conform het landelijke programma Circulaire Economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

In navolging van de 0-meting uit 2024 om de grondstofstromen binnen de gemeente te analyseren en prioritaire acties vast te stellen, stellen we in 2025 het actieplan Circulaire Economie op. We gebruiken bestaande initiatieven, zoals de verkenning naar een circulair ambachtscentrum, kennis- en bewustwordingsevenementen voor inwoners en ondernemers, perron Circulair en de jongeren klimaatmaand, die bijdragen aan de circulaire transitie. Ook verkennen we hoe de gemeente zelf meer circulair kan handelen. Daarnaast gaan we samenwerken met de provincie en de 5 grote Limburgse gemeenten om de circulaire economie in Limburg te versnellen, ondersteund door het kenniscentrum van de Universiteit Maastricht.

Wat mag het kosten?

€ 25.000 voor 2025.

4.2 Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

We streven naar een toekomstbestendige vastgoedportefeuille die voldoet aan klimaatstandaarden, toegankelijkheidseisen, en wettelijke dak- en brandveiligheidsnormen. Dit realiseren we door fossiele energie te verminderen, het leefklimaat te verbeteren, en noodzakelijke energetische-, functionele- en esthetische verbeteringen door te voeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om dit te bereiken, beginnen we met de voorbereiding en uitvoering van de verduurzaming en renovatie van de eerste objecten uit onze vastgoedportefeuille, gebaseerd op het duurzaam investeringsplan (DMJIP) van de gemeente Weert. In deze fase bereiden we de geselecteerde objecten uit het DMJIP verder voor op uitvoering. Dit omvat het realiseren van eerste quick wins en het berekenen van maatwerkkosten voor de gedetailleerde uitvoeringsscenario's, ter voorbereiding op aanbesteding.

Wat mag het kosten?

Het DMJIP specificeert de noodzakelijke voorbereidingskosten voor uitvoering, met een geschat bedrag van € 287.000 voor 2025.

4.3 Continueren inzet Stichting Streetwise

Wat willen we bereiken?

We willen het vestigingsklimaat in de binnenstad verbeteren, nieuwe vestigers in leegstaande panden in het kernwinkelgebied aantrekken én begeleiden en deskundige en onafhankelijke advisering voor de uitvoering van de subsidieregeling Stimuleringsfonds Binnenstad 2024 tot en met 2026.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2020 is Stichting Streetwise gestart in Weert. De overeenkomst met Streetwise loopt dit jaar af en er zijn geen middelen in de meerjarenbegroting opgenomen voor continuering van de samenwerking. De kosten van Streetwise bedragen € 75.000 per jaar voor de gehele dienstverlening. Een klein gedeelte hiervan betreft advisering over de subsidieaanvragen. We willen de overeenkomst met twee jaar verlengen. Heroverweging (evaluatie) vindt in 2025 plaats.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 75.000 per jaar, voor de jaren 2025 en 2026.

4.4 Continueren inzet Stadslab Weert

Wat willen we bereiken?

Creatieve denkracht in blijven zetten bij sociaal-maatschappelijke-, ruimtelijke- en economische vraagstukken. Hierdoor ontstaat een meer integrale blik en worden nieuwe oplossingen bedacht.

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven in 2025 uitvoering geven aan het stadslab. Hierdoor kunnen projecten die reeds zijn opgestart gecontinueerd worden en kunnen nieuwe projecten worden opgestart. De wijze waarop we dit doen, bepalen we op grond van de evaluatie van het stadslab die in 2024 wordt uitgevoerd. Op basis van deze evaluatie wordt in 2025 een concreet voorstel voorgelegd aan de raad over de invulling van deze prioriteit. Gezien de brede aanpak gaan we het Stadslab in de toekomst op een integrale plek positioneren.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 80.000 voor 2025.

4.5 Continuering en versterking binnenstadmanagement**Wat willen we bereiken?**

We willen de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie voor de binnenstad realiseren door de organisatie van en in de binnenstad te continueren en te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de ambities uit de Omgevingsvisie via het Omgevingsprogramma voor de binnenstad te realiseren willen we beweging op gang brengen. Beweging waar alle partijen (gemeente, binnenstadondernemers, vastgoedeigenaren, culturele en maatschappelijke instellingen, bewoners en toerisme) bij zijn betrokken en collectief eigenaar van zijn. Hiervoor is een versterking van het binnenstadmanagement nodig. Een aanspreekpunt en 'spin in het web' die verbindt, aanjaagt, signaleert, enthousiasmeert en aanstuurt. De afgelopen twee jaar was deze taak tijdelijk belegd bij de regisseur binnenstad, maar zijn activiteiten lopen dit jaar af. Om hieraan door een vergelijkbare inzet een vervolg aan te geven zetten we in op continuering en versterking van het binnenstadmanagement.

Wat mag het kosten?

€ 130.000 per jaar

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

Wat is de visie?

Weert is goed ontsloten en verweven met de regio, tot over de provincie- en landsgrenzen heen. Niet alleen inzake vervoer, maar ook in samenwerking trekken we gezamenlijk op in een krachtige regio. Dat doen we in Weert, mede vanuit onze centrumfunctie, voor de regio Midden-Limburg en het ons omliggende verzorgingsgebied (in België en in Noord-Brabant). In 2025 gaan we met gemeenten, provincie en het Rijk de Samenwerking Midden-Limburg (SML) verstevigen. De Regio Deal is daarbij een belangrijke aanjager. Voor de langere termijn helpt het verstevigen van de samenwerking in Midden-Limburg ons om langjarig (10-20 jaar) het Rijk te committeren aan onze regio, via 'Elke Regio Telt'. Afhankelijk van het nieuwe kabinet kunnen hierin in 2025 een aantal stappen gezet worden.

We maken tegelijkertijd onderdeel uit van het gebied rond de Brainportregio, waarbinnen de belangrijkste dagelijkse woon- en werkverplaatsingen plaatsvinden, het zogenaamde Daily Urban System. Daarnaast wordt samen met Nederweert ingezet op versterking van de samenwerking met de Metropoolregio Eindhoven op de thema's mobiliteit, economie, woningbouw en voorzieningen.

Weert is ook op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid een actieve speler in de regio. De komende jaren is regionale samenwerking hiervoor belangrijker dan ooit. De mobiliteitsopgaven in Midden-Limburg en in de verbinding met omliggende regio's in Zuidoost-Brabant en Belgisch Limburg zijn groot. Daarvoor zet Weert haar eigen kwaliteiten in én benut ze volop de kwaliteiten van de omgeving. Om te komen tot een goed bereikbare, regionale netwerkstad is toegang tot mobiliteit en goed verbonden zijn met de regio (bereikbaarheid) noodzakelijk. Hiervoor is het Mobiliteitsplan Weert 2030 opgesteld. Dit beleidsplan bestaat uit 5 speerpunten: gezond en duurzaam bewegen, mobiliteit voor iedereen, Weert bereikbaar, geen verkeersslachtoffers en een prettige plek vol beleving.

Programma 5

Goed ontsloten en verweven met de regio

Effecten

Doelen

Wat is het beeld nu?

Regionale samenwerking

De regio als schaalniveau wordt steeds belangrijker. Weert heeft een uitermate gunstige ligging ten opzichte van Brainport Eindhoven en de Euregio. We gaan deze positie beter benutten en maken de verbinding met de verstedelijkingsstrategie Brabant.

Daarnaast lopen geldstromen uit Brussel en van het Rijk (zoals bij de Regio Deal) steeds vaker via de regio's en biedt samenwerking op regioschaal kansen om dichtbij te realiseren wat dichtbij moet zijn en aanvullende voorzieningen op korte reisafstand te organiseren. Weert zet zich samen met de andere gemeenten van Midden-Limburg in om de middelen, die beschikbaar zijn gesteld met de Regio Deal, goed in te zetten. Het regiokantoor wordt gevestigd in Weert. De samenwerking in Midden-Limburg op het gebied van mobiliteit is versterkt door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten. De opgaven kunnen en willen we niet alleen vanuit de gemeente doen. Daarom wordt actief de samenwerking opgezocht met de Verkeersactieve school (verlening) en doelgroepenpak 18+ (uitbreiding), beide gericht op verkeerseducatie. Daarnaast is de samenwerkingsovereenkomst Midden-Limburg Bereikbaar getekend. Zij ondersteunen de gemeente met het behalen van de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit.

Daarnaast investeren we in het netwerk van middelgrote gemeenten (30.000-80.000 inwoners), die vaak een centrumfunctie in de regio vervullen, stedelijke problematiek kennen en een vergelijkbare schaal hebben. De M50 is een platform dat staat voor kennis delen, elkaar inspireren, samen experimenteren en onszelf op de kaart zetten. Weert heeft de ambitie uitgesproken om zich aan dit platform te verbinden om de doelen voor Weert te kunnen behalen.

Mobiliteit en bereikbaarheid

In de gemeente Weert wordt de fiets nog te weinig gebruikt voor de korte afstanden. Het is in Nederland steeds meer de trend dat afstanden tot circa 15 kilometer met de fiets worden afgelegd. Om dit te kunnen aanpakken, is het wenselijk dat we inzicht hebben in de gereden routes van zowel woon-werk als ook van recreatief fietsverkeer. Daarnaast zien we aan de ongevallencijfers dat de combinatie van recreatieve routes en landbouwroutes het hoogste risico met zich meebrengt.

Het aanbod van deelmobiliteit (auto, fiets) is op dit moment minimaal. Ook het streekvervoer, zoals we dat in Weert kennen, vraagt aandacht om mensen hetzelfde aanbod te kunnen blijven bieden de komende jaren.

Het meeste verkeer wordt binnen de gemeente Weert afgewikkeld op de Provinciale wegen en op het Ringbanenstelsel. Het verkeersaanbod op de Ringbaan-Noord stijgt het hardst vanwege de ontwikkelingen op Kampershoeck 2.0 en bedrijventerrein de Kempen. Op de Ringbaan-Noord zien we beginnende verkeersknelpunten ontstaan. Het Ringbanenstelsel vormt tevens een barrière tussen de woonomgeving en het groene buitengebied. De woningbouwopgave zorgt voor een extra toekomstige belasting van het verkeerssysteem waarop in 2025 geanticipeerd moet worden.

In de binnenstad vindt meer woningbouw plaats, waardoor parkeerplaatsen steeds vaker gereserveerd worden door onze inwoners. Om de binnenstad ook voor bezoekers aantrekkelijk en toegankelijk te houden, zal op een andere manier naar parkeren gekeken moeten worden. Bereikbaarheid, nabijheid en betaalbaarheid zijn de kernwoorden als het gaat over parkeren.

Ten aanzien van de verkeersveiligheid sluiten we aan bij het landelijk kennisnetwerk Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV). Dit initiatief van CROW en SWOV in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat biedt kennis over de implementatie van het SPV 2030. Het plan focust op een risicogestuurde aanpak om verkeersveiligheid te verbeteren, met nadruk op preventieve maatregelen. Samenwerking met diverse partijen is cruciaal om deze doelen te bereiken.

Ambities 2025

Samenwerking in de regio is passend georganiseerd

Naast het fysiek goed verbonden zijn met de regio wil Weert als centrumstad van Midden-Limburg blijvend investeren in de regio. Regio's worden in Nederland steeds belangrijker om de uitvoeringskracht van gemeenten op peil te houden en om het beleid aan te laten sluiten bij de samenleving. De Rijksoverheid wil met bepaalde regio's in Nederland – waaronder Midden-Limburg – een langjarige samenwerking aangaan, via het proces 'Elke Regio Telt'. Bepaalde economische, sociale en ruimtelijke opgaven kunnen alleen opgelost worden op regionale schaal.

Samen met de regio wordt gewerkt aan het voorzien van een sterk regionaal woningaanbod, investeren in de bereikbaarheid van de regio, afstemmen van de programmering werklocaties en afstemmen van het regionaal aanbod van voorzieningen. Dit doen we onder andere door gezamenlijke inkoop van zorg en ondersteuning, op samenwerking gerichte innovatietrajecten, het opzetten van nieuwe business cases, uitwisseling van waardevolle kennis, het gezamenlijk verkrijgen van subsidies of het gezamenlijk inzetten van personeel.

De focus wordt gelegd op samenwerking in de regio Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische en Brabantse buurgemeenten en de Euregio Rijn-Maas-Noord binnen bestaande samenwerkingsverbanden. Bovendien wordt de focus nadrukkelijk gelegd op de verhouding met het Rijk en de provincie Limburg.

Midden-Limburg heeft uit de vijfde tranche Regio Deal een bedrag van € 20 miljoen toegekend gekregen. De provincie Limburg en de zeven Midden-Limburgse gemeenten staan samen garant voor minimaal eenzelfde bedrag waarmee de komende jaren ten minste € 40 miljoen beschikbaar komt voor investeringen in de brede welvaart in onze regio. Dat biedt kansen, zeker ook voor onze gemeente.

Sommige samenwerkingsverbanden zijn strategisch, andere juist weer heel praktisch van aard. Per thema kiezen we de juiste schaal en partners. Onze rol in de samenwerkingsverbanden kan verschillen. Het blijft van belang om de samenwerkingsverbanden periodiek tegen het licht te houden en ook stop te zetten als het oorspronkelijke doel niet langer wordt gediend of al is bereikt.

Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen

Om in 2030 iedereen toegang te bieden tot een verkeersveilig mobiliteitssysteem, zetten we in op het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers, met bijzondere aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers (zoals fietsers). Ons beleid focust op het vergroten van de ruimte voor fietsers en voetgangers, het aanpakken van onveilige straten en het oplossen van knelpunten op het hoofdwegennet.

Het Mobiliteitsplan Weert 2030 dient als fundament voor deze initiatieven en sluit aan bij het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. We stappen over van een reactieve naar een proactieve, risicogestuurde benadering voor de aanpak van verkeersonveilige situaties.

Daarnaast wordt in samenwerking met uitvoeringspartner 'Midden Limburg Bereikbaar' gewerkt aan het programma 'Doortrappen', dat als doel heeft senioren veilig en langer te laten fietsen. Tevens wordt binnen het Platform A2 de haalbaarheid van de Doortraproute Weert-Eindhoven onderzocht en worden verkeersonveilige wegvakken en kruispunten in kaart gebracht. Ook is er een verhoogde focus op het stimuleren en faciliteren van het gebruik van e-deelmobiliteit, zoals e-deelauto's en e-deelfietsen, wat bijdraagt aan een bredere toegankelijkheid van mobiliteit.

Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf

Weert maakt deel uit van het eerder genoemde Daily Urban System van de Brainportregio. De optimalisatie van verbindingen met steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf is cruciaal voor onze ontwikkeling. Het Mobiliteitsplan Weert 2030 vormt, samen met de Gebiedsverkenning Weert en omgeving, een solide basis om de bereikbaarheid voor de nabije toekomst te borgen. Het Mobiliteitsplan en de Gebiedsverkenning hebben als bouwsteen gediend voor de Omgevingsvisie. Mobiliteit ondergaat een transitie waarbij bereikbaarheid en duurzame mobiliteit essentieel zijn voor een leefbare woon- en werkstad.

In lijn met deze visie zet Weert nadrukkelijk in op verbeterde fietsverbindingen, zoals de geplande hoogwaardige fietsverbinding tussen Weert en Nederweert (als onderdeel van Weert-Venlo): bij nieuwe ontwerpen wordt meer ruimte gecreëerd voor fietsers en voetgangers. De fileproblematiek op de A2 naar Eindhoven heeft een negatieve impact op ons vestigingsklimaat en levert economische schade op. Daarom wordt gestuurd op de noodzakelijke verbreding van de A2 en onderzoeken 'no-regret'-maatregelen, zoals een hub nabij de A2, het NS-station als regionale hub en de spoorverbinding met Antwerpen en Hamont. Ook wordt ingezet op verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid op het Ringbanenstelsel om de verwachte groei van Weert op deze belangrijke netwerkschakel op te kunnen vangen.

Verder werken we binnen Platform A2 en met Belgische gemeenten, de provincie Limburg en de Rijksoverheid samen aan personenvervoer via het spoor Eindhoven-Weert-Hamont-Antwerpen. Ook dit draagt bij aan de bereikbaarheid en duurzaamheid van onze mobiliteit.

Binnen Weert richten we ons op goede bereikbaarheid van voorzieningen en werklocaties. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar (vracht-)autobereikbaarheid, maar ook naar bereikbaarheid met het openbaar vervoer, fiets en te voet. Daarnaast neemt de parkeerdruk toe, met name in de binnenstad. Deze toename zien we vooral aan de noordzijde, door de toename van het aantal woningen. De nieuwe parkeernotitie geeft handvaten om hiermee om te gaan, waarbij fietsparkeren ook integraal is meegenomen.

De spoorzone in Weert speelt een cruciale rol in de stedelijke en mobiliteitsontwikkeling. Dit gebied, rondom het centraal station, biedt kansen voor intensieve functiemenging en duurzame ontwikkeling. In 2025 willen we een verkenning uitvoeren naar de verdere ontwikkeling van de spoorzone. De ruimtelijke opgaven zoals woningbouwopgave en de mobiliteitstransitie maken hier onderdeel van uit. Een goed functionerende spoorzone draagt bij aan een aantrekkelijke, leefbare stedelijke omgeving en ondersteunt een evenwichtige groei van de stad. De uit te voeren acties worden gefinancierd uit de reserve versnelling woningbouw.

Het aandeel fossiele energiebehoefte ten behoeve van mobiliteit is significant gereduceerd

Om te voldoen aan ons doel om de fossiele energiebehoefte binnen mobiliteit significant te reduceren, worden stappen gezet die bijdragen aan de transitie naar duurzame mobiliteitsoplossingen. De stijgende populariteit van elektrische voertuigen heeft geleid tot een groeiende vraag naar laadinfrastructuur. Wij spelen hierop in door deelname aan de derde aanbesteding van publieke laadpalen door de provincies Noord-Brabant en Limburg, die plaatsvindt van 2024 tot en met 2028, conform de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). Tevens wordt ingezet op het faciliteren van particuliere laadpalen in de openbare ruimte waar dat nodig en gewenst is. We scheppen duidelijkheid naar onze inwoners door hier beleid voor te formuleren.

Verder bevorderen we elektrische deelmobiliteit en fietsgebruik als duurzame vervoersalternatieven. Hieronder valt ook de ontwikkeling van hoogwaardige fietsverbindingen naar Eindhoven, Nederweert, Venlo en Roermond en potentieel de treinverbinding naar Antwerpen-Hamont, die niet alleen de verkeersdrukke verminderen, maar ook bijdragen aan de gezondheid van onze inwoners.

Met lokale bedrijven wordt samengewerkt via het programma 'Midden Limburg Bereikbaar' om duurzame mobiliteitsoplossingen te promoten en implementeren. Deze integrale aanpak zorgt voor een brede ondersteuning van onze duurzame mobiliteitsdoelstellingen.

Anticiperen op de ontwikkelingen van de regio Eindhoven

Het komende jaar spelen we proactief in op de schaa sprong van Eindhoven door intensieve samenwerking met Nederweert en andere naburige gemeenten, gericht op de thema's: wonen, werken, bereikbaarheid en voorzieningen. Dit stelt ons in staat om niet alleen te voldoen aan de behoeften van pendelaars, maar ook om wonen en werken beter te integreren door de ontwikkeling van gemengde woon-werk zones. Weert zal zich actiever mengen in de lobby-inspanningen van Brainport om onze belangen effectiever te vertegenwoordigen en onze zichtbaarheid voor investeerders en bezoekers te vergroten. Daarnaast zal de regio genomen worden in het aantrekken van ondernemingen die onze lokale economie kunnen versterken en onze gemeentelijke organisatie ontwikkelen door te leren van de 'best practices' binnen Brainport. Deze stappen zullen ons helpen om Weert te positioneren als een dynamische en aantrekkelijke gemeente, klaar voor toekomstige uitdagingen en kansen.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Anticiperen op de ontwikkelingen in de regio Eindhoven.	
	De gemeente Weert werkt intensief samen met de MRE (Metropool Regio Eindhoven) op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
Het aandeel energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd.	
	Het aandeel fossiele brandstof binnen mobiliteit is gereduceerd met 10% t.o.v. 2024.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	
	Ontwikkelstrategie Spoorzone is vastgesteld.
	Vastgestelde voorkeursvariant doortraproute Weert - Eindhoven.
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd.	
	De eerste beschikkingen van de Regio Deal zijn verleend.
	De governance structuur SML is onderzocht en vastgesteld.
	Weert heeft samen met Partners diverse projecten ingediend bij het Regio Deal bureau.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	
	Besluit over de voorkeursvariant ten aanzien van verbeterde doorstroming op de Ringbaan-Noord.
	De Mastenbroekweg is veiliger gemaakt voor fietsers.
	Doorlopen aanbestedingsprocedure ten aanzien van de verkeersveilige oversteek en verbeterde doorstroming op de Ringbaan-Zuid.
	Minimaal 2 bushaltes per jaar inrichten conform norm toegankelijkheid.
	Mobiliteitsmonitor is opgezet.
	Optimalisatie van minimaal 1 knelpunt op de Ringbaan.
	Vastgesteld actieplan afwaarderen wegen van 50 km/u naar 30 km/u.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Anticiperen op de ontwikkelingen in de regio Eindhoven.	
	De ontwikkelingen in de MRE worden vertaald en ingezet naar de behoeftes binnen de gemeente Weert.
Het aandeel energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd.	
	10% minder autoritten naar Eindhoven, Roermond en Venlo.
	100% van alle nieuw te realiseren parkeervoorzieningen is voorzien van een elektrisch oplaadpunt of is daarop voorbereid.
	100% van de gemeentelijke zakelijke kilometers en die van contractpartners is emissieloos.
	30% van de voertuigen die door inwoners gebruikt worden is emissieloos, doordat zij die zelf hebben aangeschaft.
	Per 40 huishoudens wordt één (emissieloze) deelauto geplaatst bij grootschalige (her-) ontwikkeling van woningbouwlocaties.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	
	25% maximaal verliestijd tussen de oprit Weert-Noord en knooppunt Leenderheide.
	30% meer actieve verplaatsingen binnen de gemeente Weert.
	50% maximaal reistijd verlies tussen de A2 en de bedrijventerreinen.
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd.	
	Alle opgaves voor Weert zijn SMART geformuleerd en geborgd in de governance structuren binnen de regio.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	
	100% bushaltes toegankelijk voor mensen met een fysieke of visuele handicap.
	100% van de trottoirs op de hoofdverbindingen voldoet aan onderhoudsniveau A en is obstakelvrij.
	Geen ernstige verkeersslachtoffers in 2030 door toedoen van de infrastructuur.
	Per 500 huishoudens is minimaal één (emissieloze) deelauto beschikbaar (1/100 in 2030).

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Verkeer en vervoer	9.399	10.342	10.207
Parkeren	2.482	2.606	2.568
Recreatieve havens	17	18	19
Economische havens en waterwegen	3	36	3
Openbaar vervoer	12	11	11
Totaal lasten	11.913	13.013	12.808

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten			
Verkeer en vervoer	562	531	511
Parkeren	30	25	28
Recreatieve havens	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0
Openbaar vervoer	0	0	0
Totaal baten	592	556	539
Totaal saldo van baten en lasten	11.320	12.457	12.269
Reservemutaties	-366	-358	112

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Storting reserve civieltechnische kunstwerken	145
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking reserve civieltechnische kunstwerken conform plan	-122
R2101	Reserve afkoopsom onderhoud & vervanging Biesterbrug	Storting reserve Biesterbrug	88
TOTAAL			112

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 5				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
5.1	Strategisch vermogen organisatie borgen	nee	137.000	S

Vervangingen programma 5				
Nr.	Vervanging	Investering	Lasten 2025	S/I
5.1	Stelpost kleine verkeersknelpunten	269.265	12.925	S
5.2	Bomenbeheerplan (9 jaar m.i.v. 2018, 2026 laatste jaar)	50.000	2.400	S
5.3	Uitfaseren PL lampen 2025 (LED lampen)	280.000		S
5.4	Vervanging verharding rijbaan Stationsplein	152.000	-	S
5.5	Vervanging evenementenkasten	nee	26.000	I
5.6	Vervanging verlichting binnenstad	301.000	-	S
5.7	Vervanging smiley snelheidsmelders	67.000	-	S
5.8	Vervanging lichtmasten	nee	22.000	I
5.9	Vervanging sfeerverlichting binnenstad	nee	56.000	S
5.10	GRP Heerlijkheidlaan-Maastrichtstraat e.o.	4.841.000	-	S

5.1 Strategisch vermogen organisatie borgen

Wat willen we bereiken?

Weert is sterk in ontwikkeling en neemt haar rol als centrumstad voor Midden-Limburg zeer serieus, getuige de Regiodeal, de samenwerking in de regio Midden-Limburg en de oriëntatie op de regio Eindhoven. Bij deze ontwikkelingen - die met het vaststellen van de Strategische Visie in 2021 in gang zijn gezet - is het strategisch vermogen van de organisatie met succes versterkt. Een deel van die versterking is van incidentele aard, terwijl met recent genomen besluiten zoals de Omgevingsvisie ons strategisch vermogen onveranderd urgent is.

De versterking moet daarom een structureel karakter krijgen als onderdeel van onze 'basis op orde', om onze bestuurlijke ambities te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het strategisch vermogen wordt momenteel zowel deels structureel als incidenteel geborgd. Met de inzet van deze prioriteit, borgen we het benodigde strategische vermogen volledig structureel.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 137.000.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee, één van de waarden uit onze strategische visie. Dit betekent ook dat de dienstverlening en communicatie van de gemeente Weert voor iedereen toegankelijk, uitnodigend en begrijpelijk moet zijn, zowel fysiek als digitaal. In onze dienstverlening staat de Weertenaar centraal. We sluiten aan bij de behoeften van inwoners, bedrijven en organisaties en werken zoveel mogelijk samen. De gemeente Weert wil van betekenis zijn voor de samenleving door professioneel en betrouwbaar te zijn. We focussen daarom op integriteit. We zetten in op het weerbaar maken van onze inwoners en creëren een zo veilig mogelijke leefomgeving.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

Effecten

2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat

4. Inwoners voelen zich positief gezond

9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente

Doelen

Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving

Inwoners zijn weerbaarder

Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner

Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden

Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente

Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid

Wat is het beeld nu?

Dienstverlening

De mate van de algehele dienstverlening richting de inwoners en bedrijven ligt boven het landelijk gemiddelde. Dit is aangetoond door een benchmark en een klanttevredenheidsonderzoek. Daarnaast groeit de behoefte aan online dienstverlening. We zijn in staat om steeds meer processen 'groen' te organiseren binnen de grenzen van wet- en regelgeving. De inwoner wordt steeds meer mogelijkheden geboden om gebruik te maken van de diensten van de gemeente: digitalisering, keuzevrijheid, snelheid en kwaliteit staan daarbij voorop.

Tijdens de verkiezingen van maart 2023 is gebleken, dat het proces mogelijk anders ingericht moet worden. Tevens is er veranderende wetgeving, waarop alert en adequaat gereageerd moet worden. In de huidige maatschappij willen we aandacht blijven geven aan alle inwoners. We merken dat persoonlijk contact nodig is, dat het belang van aandacht voor bepaalde doelgroepen complexer en uitdagender zijn dan voorheen en dat maatwerk nodig blijft. Reden hiervoor is de veranderende complexiteit van aanvragen en verwerking van hulpvragen.

Dienstverleningsconcept

Het dienstverleningsconcept is de basis voor de verdere uitwerking van de dienstverlening, waaronder de digitale dienstverlening. Om zo goed mogelijk op toekomstige ontwikkelingen te kunnen inspelen, zetten we meer in op data gedreven werken en digitalisering. We zien de noodzaak om niet 'mee te lopen in de ontwikkelingen op digitaliseringsvlak', maar 'voorop te lopen en mee te denken in de mogelijkheden'. Intern bedden we het 'dienstverlenings'-denken en de bijbehorende processen verdergaand in de organisatie in.

We willen inwoners, bedrijven en organisaties beter betrekken bij beleid en besluitvorming. Het vertrouwen in de politiek is gedaald. Weert wil door te luisteren naar haar inwoners een steentje bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen in de politiek.

Als gemeente willen we enerzijds onze inwoners en organisaties nog beter betrekken bij het beleid van de gemeente (burgerparticipatie, gericht op draagvlak) en anderzijds willen we als gemeente beter meedoen met wat de inwoners samen organiseren (overheidsparticipatie, gericht op beter aansluiten bij wat er leeft).

Communicatie

De kerntaak van de gemeentelijke communicatie is het creëren van verbinding, offline en online. In verbinding met onze inwoners, onze organisaties en onze bezoekers zorgen we voor impact. De identiteit van de gemeente Weert onderscheidt zich steeds meer. We zijn niet alleen dienstverlenend, maar ook een organisatie die focus heeft op het toevoegen van specifieke waarden aan de samenleving van Weert. We willen maatschappelijke effecten realiseren, passend binnen de strategische visie 2030 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. Deze identiteit wordt uitgedragen in alle communicatie, opdat onze doelgroepen zich hierin kunnen herkennen en hierop kunnen aansluiten met hun ideeën en plannen.

Met interne trajecten, zoals 'Klare Taal', wordt beter aangesloten op de belevingswereld van onze doelgroepen en wordt onze communicatie duidelijker en transparanter.

Personeel

Grote (maatschappelijke) opgaven zijn van invloed op de gewenste talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. Het hebben van een uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is daarbij een vereiste. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers met concurrerende arbeidsvoorwaarden. Deze elementen hebben op dit moment nadrukkelijk de aandacht.

Participatie

De ambitie op participatie is onderzocht en vastgesteld, wat heeft geresulteerd in een nieuw beleidskader participatie en een uitvoeringsplan in behandeling. Daarnaast is de ambitie op participatie onderzocht en is geconstateerd dat we het in Weert graag samen doen. Als gemeente willen we participatie vooral inzetten om betrokkenheid en ideeën uit de samenleving verder te brengen, de kwaliteit en draagvlak van beleid en uitvoering te vergroten en om een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te zijn. Er wordt onder andere geïnvesteerd in opleiding en kennisdeling voor medewerkers en de basis wordt op orde gebracht. We gaan experimenteren welke vormen en instrumenten het beste passen bij onze participatiedoelstellingen en maken participatietrajecten inclusiever. Als gemeente zoeken we aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap en we willen ons daarom ook bewuster zijn van onze houding en communicatie. Participatietrajecten worden geëvalueerd en er wordt ingezet op monitoring, om te zien of onze papieren ambitie ook in de samenleving landt. Zo groeit ons beleid en optreden hierin en krijgt participatie een logische en solide plek in ons dagelijks werk voor en met de gemeenschap.

De digitale gemeente

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De digitale ontwikkelingen gaan enorm snel en bieden veel kansen en mogelijkheden om de inwoners te ondersteunen bij hun vragen aan de gemeente Weert. We kijken vooruit en proberen technologische oplossingen in te zetten om de inwoner beter en sneller te kunnen dienen. Daarbij verliezen we niet uit het oog dat er groepen zijn die hier moeite mee hebben. Persoonlijk contact met de gemeente is en blijft mogelijk. Intern worden processen omgezet die gedigitaliseerd kunnen worden, zodat sneller en efficiënter gewerkt kan worden en is er aandacht voor het op een juiste wijze omgaan met de digitale middelen.

Lastendruk voor de inwoners van Weert

De gemeentelijke fiscale woonlastendruk meten we met behulp van het COELO dat ieder jaar de Atlas van de lokale lasten publiceert. Wij streven er naar de lasten zo min mogelijk te laten stijgen.

Ambities 2025

Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving

We zetten participatie in om betrokkenheid en ideeën uit de samenleving verder te brengen, kwaliteit en draagvlak van beleid en uitvoering te vergroten en om een toegankelijker en beter samenwerkende gemeente te zijn. We laten mensen graag meedenken en op kleinschalig niveau willen we inwoners zeggenschap geven. Als hoeder van het algemeen belang is het gemeentebestuur voornamelijk aan zet om beslissingen te nemen.

De participatieve ruimte wordt altijd aan de voorkant bepaald en er wordt eerlijk en helder gecommuniceerd over verwachtingen en kaders. We kiezen voor een uniforme aanpak bij participatietrajecten, met ruimte voor maatwerk.

In 2025 wordt verder vorm gegeven aan de acties uit het Beleidskader Participatie. De medewerkers worden vaardig gemaakt in het opzetten van participatietrajecten. We sluiten actief aan bij ideeën en initiatieven uit de samenleving en brengen deze verder. Participatietrajecten worden geselecteerd waar we het echt anders doen. Tot slot peilen we met onze jaarlijkse enquête gevoelens, ervaringen en meningen in de Weerter samenleving.

Inwoners zijn weerbaarder

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De klassieke criminaliteitsvormen laten nog steeds een daling zien, maar verdwijnen niet en er komen nieuwe vormen van criminaliteit en overlast bij (cybercrime, criminele ondermijning). Het opsporen en aanpakken hiervan valt in toenemende mate onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hiervoor wordt samengewerkt

met verschillende disciplines en partijen. Daarnaast wordt ingezet op versterking van de weerbaarheid en het voorkomen van slachtofferschap.

Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner

Gemeente Weert scoort goed op het gebied van het aanbieden van dienstverlening. De ambitie is om de kwaliteit van dienstverlening ten minste te bestendigen en de dienstverlening efficiënter te maken, onder meer door optimaal gebruik te maken van digitalisering.

Een efficiënte afhandeling en standaardisering van de (digitale) aanvragen geeft ruimte voor de behandeling van steeds complexer wordende vragen en maatwerk. Deze complexiteit onderstreept het belang van persoonlijk contact. Positief effect is dat onze inwoners zo snel mogelijk en op een efficiënte en doeltreffende manier geholpen kunnen worden. We houden hierbij oog voor inwoners, die digitaal niet zo sterk zijn. Weert heeft een toegankelijke dienstverlening. Toegankelijk betekent dat onze (digitale) diensten en informatie zodanig worden ingericht, dat ze voor iedereen begrijpelijk en gebruiksvriendelijk zijn. Met de verwezenlijking van datagedreven sturing gebruiken we data voor het leveren van de juiste dienstverlening aan onze inwoners. Het te herijken dienstverleningsconcept krijgt zijn uitwerking in een programmatische aanpak van digitalisering en dienstverlening voor de jaren 2025 en later. Uitgangspunt van dit programma is verbetering van de dienstverlening en daar waar nodig inzet van digitale middelen om beter te voldoen aan de wensen en behoeften van inwoners.

Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden

We streven ernaar de lasten voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden en alleen te verhogen als duidelijk is welk (maatschappelijk) doel daarmee wordt gediend.

Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente

De identiteit van de gemeente Weert onderscheidt zich steeds meer. We zijn niet alleen een dienstverlenende organisatie, maar hebben ook focus op en ambitie voor het toevoegen van specifieke waarden (maatschappelijke effecten) aan de Weerter samenleving. Deze identiteit, ons verhaal, wordt uitgedragen in onze externe communicatie on- en offline, opdat deze herkenbaarder wordt voor onze doelgroepen en zij hierop kunnen aansluiten.

Met communicatie willen wij inwoners op een snelle en laagdrempelige manier informeren en betrekken. We zorgen daarbij voor een herkenbare en uniforme uitstraling in onze communicatie. Onze kanalen zetten we gericht in. Dat wordt uiteraard ook intern gedaan, zodat ook medewerkers geïnformeerd en betrokken zijn.

Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ons basispakket van communicatiemiddelen, zoals website(s) en sociale mediakanalen, vraagt voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Ook wordt dit pakket uitgebreid met nieuwe mogelijkheden en kanalen.

Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weerter samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Ook is het belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. In 2025 zetten we daarom extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.

Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid

Niet iedereen heeft evenveel vertrouwen in het integer handelen van de overheid. Voor de uitvoering van gemeentelijke taken is dit echter wel van essentieel belang. Lang niet alle oorzaken van een gebrek aan vertrouwen liggen binnen onze invloedssfeer. In Weert zetten we daarom in op wat wél veranderd kan worden. We formuleren een meerjarenvisie op het gebied van integriteit, en verbinden hieraan concrete acties én ondersteunen onze medewerkers bij de uitvoering hiervan. Zo worden onze medewerkers regelmatig geïnformeerd en getraind over integriteit in de volle breedte,

hun signaalvaardigheid wordt vergroot en weerbaarheid wordt gestimuleerd. Daarnaast faciliteren wij de vertrouwenspersonen van de gemeente Weert, zodat zij medewerkers vanuit hun rol gedegen kunnen ondersteunen. En als het nodig is, worden experts om advies over integriteit gevraagd en daaraan verbonden risico's en aandachtspunten.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Inwoners zijn weerbaarder.	
	Inwoners en bedrijven zijn bekend met de signalen van ondermijnende criminaliteit en weten waar ze deze signalen kunnen melden.
	Netwerk voor digitale wijkambassadeurs is opgezet.
Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden.	
	De tarieven van de verschillende belastingen en heffingen zijn in principe enkel geïndexeerd dan wel zoveel mogelijk kostendekkend vastgesteld.
Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner.	
	Het gebruik van de e-burgerpas app is mogelijk voor het uitvoeren van het minimabeleid.
	Implementatie van een nieuwe module bij burgerzaken.
Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving.	
	Informatie over participatie is actueel, eenduidig en makkelijk vindbaar
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid.	
	Klachten over ambtelijk handelen zijn met 50% gedaald ten opzichte van 2023, klachten over dienstverlening met 10%.
Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente.	
	Het verhaal van Weert oftewel de identiteit van de gemeente Weert (corporate identity) met inzet van communicatiemiddelen en -activiteiten intern borgen en extern communiceren zodat medewerkers, inwoners, ondernemers, bezoekers en andere stakeholders

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Inwoners zijn weerbaarder.	
	De aangifte bereidheid is vergroot.
	Minder slachtoffers van cyber gerelateerde delicten.
Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden.	
	Woonlasten stijgen met maximaal de inflatie.
Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner.	
	Meer digitale oplossingen voor de burger beschikbaar dan het jaar ervoor.
Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving.	

Doel	Doelindicator
	Scores binnen de jaarlijkse enquête onder inwoners m.b.t. toegankelijkheid en samenwerking bevinden zich binnen het spectrum gemiddeld - heel goed.
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid.	
	Klachten over dienstverlening & ambtelijke gedragingen zijn verminderd.
Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente.	
	In 2025 kent 35% van de inwoners en andere doelgroepen het profiel van de gemeenten en sluit hierop aan.
	In 2025 kent 80% van de medewerkers het gemeentelijk profiel en sluit plannen/activiteiten hierop aan.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Bestuur	2.476	2.674	2.624
Burgerzaken	1.844	1.853	2.024
Crisisbeheersing en brandweer	4.174	4.408	4.862
Openbare orde en veiligheid	2.111	2.442	2.264
Begraafplaatsen en crematoria	27	84	38
Totaal lasten	10.632	11.461	11.812
Baten			
Bestuur	0	0	0
Burgerzaken	689	957	1.044
Crisisbeheersing en brandweer	4	3	3
Openbare orde en veiligheid	110	89	90
Begraafplaatsen en crematoria	16	3	4
Totaal baten	819	1.052	1.141
Totaal saldo van baten en lasten	9.812	10.409	10.672
Reservemutaties	0	-663	-435

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-435
TOTAAL			-435

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten programma 6				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
6.1	Waarborgen meer integere dienstverlening	nee	50.000	S
6.2	Professionalisering interne (ICT-)dienstverlening	nee	90.000	I
6.3	Vergroten vertrouwen burger op overheidshandelen	nee	40.000	S

6.1 Waarborgen meer integere dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de (privacy)wetgeving waaronder een bijdrage leveren aan een meer integere dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen?

De prioriteit is gericht op de uitvoering van de wettelijke taak van de gemeente inzake de WPG en de AVG. Uit onderzoek en rapportage is gebleken dat onze gemeente momenteel niet aan deze wettelijke taak voldoet vanwege het ontbreken van voldoende (onderzoeks-)capaciteit. Zo ontbreken er onder meer verplichte DPIA's ('data protection impact assessment') waarmee kan worden aangetoond dat de gemeente er alles aan heeft gedaan om datalekken te voorkomen. Niet voldoen aan deze taak impliceert niet integer handelen en de kans op een boete vanuit autoriteit Persoonsgegevens.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 50.000.

6.2 Professionalisering interne (ICT-)dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Een stabiele en werkbare samenwerkingsomgeving inrichten waar ook met (externe) partners veilig digitaal samengewerkt kan worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

De MS365 omgeving wordt steeds belangrijker, omdat we zien dat voor beleidsprocessen en de (majeure) projectuitvoering deze omgeving het primaire registratie- en informatiesysteem is. Het beheer van de Microsoft365 omgeving met o.a. MS teams, Office 365, Onedrive en Sharepoint wordt op een volwaardige professionele manier vervuld. Hierbij wordt de organisatie begeleid in het juiste gebruik en wordt gezorgd voor de inrichting van deze omgeving om de integrale dienstverlening te bevorderen door de interne samenwerking digitaal te faciliteren.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 90.000 voor 2025.

6.3 Vergroten vertrouwen burger op overheidshandelen

Wat willen we bereiken?

Het vertrouwen van de burger in het handelen van het gemeentelijk apparaat vergroten waarbij we ook de medewerkers meer bewust willen maken hoe belangrijk integer handelen is. Een beter besef van integriteitswaarden en correcte morele oordeelsvorming helpt de ambtenaar bij de betrouwbare uitvoering van zijn functie, waarvan uiteindelijk alle burgers profiteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het ambtelijk apparaat wordt structureel bijgeschoold op het onderwerp integriteit, maar ook wordt de organisatie kwalitatief en kwantitatief verder op niveau gebracht in het kader van de sociale veiligheid en integriteit, met vertrouwenspersonen. Tot slot is het soms noodzakelijk om extern integriteitsadvies in te kunnen winnen, mede vanwege gevraagde onafhankelijkheid.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 40.000.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 tot en met 6 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan onder andere uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten. Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en het bedrag onvoorzien opgenomen moeten worden. Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Binnen de post van de overige baten en lasten is de post onvoorzien opgenomen voor € 34.000. De post onvoorzien loopt in de jaren ná 2025 op met € 500 per jaar.

Uitkering gemeentefonds

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het Gemeentefonds. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven. Gemeenten bepalen zelf waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Hoeveel geld gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van hun kenmerken en belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen.

De meicirculaire 2024 is d.d. 27 mei jl. verschenen. Deze circulaire bevat informatie over de actualisatie op basis van de voorjaarsnota 2024.

De belangrijkste onderwerpen uit de meicirculaire 2024 zijn:

- nieuwe financieringssystematiek (koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp)) is vervroegd van 2027 naar 2024;
- de accressen voor zowel volume als loon- en prijsontwikkeling (LPO-accres) zijn van 2024 t/m 2028 bijgewerkt op basis van de nieuwe financieringssystematiek;
- in verband met het vervroegen van de nieuwe financieringssystematiek vindt er een incidentele compensatie plaats voor de jaren 2024 t/m 2029;
- de oploep van de opschalingskorting is vanaf 2026 geschrapt;
- diverse taakmutaties, onder andere voor dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden, werkdrukverlaging jeugdbescherming en compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg;
- nieuwe en gewijzigde decentralisatie-uitkeringen;
- bij de integratie-uitkering is naast de loon- en prijsbijstelling voor het Wsw en beschut werk ook sprake van een verhoging van de rijksbijdrage beschut werk.

Lokale heffingen

Lokale fiscale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels (Gemeentewet en enige bijzondere wetten). Doorgaans zijn dit de reguliere belastingen (zoals de onroerende zaakbelastingen, de toeristenbelasting en de parkeerbelastingen) dan wel zijn het zogenaamde retributies (zoals de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges).

De opbrengsten van de reguliere belastingen zijn vrij besteedbaar. Daarentegen mogen de opbrengsten van retributies alleen worden besteed in overeenstemming met de bestemming waarvoor ze zijn geheven (rioolbeheer, afvalbeheer en voor individuele dienstverlening, zoals het in behandeling nemen van vergunningaanvragen).

Dividenden en winstuitkeringen

Met ingang van de begroting 2025-2028 geeft de provincie geen advies meer over het op te nemen dividend voor Enexis en BNG. Voor Enexis was het advies van de provincie gebaseerd op de Lange Termijn Financiële Doorrekening (LFTD). Voor de provincie is de LFTD, een forecast die koersgevoelige informatie bevat, als lid van de aandeelhouderscommissie toegankelijk. Enexis wil echter niet meer dat deze gegevens openbaar worden vanwege de koersgevoeligheid. Voor de gemeente Weert is deze informatie daarom niet langer beschikbaar. Voor de BNG baseerde de provincie meestal haar advies op basis van het dividend van het afgelopen jaar.

Enexis

Op basis van het laatste advies van de provincie bedroeg het dividend vanaf 2025 € 0,40 per aandeel. Op basis van 112.050 aandelen bedraagt de raming € 44.820.

Ondanks het lagere dividend over 2023 (€ 0,24 per aandeel) wordt, mede op basis van het gunstige halfjaarbericht 2024 van Enexis, de raming gehandhaafd op het niveau in de meerjarenraming.

BNG

In de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 wordt het dividend gebaseerd op € 2,50 per aandeel, zoals in de meerjarenraming is opgenomen. Op basis van 41.379 aandelen bedraagt de raming € 103.448. In 2023 bedroeg het dividend € 2,16 per aandeel. De winst en daarmee het dividend in 2023 werd negatief beïnvloed door een lager resultaat op financiële transacties. De financiële onrust, met name in de VS, heeft een negatieve impact gehad op de waarderingen van financiële instrumenten (verkopen van rentedragende waardepapieren). Het halfjaarbericht 2024 van de BNG is nog niet bekend.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van het taakveld treasury. In de paragraaf financiering wordt dit nader toegelicht.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Treasury	1.650	1.764	1.869
OZB woningen	595	389	475
OZB niet-woningen	0	0	0
Parkeerbelasting	0	34	0
Belastingen overig	4	-45	-56
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	0	0	0
Overige baten en lasten	707	1.878	7.024
Totaal lasten	2.956	4.020	9.312

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten			
Treasury	1.868	2.840	2.235
OZB woningen	7.062	7.752	8.079
OZB niet-woningen	5.013	5.394	5.545
Parkeerbelasting	2.791	3.002	3.046
Belastingen overig	1.282	1.617	1.803
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	113.229	117.714	124.301
Overige baten en lasten	1.021	83	1.167
Totaal baten	132.266	138.402	146.176
Totaal saldo van baten en lasten	-129.310	-134.382	-136.864

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten Algemene Dekkingsmiddelen				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
Alg.1	Continueren aanpak oneigenlijk grondgebruik 2025-2028	nee	300.000	I

Alg.1 Continueren aanpak oneigenlijk grondgebruik 2025-2028

Wat willen we bereiken?

Het regelen van eigendomsverhoudingen ten aanzien van gemeenteground en het opheffen van strijdigheid met wet- en regelgeving. Het indirect beoogde effect is het voorkomen van verlies van eigendom door verjaring en het creëren van bewustzijn van oneigenlijk grondgebruik.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het continueren van de inventarisatie van oneigenlijk grondgebruik met een wijkgerichte aanpak. Door structureel de aanpak een aantal jaren door te zetten (schatting is doorlooptijd van 4-5 jaar, circa 200 gevallen per jaar) wordt het doel bereikt. Eigendom, dat terug komt naar de gemeente wordt weer in beheer genomen.

Wat mag het kosten?

Kosten bedragen voor de jaren 2025-2028 € 300.000 per jaar. De raming is gebaseerd op de kosten voor coördinatie, (extern) advies, inventarisatie, administratie, vergunningverlening en uitvoering. Daarnaast kosten voor de herinrichting van de eventueel opnieuw in beheer te nemen grond. De opbrengsten van verkoop zijn niet te ramen, zeker nu de gemeente (vanwege de energietransitie) terughoudend is ten aanzien van verkoop.

Overhead

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de overhead van de gemeente Weert. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces. De overheadkosten, die worden toegerekend aan investeringen en grondexploitaties, worden in eerste instantie op overhead verantwoord en van daaruit doorbelast. Daarbij wordt een vaste opslag per formatieplaats gehanteerd, die wordt berekend door alle overhead te verdelen over de direct toerekenbare formatie.

De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de gemeente. De verwachte uitstroom van gepensioneerden en daarmee het verlies van kennis in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, maakt zowel het vinden als het behouden van goed personeel onze grootste uitdaging. Om de grote transitieopgaven aan te kunnen, de ambities te realiseren en een aantrekkelijke werkgever te blijven, is het noodzakelijk dat geïnvesteerd wordt in onze huidige en toekomstige medewerkers.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Overhead	22.949	27.016	24.112
Totaal lasten	22.949	27.016	24.112
Baten			
Overhead	788	161	134
Totaal baten	788	161	134
Totaal saldo van baten en lasten	22.162	26.855	23.978
Reservemutaties	-1779	-712	-201

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2025
R1000	Algemene reserve	Inzet participatie adviseur	-87
R6500	Reserve inburgering en participatie niet-Westerse allochtonen	inzet formatie tbv inburgering	-114
TOTAAL			-201

Prioriteiten en vervangingen

Prioriteiten Overhead				
Nr.	Prioriteit	Investering	Lasten 2025	S/I
Ov.1	Vergroten inkomsten door duurzame inzet op externe financiering	nee	75.000	S

Vervangingen Overhead				
Nr.	Vervanging	Investering	Lasten 2025	S/I
Ov.1	Bedrijfsvoertuig en autolaadkraan	125.000	-	S

Ov.1 Vergroten inkomsten door duurzame inzet op externe financiering

Wat willen we bereiken?

Gelet op de grote opgaven waar we voor staan in combinatie met de financiële perspectieven, willen we, passend bij onze doelstellingen, duurzaam inzetten op het aanvragen van subsidiemogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om (nog meer) subsidies binnen te halen op alle niveaus (provinciaal, landelijk, Europees) gaan we duurzaam inzetten op deze externe financieringsmogelijkheden. We onderzoeken subsidiemogelijkheden voor de projecten/opgaven die passen binnen de doelstellingen van het coalitieprogramma.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 75.000.

Vennootschapsbelasting

Inleiding

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is de gemeente vennootschapsbelastingplichtig. Naar aanleiding van de uitspraken van de Belastingdienst, van toepassing zijnde ontwikkelingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en handreikingen van de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) is een clustering van activiteiten voor de vennootschapsbelasting opgezet. Per geclusterde activiteit wordt jaarlijks bepaald of er sprake is van vennootschapsbelastingplicht, omdat de activiteit door de ondernemerspoort komt. Deze activiteiten worden in de aangifte opgenomen.

Over de volgende activiteiten betaalt de gemeente vennootschapsbelasting:

- ophalen van bedrijfsafval;
- verkopen van recyclebaar afval;
- reclaimediensten.

Straatparkeren en marktgelden worden in de aangifte opgenomen, maar zijn vrijgesteld op basis van de overheidsvrijstelling. Over deze activiteiten hoeft per saldo dus geen vennootschapsbelasting te worden betaald.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	7	17	10
Totaal lasten	7	17	10
Baten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	7	17	10

Paragrafen

Lokale heffingen

Ontwikkelingen

Legestarieven 2025 als gevolg van de nieuwe Omgevingswet

Met ingang van 2024 is de nieuwe Omgevingswet van kracht geworden. Dit had grote gevolgen voor het opnieuw definiëren van de vergunningverlening omgevingsrecht en de daarbij behorende nieuwe legestarieven. Ook kunnen weer leges voor milieuvergunningen worden geheven.

Door het ontbreken van kengetallen en ervaringscijfers moest voor het berekenen van de nieuwe legestarieven op onderdelen met aannames worden gewerkt.

We verwachten voor 2025 de eerste zichtbare effecten van de nieuwe Omgevingswet financieel concreet te kunnen duiden. De wet geeft echter op lange termijn nog meer ontwikkelingen (marktwerking) die effect kunnen hebben op de taken en financiën van de gemeente. Dit effect zal voor zover als mogelijk in de begroting 2025 en de legestarieven 2025 worden vertaald.

Weerter belastingpalet 2025 e.v.

De gemeente streeft voor de toekomst naar een sober, duurzaam en robuust belastingpalet.

Dit vertaalt zich concreet in een optimaal te benutten belastingareaal, in stabiele en nauwkeurig voorspelbare belastingopbrengsten en in een afname van fout- en fraudegevoeligheid tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten van bestandsbeheer en het heffen en innen van belastingen (de zogenaamde perceptiekosten).

Uitgangspunt is dat in verhouding tot de opbrengsten de perceptiekosten niet te hoog mogen zijn, tenzij met de belasting andere doelen worden nagestreefd die hoge perceptiekosten rechtvaardigen.

Daartoe wordt er vanuit deze vertaling voorlopig voor de volgende Weerter fiscale heffingen nu al een korte feitelijke analyse aangereikt:

- precariobelastingen;
- afvalstoffenheffing voor een extra duobak;
- reinigingsrechten.

Precariobelastingen

Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kan een precariobelasting worden geheven (begroting 2025: € 62.000).

De precariobelasting is overigens van rijkswege gedeeltelijk al afgeschaft. De heffingsbevoegdheid met betrekking tot netwerken van nutsbedrijven (kabels en leidingen) is inmiddels vervallen. De heffingsbevoegdheid blijft wel bestaan voor gebruik van de gemeentegrond voor andere voorwerpen, bijvoorbeeld terrassen en uitstallingen.

De precariobelasting is een belasting die, bij het streven naar een optimale benutting van het aanwezige heffingsareaal, ten opzichte van de opbrengst relatief hoge perceptiekosten (met name vanwege bestandsbeheer) met zich meebrengt.

De belastingobjecten (voorwerpen op of boven gemeentegrond, zoals bouwcontainers, terrassen en uitstallingen) zijn verplaatsbaar, vervangbaar of anderszins aan wijzigingen onderhevig: kortom vluchtig. Dat betekent dat jaarlijks bestandscontroles moeten plaatsvinden.

Voor 2025 worden de tarieven precariobelastingen met 2,8% geïndexeerd. Daarbij wordt ook inzage gegeven in de hoogte van de perceptiekosten in verhouding tot de begrote opbrengst.

Afvalstoffenheffing voor een extra duobak

De gemeente heeft een wettelijke plicht tot de inzameling van huishoudelijk afval. De afvalstoffenheffing wordt geheven voor verhaal van de kosten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen. Belastingplichtig is degene die gebruiker is van een woning, waarvoor de verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval geldt. Het is dus een gebruikersheffing.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengst mag niet hoger zijn dan de kosten. Als uitgangspunt van het beleid van de gemeente Weert geldt dat de opbrengst zoveel als mogelijk kostendekkend is.

Het tariefstelsel kenmerkt zich door het toepassen van een vastrecht per woning vermeerderd met een staffeling, al naar gelang het aantal inwoners van een huishouden (één, twee, drie of meerpersoonshuishoudens). Hiervoor krijgt men de beschikking over een afvalcontainer (duobak). Op verzoek kunnen de gebruikers van een woning ook nog een extra duobak van de gemeente krijgen. Het tarief 2025 bedraagt dan een opslag van € 139,56 op het vastrecht én op de staffeling naar gelang het aantal inwoners.

De uitgifte van de extra duobak en het correct opleggen van de aanslag afvalstoffenheffing daarvoor vergt extra, veelal handmatig, werk, zowel bij de gemeente als ook bij BsGW. BsGW dient daartoe, vanwege het maatwerk, jaarlijks een afzonderlijke rekening in bij de gemeente.

Nu evenwel in de nabije toekomst een herijking van zowel het beleid inzake de afvalverwerking als ook de inzamelmethodiek gaat plaatsvinden, is een heroverweging van het aanbieden van een extra duobak op dit moment niet opportuun.

Reinigingsrechten

Reinigingsrechten (begroting 2025: € 183.000) worden geheven voor door de gemeente verstrekte diensten. Belastingplichtige is degene die op eigen verzoek gebruik maakt van de door de gemeente verleende diensten. Het betreft hier het aanleveren van afvalstoffen afkomstig van bedrijven en instellingen.

De reinigingsrechten zijn een bestemmingsheffing. De opbrengst mag niet hoger zijn dan de kosten. Als uitgangspunt van het beleid van de gemeente Weert geldt dat de opbrengst zoveel als mogelijk kostendekkend is.

Deze gebruikersheffing is uitvoeringstechnisch eenvoudig en verloopt verder zonder noemenswaardige problemen. Toch blijft de vraag bestaan of door de gemeente bedrijfsmatig afval moet worden ingezameld. De gemeente opereert hier immers dan ook als marktpartij. Vandaar dat de tarieven reinigingsrechten ook een btw component bevatten.

Ook hier geldt dat er een herijking van zowel het beleid inzake de afvalverwerking als ook de inzamelmethodiek gaat plaatsvinden. Dit ziet ook op niet huishoudelijke afvalstromen en dus ook op het al dan niet voortzetten van de heffing van reinigingsrechten.

Graf- en begraafrechten 2025

De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om het ter beschikking stellen van begraafplaatsen. Vanwege de exploitatie en het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaats en de overige daaraan verbonden dienstverlening brengt de gemeente graf- en begraafrechten bij de aanvragers in rekening. Dit is een fiscale heffing, waarbij geldt dat ook hier het beginsel van maximaal 100% kostendekking van toepassing is.

De laatste jaren heeft ook vanwege COVID-19 geen herijking van de kosten van de gemeentelijke begraafplaats plaatsgevonden. Voor 2025 zal dat wel het geval zijn. Daarnaast wordt ook de redactie van de Verordening graf- en begraafrechten aan het VNG-model aangepast.

Tarievenbeleid

Toepassing consumentenprijsindex en maximaal 100% kostendekking

Bij belastingen, leges en privaatrechtelijke tarieven en dergelijke passen wij een indexering toe. Met ingang van 2022 hanteren we hiervoor de meest recente nationale consumentenprijsindex (CPI) conform publicatie door het CPB. Bij de kadernota 2025 is deze voor begrotingsjaar 2025 bepaald op 2,8%.

De CPI kan in beginsel uniform op alle belasting- en legestarieven worden toegepast. Bij indexering dient ervoor gewaakt te worden dat bij rechten, waarvoor een maximum kostenverhaal van 100% geldt (afvalstoffenheffing, rioolheffing, kostenopslag naheffingsaanslagen parkeerbelastingen en leges), de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Tevens stelt het Rijk jaarlijks een maximumtarief vast voor met name rijbewijzen en reisdocumenten.

De tarieven van de lokale heffingen belastingjaar 2025 worden dan aangepast op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2025. Voor begrotingsjaar 2025 zal dan ook worden gerekend met een index van 2,8%, tenzij expliciet anders wordt vermeld. Verder gaan we ervan uit dat voor alle rechten deze, voor zover (wettelijk) mogelijk, maximaal 100% kostendekkend zijn. Dit met uitzondering van die rechten waarvan de raad eerder heeft besloten af te wijken van de 100% kostendekkendheid (leges evenementenvergunningen).

Belastingen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Onroerendezaakbelastingen	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Toeristenbelasting	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Parkeerbelasting	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Precariobelasting	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Rechten en leges	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bouwleges	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Overige leges	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%
Rioolheffing	€5 + index	€5 + index	€5 + index	€5 + index
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	8,65%	p.m.	p.m.	p.m.
Staangelden (markt en woonwagens)	2,80%	2,00%	2,00%	2,00%

Specificatie belastingopbrengsten

Belastingen	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026	Begroting 2027	begroting 2028
Onroerend Zaakbelasting	12.075	13.145	13.596	13.950	14.311	14.679
Parkeerbelasting	2.743	2.928	2.970	2.978	2.978	2.978
Toeristenbelasting	1.286	1.617	1.803	1.839	1.876	1.913
Precariobelasting	100	62	62	62	62	62
Naheffingsaanslagen parkeerbelasting	46	75	75	75	75	75
Totaal	16.250	17.827	18.506	18.904	19.302	19.707

Rechten en leges	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026	Begroting 2027	begroting 2028
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	6.797	7.475	8.144	8.540	8.669	8.704
Rioolheffing	5.404	5.766	5.709	5.823	5.939	6.058
Bouwleges	1.333	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
Overige leges	867	1.110	1.197	1.362	1.195	1.218
Staan- en marktgelden, graf- en begraafrechten	92	73	74	75	75	75
Kwijtschelding rioolheffing en afvalstoffenheffing	-593	-660	-413	-421	-429	-438
Totaal	13.900	15.156	16.103	16.771	16.841	17.009

Onroerendezaakbelasting

Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen moeten onroerendezaakbelasting (OZB) betalen. De hoogte van het belastingbedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak en de daarbij van toepassing zijnde OZB-tarieven (woningen en niet-woningen).

In deze begroting 2025 is ten aanzien van de OZB-opbrengsten (let wel: niet de tarieven) de consumentenprijsindex van 2,8% van toepassing.

Toeristenbelasting

Personen die niet als ingezetene op een adres in de Weerter Basisregistratie Personen (BRP) zijn ingeschreven en die tegen vergoeding binnen de gemeente Weert nachtverblijf houden, betalen toeristenbelasting. Dit kunnen recreanten en arbeidsmigranten zijn. De belasting wordt geheven van degene die de gelegenheid tot overnachting tegen vergoeding aanbiedt.

Toepassing van de index 2,8% betekent voor 2025 voor het algemeen tarief € 2,67 (2024: € 2,60) en campingtarief € 1,70 (2024: € 1,65).

Parkeerbelasting

Onder de naam parkeerbelastingen worden de volgende belastingen geheven:

- een belasting voor het parkeren van een voertuig op daartoe aangewezen gemeentelijke parkeerplaatsen;
- een belasting voor door de gemeente uitgegeven parkeerabonnementen.

Het niet voldoen van de parkeerbelasting bij een parkeerplaats levert een naheffingsaanslag parkeerbelastingen met een kostenopslag op.

Ook de tarieven parkeren in parkeergarages, tarieven parkeren op parkeerterreinen en parkeren op straat worden met 2,8% geïndexeerd. Deze tarieven moeten vanwege de instellingen van de betaalautomaten wel op een ronde € 0,10 worden berekend. Daarmee wordt voor 2025 het uurtarief € 1,70 en het dagtarief € 6,60.

Indien geen of onvoldoende parkeerbelasting is voldaan bij het innemen van een gemeentelijke parkeerplaats, kan een naheffingsaanslag parkeerbelasting worden opgelegd. Bij het opleggen van een naheffingsaanslag worden naast de alsnog verschuldigde parkeerbelasting ook wettelijk gemaximeerde kosten in rekening gebracht.

Voor 2025 bedraagt deze wettelijke kostenopslag € 78,80 (2024: € 76,70).

Voor het in rekening mogen brengen van deze kostenopslag moet vooraf in de begroting worden aangetoond dat hier de maximaal 100% kostendekkingsnorm niet wordt overschreden. Daartoe dient onderstaand overzicht:

Parkeerbelasting 2025	Kosten naheffingsaanslagen 2025
Loonkosten 2025	81
Overhead 53%	43
Perceptiekosten BSGW 2025	48
Totaal	172
Raming aantal naheffingsaanslagen	650
Kosten per naheffingsaanslag 2025	265

Leges

Voor een dienst of product van de gemeente betaalt men leges. Vraagt men bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente hiervoor leges in rekening. Men moet de leges ook betalen als de aanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindproduct, maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

Voor de legestarieven geldt het beginsel van maximaal 100% kostendekking.

Een aantal tarieven van de legestarieventabel zijn echter door de Rijksoverheid gemaximeerd:

- hoofdstuk 1 paragraaf 2: reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK);
- hoofdstuk 1 paragraaf 3: rijbewijzen;
- hoofdstuk 1 paragraaf 7: verklaring omtrent gedrag (VOG) en naturalisatietarieven;
- hoofdstuk 3 paragraaf 24: Wet op de kansspelen en Speelautomatenbesluit 2000.

De gemeenteraad stelt de overige legestarieven vast. Voor de legestarieven bij evenementenvergunningen heeft de raad bij de behandeling van de kadernota 2025 besloten het beginsel van 100% kostendekking los te laten.

Voor de overige legestarieven wordt voor het begrotingsjaar 2025 gerekend met de consumentenprijsindex van 2,8%.

Kostendekkendheid leges

HOOFDSTUK 1	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkings-percentage
Paragraaf 1 Burgerlijke stand	202	59	262	12	107	381	89	23%
Paragraaf 2 Reisdocumenten*	148	315	463	66	78	607	642	106%
Paragraaf 3 Rijbewijzen	79	105	184	22	42	248	199	80%
Paragraaf 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	632	87	720	18	335	1.073	25	2%
Paragraaf 7 Overige publiekszaken	3	9	12	2	2	15	7	50%
Paragraaf 15 Verkeer en vervoer	68	2	71	0	36	107	14	13%
Paragraaf 17 APV	70	3	73	1	37	110	3	3%
Paragraaf 18 Diversen	183	0	183	0	97	279	4	1%
TOTAAL HOOFDSTUK 1	1.386	579	1.965	122	734	2.821	984	35%
HOOFDSTUK 2	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkings-percentage
Paragraaf 2.2 Omgevingsvergunning	1.074	102	1.176	14	569	1.759	1.304	74%
Paragraaf 2.5 Milieuleges	135	0	135	0	72	207	100	48%
Paragraaf 2.11/2.12 Wijzigen omgevingsplan of TAM-IRO-plan en beoordeling onderzoeksrapporten	96	35	131	7	51	190	60	32%
TOTAAL HOOFDSTUK 2	1.306	136	1.442	21	692	2.156	1.464	68%
HOOFDSTUK 3	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkings-percentage
Paragraaf 1 Horeca	162	17	179	4	86	269	53	20%
Paragraaf 2 Prostitutiebedrijven	3	0	3	0	2	4	2	40%
Paragraaf 3 Organiseren evenementen/markten	33	2	35	0	17	53	9	17%
Paragraaf 4 Kinderopvang	21	75	97	16	11	124	5	4%
Paragraaf 5 Kansspelen	26	2	28	0	14	42	3	8%
Paragraaf 6 Winkeltijdenwet	14	0	14	0	8	22	1	4%
Paragraaf 7 Niet benoemde activiteiten	26	2	28	0	14	42	1	1%
TOTAAL HOOFDSTUK 3	285	99	384	21	151	556	74	13%
TOTAAL LEGESVERORDENING	2.977	815	3.792	164	1.578	5.533	2.522	46%

* Tarieven gehanteerd op basis van voorlopig afgegeven VNG-cijfers

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van gebruikers van woningen en van niet-woningen van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering of op een Individuele Behandeleenheid Afvalwater (IBA) wordt afgevoerd. Deze heffing wordt geheven ter bestrijding van de gemeentelijke kosten voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en de inzameling en verwerking van hemelwater maar ook voor het treffen van maatregelen ter behoud van de gewenste grondwaterstand.

De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel op basis van het aantal m3 afvalwater dat geloosd wordt op de gemeentelijke riolering.

De tariefstelling is gestaffeld: voor de eerste 400 m3 betaalt men in 2025 het basisbedrag € 231,12 (2024: € 220,00). Voorbij 400 m3 is er een gestaffelde degressieve tariefstelling van toepassing.

Het basisbedrag is voor 2025 met 2,8% geïndexeerd en vervolgens nog met € 5 verhoogd. Dit op basis van het raadsbesluit van 21 november 2023 waarbij het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021, waarop de hoogte van de rioolheffing is gebaseerd, nog tot en met 2025 is verlengd.

De gemeente Weert kent 23.400 woningen en 2.850 niet-woningen. In totaal vallen circa 24.000 van deze gebouwen onder het basisbedrag tot 400 m3. De heffing van het basisbedrag genereert al 90% van de begrote opbrengst rioolheffing.

De tarieven zijn 100% kostendekkend.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing 2025

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.2 incl. (omslag)rente	5.082	
Kosten straatreiniging	258	
Kwijtschelding rioolrecht	176	
Inkomsten taakveld 7.2 excl. heffingen	-751	
Netto kosten taakveld 7.2	4.765	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	255	
BTW	689	
Totale kosten	5.709	
Opbrengst heffingen	-5.709	
Dekking		100%

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Reinigingsheffingen bestaan uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. De afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (particuliere huishoudens). Bedrijven, winkels e.a. kunnen eveneens de gemeente verzoeken hun bedrijfsafval op te halen. Daar betalen zij dan reinigingsrechten voor.

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking van particuliere huishoudens. Deze heffing wordt als bestemmingsheffing aangemerkt, omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit. Het uitgangspunt is dat deze kosten, inclusief de kosten van kwijtscheldingen, volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Bij de afvalstoffenheffing wordt gedifferentieerd naar drie categorieën: eenpersoonshuishoudens, tweepersoonshuishoudens en huishoudens van drie personen of meer. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe dat 'de vervuiler betaalt'.

Reinigingsrechten worden geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval op basis van de Gemeentewet. Alleen wie op verzoek van deze dienst gebruik maakt, is belastingplichtig.

De opbrengsten uit deze twee heffingen mogen samen niet hoger zijn dan de kosten van de afvalinzameling en -verwerking. Gestreefd wordt naar 100% kostendekkendheid.

De tarieven worden ten opzichte van 2024 verhoogd met 8,65%. Dit resulteert in de navolgende tarieven afvalstoffenheffing voor belastingjaar 2025:

- 1-persoonshuishouden € 303,13 (2024: € 279,00);
- 2-persoonshuishouden € 331,68 (2024: € 305,28);
- meerpersoonshuishouden (> 2) € 362,85 (2024: € 333,96).

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2025

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.3 incl. (omslag)rente	7.266	
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	237	
Inkomsten taakveld 7.3 excl. heffingen	-943	
Netto kosten taakveld 7.3	6.559	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	268	
BTW	1.317	
Totale kosten	8.144	
Opbrengst heffingen	-8.144	
Dekking		100%

BIZ

De gemeente Weert kent in 2025 een viertal lopende BIZ-en: ondernemers binnenstad Weert en de bedrijventerreinen Weerter Boulevard, De Kempen en Kanaalzone I en II. De opbrengsten van deze fiscale heffingen komen als subsidie ten goede aan de diverse BIZ-stichtingen.

Overige belastingen en heffingen

Onder precariobelasting wordt een directe belasting geheven over het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond (terrassen en uitstallingen).

Onder de naam staangeld wordt een recht geheven voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen, daaronder begrepen de diensten (berging en sanitaire voorzieningen) die met de standplaats verband houden. De gemeente kent in 2025 nog 6 van dergelijke gemeentelijke standplaatsen.

Het marktgeld wordt geheven van een standplaatshouder, aan wie op gemeentegrond tijdens marktdagen een vaste of tijdelijke standplaats dan wel een standwerkersplaats is toegewezen.

Tenslotte kennen wij graf- en begraafrechten voor het gebruik, onderhoud en beheer van de gemeentelijke begraafplaats.

De tarieven van deze overige belastingen en gemeentelijke heffingen worden voor belastingjaar 2025 met 2,8% geïndexeerd.

Kwijtscheldingen

Als inwoners de aanslag gemeentebelastingen niet kunnen betalen, bestaat de mogelijkheid om hier kwijtschelding voor aan te vragen. Het kwijtscheldingsbeleid is strikt gebonden aan een aantal rijksregels. Binnen de door het Rijk vastgestelde regels voert BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) het kwijtscheldingsbeleid uit.

Niet voor alle belastingsoorten wordt kwijtschelding verleend. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing (het vastrecht op basis van het aantal personen van een huishouden, maar niet voor een op verzoek verstrekte extra DUO-bak) en de rioolheffing voor particuliere huishoudens. Kwijtschelding wordt vaak vooraf verleend, maar kan op verzoek ook achteraf worden verleend.

Ook kleine ondernemers (geen rechtspersonen) en ZZP-ers die aantoonbaar en geverifieerd (gezien hun jaarcijfers) op of onder bijstandsniveau moeten leven, kunnen kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolheffing particulier huishouden krijgen.

Kwijtschelding	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026	Begroting 2027	begroting 2028
Afvalstoffenheffing kwijtschelding	336	369	237	242	246	251
Rioolheffing kwijtschelding	257	292	176	179	183	187
Totaal	593	661	413	421	429	438

Woonlasten

Gemeentelijke fiscale woonlasten

De gemeentelijk fiscale woonlasten zijn gedefinieerd in het samenstel van de OZB voor woningen, de rioolheffing voor woningen en de afvalstoffenheffing (particuliere huishoudens).

Uitgangspunt in het coalitieprogramma is dat de Weerter fiscale woonlasten in beginsel niet meer stijgen dan de inflatie. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de uitgangspunten van de begroting 2025, zoals deze zijn opgenomen in de kadernota 2025.

Voor de OZB woningen geldt verder dat WOZ-waardestijgingen worden gecompenseerd door evenredige verlaging van het OZB tarief woningen. Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing geldt bovendien het wettelijke vereiste van maximaal 100% kostendekking.

Bij het vaststellen van de begroting wordt de gemeentelijke fiscale woonlastendruk gemeten. Wij doen dit met behulp van de Atlas van de lokale lasten welke gepubliceerd wordt door het COELO. Hierin zijn de gemeentelijke fiscale woonlasten en de daaraan gekoppelde woonlastendruk van alle Nederlandse gemeenten opgenomen. Tevens wordt daarbij een rangorde (laag-hoog) aangegeven. In de meest recente COELO Atlas 2024 staat de gemeente Weert op de 115e plaats (waarbij de gemeente op de 1e plaats de laagste en de gemeente op de 345e plaats de hoogste gemeentelijke fiscale woonlasten kent).

Bedragen in € per jaar per huishouden	OZB (eigen woning)	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing meerpersoons huishouden	Totaal
2018	266	246	231	743
2019	273	250	231	754
2020	280	215	265	760
2021	285	215	298	798
2022	289	215	308	812
2023	299	215	318	832
2024	310	216	334	860
2025	319	231	363	913

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen en risicomanagement vormen, naast het structureel begrotings-evenwicht en een beheersbare schuldenpositie, belangrijke financiële pijlers van onze gemeente. Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van de gemeente en dat zij hierop stuurt.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de weerstandscapaciteit. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen.

De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd, omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn. Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor de gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente, bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd.

De gemeente Weert wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen dat aanwezig is om deze risico's op te vangen. Conform het BBV komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

- beleid weerstandscapaciteit en de risico's;
- inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit;
- inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit;
- confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen;
- kengetallen.

Lokale risico's in relatie tot de algemene trends & ontwikkelingen

Zoals al eerder werd opgemerkt, gaat het realiseren van ambities niet zonder risico's. Deze risico's zijn van velerlei aard en komen voort uit meerdere bronnen. Om een idee te geven welke bronnen dit onder meer zijn, is hieronder een korte uiteenzetting gegeven van de algemene Nederlandse trends en ontwikkelingen, die ook van invloed zijn op onze gemeente. Voor onze ambities en de meer specifieke trends en ontwikkelingen voor onze gemeente wordt, naast onderliggende begroting, ook verwezen naar de kadernota 2025.

Bron: De Nederlandse Bank

Na stagnatie in 2023 komt de Nederlandse economie met een zachte landing op een gematigd groeipad. De groei van het bruto binnenlands product (bbp) neemt in deze raming toe, van 0,2% in 2023 naar 0,5% in 2024, gevolgd door 1,3% in 2025 en 2026. De bbp-groei in 2024 is van binnenlandse herkomst. De bestedingen van de overheid leveren een hoge groeibijdrage. Daarnaast zijn de bestedingen van huishoudens een belangrijke groeimotor, ondersteund door meer werkgelegenheid, consumentenvertrouwen en reële loongroei. Ook de, sinds medio 2023 weer, stijgende huizenprijzen stimuleren de consumptie. De investeringen door bedrijven krimpen in 2024 nog, maar nemen weer toe in 2025 en 2026. Hetzelfde geldt voor de uitvoer, die ook in 2025 en 2026 weer op gang komt. Daarmee wordt de bbp-groei breder gedragen, want ook de bestedingen van de overheid en consumenten groeien de komende jaren gestaag verder.

De werkloosheid loopt enigszins op, van 3,6% in 2023 naar 4,0% in 2026. De inflatie (Europees geharmoniseerd, HICP) daalt in 2024 naar 2,8% en gaat daarna geleidelijk verder omlaag tot iets onder 2% in 2026. Ook de kerninflatie (zonder energie en voeding) neemt af. Deze was 6,4% in 2023 en daalt naar 2,9% in 2024, 2,4% in 2025 en 2,0% in 2026. Met de geraamde afname van zowel HICP-inflatie als kerninflatie, komt aan het einde van de ramingsperiode weer een situatie van prijsstabiliteit in zicht. Naar verwachting komt de contractloongroei bij bedrijven in 2024 uit op 6,0%, na 5,9% in 2023. In 2025 neemt de contractloongroei duidelijk af naar gemiddeld 3,7% en daalt daarna verder naar 2,9% in 2026. Zowel de inflatie als de loongroei nemen langzamer af dan eerder geraamd, wat op zichzelf goed is te verklaren, maar wat ook illustreert dat de risico's vooral opwaarts zijn.

De gemiddelde huizenprijzen liggen inmiddels boven het vorige piekniveau van juli 2022. Daarmee is de daling in 2022 en 2023 eerder dan verwacht tenietgedaan. In de raming blijven de huizenprijzen stijgen, mede doordat de leencapaciteit van woonstarters verbetert. Per saldo verandert er voor starters weinig aan de betaalbaarheid van woningen.

Het begrotingstekort van de overheid groeit de komende jaren. Daarmee is er een risico op overschrijding van de Europese tekortnorm. Het hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen maakt geen onderdeel uit van deze raming. Een aanvullende doorrekening van het hoofdlijnenakkoord laat zien dat het begrotingstekort in 2025 en 2026 toeneemt, waarna het tekort in 2027 en 2028 juist afneemt. Over de gehele periode 2025-2028 hebben de beleids-maatregelen van het hoofdlijnenakkoord een beperkt opwaarts effect op de bbp-groei (+0,1%-punt gemiddeld per jaar). Ook de inflatie (+0,2%-punt gemiddeld per jaar) en de werkloosheid (-0,2%-punt in 2028) veranderen weinig in de DNB-doorrekening van het akkoord.

Beleid weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid van de gemeente Weert over de weerstandscapaciteit en de risico's is vastgelegd in de nota 'Risicomanagement gemeente Weert' en het daarbij behorende addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

In deze paragraaf wordt kort gememoreerd aan een aantal relevante onderdelen van het beleid dat is vastgelegd in de bovengenoemde nota.

Begrippen

In de nota 'Risicomanagement gemeente Weert' zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg, dat een positief of negatief effect (zijnde schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet, zijn onzeker.

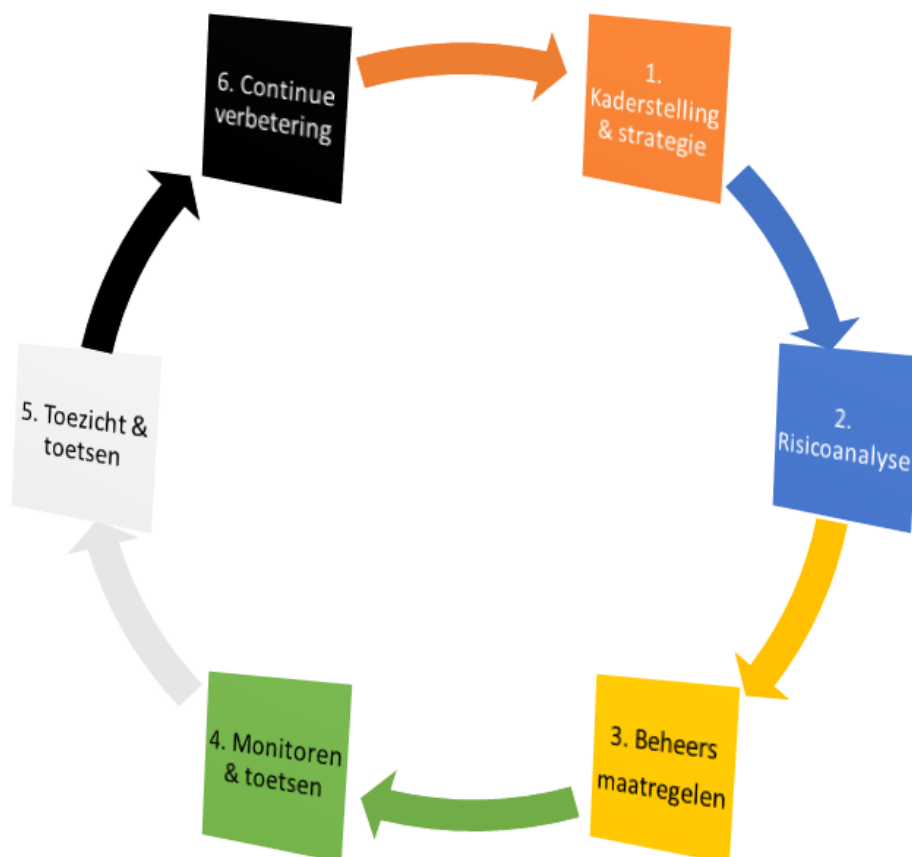
Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen en op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures, die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen, dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota 'Risicomanagement gemeente Weert' worden de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: Kaderstelling en strategie

Het vastleggen van de kaders in de nota 'Risicomanagement gemeente Weert' en het bijbehorende addendum.

Fase 2: Risicoanalyse

Het inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en eventueel tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenigvuldigd met (de optelsom van het eventueel tijdgevolg en) het financieel gevolg bepaalt de score.

Fase 3: Beheersmaatregelen

Om de risico's af te dekken, worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's geldt een aantal basisstrategieën: vermijden, verminderen, overdragen of accepteren.

Fase 4: Monitoren en toetsen

In deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: Toezicht en toetsen

Risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: Continue verbetering

Op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- de raad stelt de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en jaarrekening vast;
- het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover;
- het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement, waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormen.

Risico-identificatie

Het identificeren van risico's is een zorgvuldig proces dat periodiek plaatsvindt door het management en de ambtelijke organisatie. Periodiek vindt overleg plaats tussen experts uit de verschillende vakgebieden die kennis, data en praktijkervaringen met elkaar delen. Hierop baseren zij hun expertisoordeel om de risico's al dan niet aan te vullen of bij te stellen.

De periodiciteit van de bijstellingen is afhankelijk van de noodzaak tot bijsturing, ontwikkelingen uit de omgeving en het werkveld van de gemeente. De minimale periodiciteit is echter afgestemd op de wettelijke rapportage-eis, ten behoeve van de onderliggende paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de documenten van de planning- en controlcyclus van de gemeente.

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen, is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft ernaar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie het onderdeel confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Het is verplicht om met name de risico's te vermelden, die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan.

Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

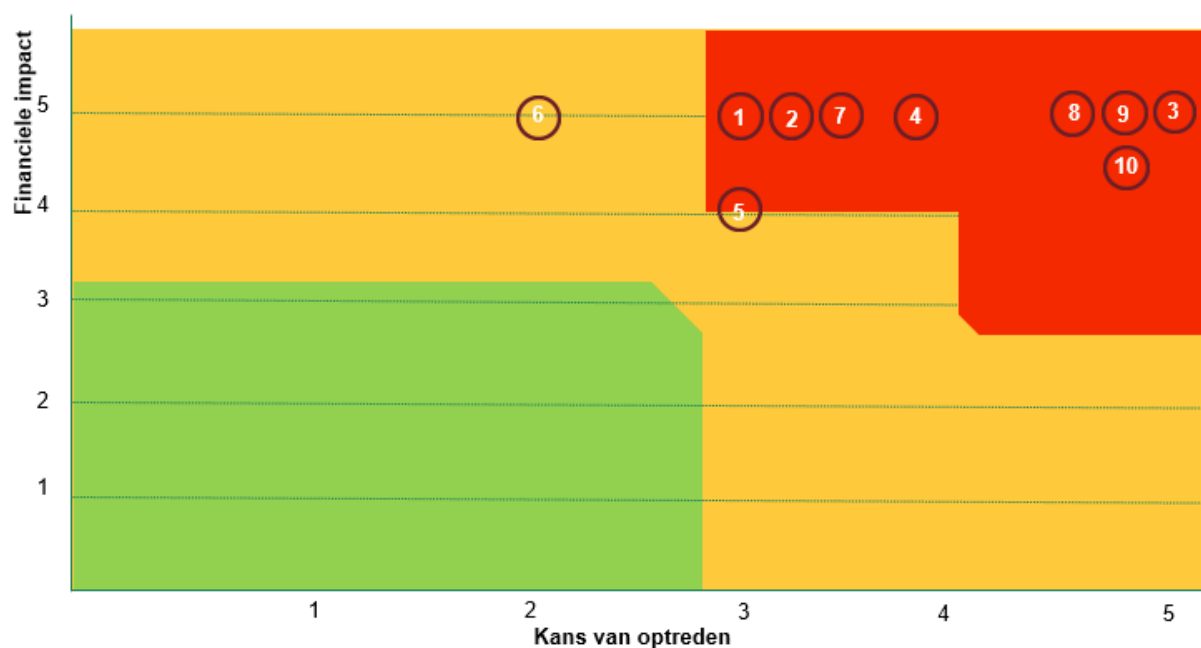
- grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid). De risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico bestaan;
- (exploitatie) vastgoed;
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand;
- parkeeropbrengsten;
- ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 209 (begroting 2024: 203; jaarrekening 2023: 207) risico's geïdentificeerd. In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's opgenomen. In de kolom I/S wordt aangegeven of het risico structureel (S) of incidenteel (I) van aard is.

	Ris.nr. Proces		Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag
1	R.R2.7	Grondexploitatie woningbouwprojecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties in relatie tot de marktwerking.	Financieel risico	De druk op de woningmarkt zorgt onder meer voor een stijging van de kosten voor bouw- en woonrijp maken en de bouwkosten, mede als gevolg van tekort aan arbeidskrachten. Tevens is de afzetbaarheid van bouwkwavels op lange termijn moeilijk voorspelbaar.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 4.000.000
2	R.R2.8	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van lange doorlooptijd.	Financieel risico	De opleving in de bouw zorgt voor een opstuwend effect in de kosten voor bouwen woonrijp maken van bouwgrond. Tevens zorgt onzekerheid in afzet voor een lange looptijd van grondexploitaties. De markt is echter aangetrokken, alleen door de stikstof blijft het risico bestaan.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 3.100.000
3	R.K5.16	Privacy	Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens.	Juridisch/aansprakelijkheids risico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail.	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP) Imagoschade.	S	Autorisaties beperken/ gegevens en toegang beveiligen/ bewustheid organisatie Privacy door PO; Privacybeleid opgesteld, hierin zit ook een werkwijze om schade te reduceren na voorval.	€ 1.200.000
4	R.K2.24	Jeugdhulp	Clïëntenaantallen en/of zorgwaarte stijgen harder dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	Financieel risico	De begroting is gebaseerd op de laatste prognoses. Daadwerkelijke cliëntenaantallen en zorgwaarte kunnen hiervan afwijken.	Hogere uitgaven Jeugdhulp.	S	* Clïëntenaantallen, gemiddelde kosten en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie, met als doel de groei van de afgelopen jaren te dempen. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden voor kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 1.000.000
5	R.K5.13	ICT	Uitval van systemen en/of netwerk	IT risico	Systemen of het netwerk zijn niet toegankelijk voor de medewerkers door bijvoorbeeld cyberaanvallen, uitval netwerk etc. We hebben geen cyberverzekering meer vanaf 1-1-2023!	* Medewerkers kunnen hun werk niet verrichten. Efficiencyloss. * Dienstverlening aan burgers kan niet of niet tijdig plaatsvinden. * PRIVACY: Kans op een datalek: als (persoons)gegevens definitief verloren gaan.	I	ICT is uitbesteed via ICT NML. Er is een regionaal CISO overleg; Er komt een siem/soc in 2023 bij ICT NML Escalaties landen bij ono ter verbetering dienstverlening.	€ 900.000

6	R.K2.28	Wmo en Jeugdhulp	Continuïteitsrisico's bij gecontracteerde aanbieders.	Financieel risico	Financiële problemen bij een aanbieder die zorgcontinuïteit in het gevaar kunnen brengen.	Bij een dreigend faillissement van een aanbieder Jeugdhulp bestaat de mogelijkheid dat gemeenten financieel moeten bijdragen teneinde zorgcontinuïteit te behouden als er sprake is van een cruciale jeugdzorgaanbieder. Bij een daadwerkelijk faillissement moeten cliënten een nieuwe indicatie ontvangen voor een andere aanbieder en krijgen zij (mogelijk) te maken met een andere begeleider.	S	In de aanbesteding zijn eisen gesteld voor een goede financiële positie van een aanbieder. Aanbieders moeten continuïteitsrisico's melden aan gemeente. Er zijn afspraken over overdracht van cliënten en waarborging van continuïteit ondersteuning. Gemeente monitort jaarrekeninggegevens van aanbieders en voert gesprekken. Landelijk is er het 'convenant bevorderen continuïteit jeugdhulp'.	€ 600.000
7	R.R1.11	Inkoop en aanbestedingen	Budget ontoereikend.	Financieel risico	1. Schaarste aan arbeid, met name vakmensen; 2. Hogere risico's in de uitvoering door klimaatverandering.	Kosten hoger.	I	1. Marktonderzoek naar prijsniveau voor afloop van contracten. Resultaten van dat onderzoek aankondigen in de kadernota en verankeren in de begroting voor de in het komende jaar aflopende contracten. 2. Marktconsultatie voorafgaand aan aanbestedingstrajecten.	€ 500.000
8	R.K3.39	Beschermde wonen en maatschappelijke opvang	Onzekerheid ontwikkeling beschikbare middelen.	Financieel risico	Invoering objectief verdeelmodel en/of veranderen van de totale beschikbare middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.	Het regionaal positief saldo wordt lager waardoor er minder wordt verdeeld naar de gemeente Weert.	S	Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd.	€ 500.000
9	R.K3.34	Wmo	Uitgaven clientenaantallen en zorgzwaarte stijgen harder dan waarin de begroting rekening mee is gehouden.	Financieel risico	In de begroting is rekening gehouden met een stabilisatie van het cliëntenaantal/zorgzwaarte. Na een kleine groei bij begeleiding en HBH. Deze aannames kennen een ruime mate van onzekerheid. Een van de onzekerheden is een mogelijke vraag naar een vorm van meer intensieve begeleiding (tussen Wmo begeleiding en Beschermde wonen in) met hogere kosten per client.	Hogere uitgaven Wmo.	S	* Cliëntenaantallen en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie/lokale sociale basis, met als doel de groei te dempen. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 475.000
10	R.K3.40	Wmo begeleiding	Wijziging bekostigingssystematiek	Financieel risico	Wijziging van profielen naar inspanningsgerichte bekostiging (indicatie en facturatie in uren/dagdelen) kan ervoor zorgen dat de kosten per client veranderen.	Hogere uitgaven Wmo.	S	Ontwikkeling gemiddelde kosten wordt gevolgd en hierop wordt bijgestuurd. Indicaties worden over 2 jaar verspreid.	€ 350.000
		Totaal							€ 12.625.000

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek.

Kans van optreden		Financiële impact	
Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0- € 10.000
2	1 keer per 5-10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2-5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1-2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keer per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 4.105.000 (begroting 2024: € 3.285.000; jaarrekening 2023: € 3.905.000). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (dit is het totale bedrag aan financiële risico's) bedraagt daarmee € 16.730.000 (begroting 2024: € 14.010.000; jaarrekening 2023: € 16.430.000).

In vergelijking met de risico-inventarisatie, die is weergegeven in de jaarrekening 2023 (dit betreft de laatste meting voorafgaande aan de meting in de begroting 2025), is er per saldo sprake van een toename van het aantal risico's van 2 en een toename in het bedrag van € 300.000. Van dit totaalbedrag komt een toename van € 100.000 voort uit verschuivingen in de 10 grootste gesignaleerde risico's (top 10) en een toename van € 200.000 uit verschuivingen in de overige risico's.

In de 10 grootste risico's (top 10) hebben ten opzichte van de jaarrekening 2023 de volgende mutatie plaatsgevonden: Risico R.R2.8: Grondexploitatie Bedrijven (nr. 2 in het overzicht) is met € 100.000 naar boven bijgesteld.

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en de voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. De reservepositie blijft onder druk staan, onder andere door een toename van de risico's van diverse opneemregelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd. De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves, namelijk de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar.

Aan de bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daaraan door de raad een bestemmingswijziging kan worden gegeven.

In het onderstaande overzicht wordt de stand van zaken gegeven.

Nr.	Reserve	Stand 1-1-2025
1	Algemene reserve (inclusief jaarrekeningresultaat 2023)	17.275
2	Algemene reserve weerstandsvermogen	12.651
3	Reserve risicobuffer Grondbedrijf	7.100
	Totaal weerstandsvermogen	37.026

Toelichting

1. Algemene reserve: deze reserve is in principe vrij besteedbaar en wordt gebruikt voor het opvangen van rekeningtekorten.
2. Algemene reserve weerstandsvermogen: deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiend uit opkomende verplichtingen en calamiteiten.
3. Reserve risicobuffer Grondbedrijf: het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Cyclisch wordt de norm van de risicobuffer bepaald met behulp van de RISMAN-methode (een methode voor risicoanalyse en risicomangement in projecten). In deze risico-inventarisatie worden zowel algemene als grondexploitatie specifieke risico's meegenomen in de bepaling van de norm.

De inventarisatie van risico's en benodigde weerstandscapaciteit wordt in de planning- en controlcyclus twee keer per jaar geactualiseerd, namelijk bij de jaarrekening en bij de begroting van het volgende jaar. Temeer omdat als gevolg van de vele onzekerheden (voortgang herstel economie, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds) de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Bij de begroting wordt jaarlijks beoordeeld of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer Grondbedrijf voldoende is om de risico's op te vangen. Als dit niet het geval is, wordt de algemene reserve weerstandsvermogen aangevuld ten laste van de algemene reserve. Als bij deze beoordeling geconstateerd wordt dat de algemene reserve weerstandsvermogen te hoog is (hoger dan nodig is om aan de maximale score van 1,4 van voldoende te voldoen), dan vloeit deze terug naar de algemene reserve.

Hierdoor is duidelijk zichtbaar hoe hoog de vrij besteedbare algemene reserve nog is.

Onvoorziene lasten

Het BBV bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor onvoorziene lasten moeten opnemen. In de begroting 2025 is een raming opgenomen voor deze lasten van € 34.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente: OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend zijn. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde, gecorrigeerd voor onderdekking met een opslag van 20%.

Omdat de afvalstoffenheffing en rioolheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken.

De tarieven in onderstaande tabel zijn de tarieven die in 2024 door de gemeente Weert worden gehanteerd. Het landelijk gemiddelde is gebaseerd op gegevens van het COELO uit 2024.

	Geraamde OZB-opbrengst 2025 (x € 1.000)	Rekentarief Weert	Landelijk gem. + 20%	Onbenutte belasting capaciteit
Woningen eigenaren	8.051	0,0995%	0,1214%	1.775
Niet-woningen eigenaren	3.792	0,2656%	0,3617%	1.372
Niet-woningen gebruikers	1.753	0,1512%	0,2604%	1.266
				4.413

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen (exclusief de onbenutte belastingcapaciteit).

Reserves weerstandsvermogen: *	Stand 1-1- 2025	Stand 1-1- 2026	Stand 1-1- 2027	Stand 1-1- 2028
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	17.275	16.810	15.456	14.586
Algemene reserve weerstandscapaciteit	12.651	12.651	12.651	12.651
Reserve risicobuffer grondexploitatie	7.100	7.100	7.100	7.100
	37.026	36.560	35.207	34.337
Onvoorzien	34	34	35	35
Weerstandscapaciteit	37.059	36.594	35.241	34.371
Benodigd cf. paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 2025	16.730	16.730	16.730	16.730
Relatieve weerstandsvermogen:	2,22	2,19	2,11	2,05

* Beginsaldi en mutaties o.b.v. begroting 2025

In de begroting van 2024 (2,92) en de jaarrekening van 2023 (3,85) is het weerstandsvermogen op vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met deze kengetallen is hierdoor mogelijk.

De beoordeling of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer Grondbedrijf (dus de vrij besteedbare algemene reserve buiten beschouwing latend) voldoende zijn om de risico's op te vangen, geeft voor 2025 een ratio van 1,18.

Deze ratio valt nog binnen de vastgestelde maximale score van 1,4 (voldoende) waardoor er geen correctie ten gunste van de vrij besteedbare algemene reserve voorgesteld wordt.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het BBV dienen kengetallen te worden opgenomen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financiële beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- de reservepositie;
- de schuldbestand;
- de wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit;
- het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en controlcyclus, de pijlers voor de sturing op onze financiële positie. Deze kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Onderstaande grafiek geeft snel inzicht in de kengetallen. In de daaronder staande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2023, begroting 2024 en begroting 2025-2028 weergegeven.

Kengetallen

Onderstaand grafisch overzicht geeft in één oogopslag weer wat de betekenis is van een kengetal.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
netto schuldquote	37,75%	64,71%	49,81%	50,54%	48,83%	46,21%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30,76%	58,24%	43,54%	44,80%	43,42%	41,13%
solvabiliteitsratio	42,84%	32,40%	38,55%	37,78%	37,93%	39,38%
structurele exploitatieruimte	6,57%	0,61%	2,11%	-0,10%	0,01%	0,21%
grondexploitatie	7,64%	2,92%	10,93%	5,56%	1,11%	0,02%
belastingcapaciteit	93,64%	98,93%	96,41%	96,37%	96,35%	96,35%
weerstandsvermogen	3,85	2,92	2,22	2,17	2,07	2,01

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is, valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van verschillende factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). De schuldquote van een gemeente bevindt zich normaal tussen de 0% en 100%. Hoe lager het percentage hoe beter.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als normaal wordt een ratio tussen de 30% en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20-30%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze het karakter van tijdelijkheid of een eindig doel hebben. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevendende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan: de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

Weerstandsvermogen

Dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

BEOORDELING KENGETALLEN

Schuldquote

De netto schuldquote van de gemeente bedraagt in 2025 (49,81%) en daalt ten opzichte van de quote bij de begroting 2024 (64,71%). In de begroting 2024 werd nog uitgegaan van het aantrekken van een geldlening in 2024. Inmiddels is de verwachting dat in 2024 geen lening nodig

is. De stijging van de netto schuldquote ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt, doordat vanaf 2025 rekening wordt gehouden met nieuwe leningen voor investeringen en grondexploitaties. Op jaarrekeningbasis was de schuldquote met 37,75% in 2023 lager, omdat in dat jaar geen nieuwe leningen zijn aangetrokken en alleen aflossingen zijn gedaan.

Gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden bedraagt de quote in 2025 afgerond 44%. Hiermee bevindt de gemeente Weert zich ruim onder het gemiddelde van de gemeenteklasse (45.000-60.000 inwoners: 61%).

De doorgeleende gelden betreffen met name leningen aan een woningcorporatie. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor deze leningen. Het kredietrisico wordt daarmee beperkt. De schuldquote van de gemeente is als normaal te bestempelen. De ontwikkeling van de schuldquote is afhankelijk van toekomstige keuzes op het gebied van investeringen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio bedraagt in 2025 38,55% en is daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde van 30% in de gemeenteklasse (45.000-60.000 inwoners). De solvabiliteitsratio zit boven de kritische bandbreedte van 20-30% en is als normaal te beschouwen. Het feitelijke verloop van de ratio wordt beïnvloed door het werkelijke investeringstempo en de behoefte om hiervoor geld aan te trekken en de ontwikkeling van het eigen vermogen of wel de reserves. Een hoge schuldquote en een lage solvabiliteitsratio gaan vaak hand in hand.

Tegenover de schulden van de gemeente staat een behoorlijk eigen vermogen. Vandaar dat de solvabiliteitsratio niet tot verontrusting leidt. In de meerjarenraming blijft de solvabiliteitsratio ongeveer gelijk.

Structurele exploitatieruimte

Op basis van het kengetal (2,11%) blijkt dat er in 2025 ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de begroting op te vangen. Volgens de huidige berekeningen neemt deze structurele ruimte in 2026 af tot +/- 0,10%, waarna het kengetal vanaf 2027 licht stijgt tot 0,21% in 2028. De daling met ingang van 2026 houdt verband met de lagere groei van het gemeentefonds voor volume- en prijstoenname.

(In de grafiek wordt dit op een andere manier weergegeven: hier wordt aangegeven of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Dit is voor 2025 voor 102,11% het geval).

Grondexploitatie

De waarde van de grondexploitaties in relatie tot de totale baten van de gemeente is in 2023 gestegen tot 10,93% door met name de aankoop van gronden voor Laarveld. (Bij de jaarrekening 2022 bedroeg deze ratio nog 1,10%). De ratio neemt in 2025 verder toe, door met name de kosten van het bouwrijp maken van Laarveld fase IV. Vanaf 2026, als de verkoop van de bouwterreinen op gang is, daalt de ratio weer. In 2025 is de quote 10,93% en overschrijdt daarmee de grens van 10%, waarbij de grondexploitatie als kwetsbaar wordt beschouwd. Echter in de jaren daarna daalt het percentage weer beneden de 10%. Overigens blijft het percentage in alle jaren binnen de signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020). Binnen dit kader valt de ratio beneden 20% in de klasse minst risicovol.

Belastingcapaciteit

Qua belastingcapaciteit is er in 2025 (96,41%) ten opzichte van 2024 (98,93%) wat meer ruimte ontstaan om structurele tegenvallers op te vangen. De woonlasten van de gemeente voor 2025 zijn lager dan het landelijk gemiddelde. In 2024 was de stijging van het landelijk gemiddelde tarief hoger dan de stijging van de tarieven in de gemeente Weert.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is gedaald, van 2,92 in begroting 2024 naar 2,22 in 2025. Dit wordt veroorzaakt, doordat de beschikbare reserves in die periode zijn afgenomen met ongeveer € 4 miljoen en de risico's qua omvang ongeveer € 2,5 miljoen zijn gestegen. De ratio is in 2023 fors hoger, omdat de beschikbare reserves door het jaarrekeningsaldo zijn toegenomen.

Conclusie

Signaleringswaarden volgens het GTK 2020

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de 12 provincies een GTK 2020 opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2020 geldt. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen, zoals opgenomen in de begroting en het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

Conclusie:

- het weerstandsvermogen van de gemeente is met een ratio van 2,22 volgens het 'GTK 2020 norm' uitstekend. Ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2024 daalt de ratio. In de jaren 2026 t/m 2028 daalt de ratio naar 2,01 en blijft hiermee binnen de klasse 'Uitstekend';
- solvabiliteit: De solvabiliteitsratio ligt tussen de 20%-50% grens en valt volgens het 'GTK 2020 norm' in de categorie 'neutraal';
- netto-schuldquote: dit kengetal valt volgens het GTK 2020 in de categorie 'minst risicovol';
- ratio grondexploitatie: De ratio grondexploitatie $< 20\%$ is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020;
- uitgaande van de signaleringswaarden zoals deze door de toezichthouder worden gehanteerd, vallen in 2025 alle ratio's in de GTK 2020 categorie 'neutraal' en 'minst risicovol'.

De weerstandsratio is uitstekend. De financiële positie van de gemeente Weert is daarmee goed.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudskosten komen op de diverse programma's voor. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

Het beleid voor het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. De huidige plannen hebben veelal een looptijd van 10 jaar, bij nieuwe plannen wordt er gestreefd naar een looptijd van 5 jaar om zo te voldoen aan de geldende richtlijnen hieromtrent. Voor een nadere toelichting inzake onderhoud gemeentelijke gebouwen inclusief sportaccommodaties wordt verwezen naar de paragraaf Vastgoed.

Wat mag het kosten?

Onderdeel	Beleids- en beheersplan	Looptijd	Financieel vertaald in begroting	Bedrag begroting 2025
Riolering	Gemeentelijk Riolerings Plan en integraal waterplan	2017-2026	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	5.957
Riolering	Onderhoud	2017-2026	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	2.472
Infra	Beheerplan wegen	2020-2029	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	3.191
Civieltechnische kunstwerken	Meerjaren onderhoudsplan	2020-2030	Ja, o.b.v. vigerend plan. Geactualiseerd in 2020	122
Technische installaties	Beleidsplan openbare verlichting	tot 2029	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	422
Groen	Meerjarig onderhouds- en vervangingsplan	2024-2029	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	1.620
Groen	Bomenbeleid	2018-2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	1.007
Groen	Beleidsnotitie Ecologisch Bermbeheer	2022-2032	Ja, o.b.v. vigerend plan met geactualiseerde cijfers	329
Speelvoorzieningen	Speelruimteplan	2018-2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	369

Riolering

Gemeentelijk Rioleringsplan en integraal waterplan

In de Wet milieubeheer en de Waterwet zijn de zorgplichten opgenomen met betrekking tot grondwater, inzameling en transport van stedelijk hemelwater en afvalwater. Met het GRP voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet.

De rioleringsinvesteringen worden geactiveerd en de lasten worden doorberekend in de rioolheffing. Eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering.

Op basis van het GRP wordt voor 2025 rekening gehouden met de volgende investeringen:

- gebiedsgerichte aanpak riolering Heerlijkheidlaan/Maastrichtstraat e.o. € 4.841.000;
- relinen (een rioolrenovatietechniek zonder openbreken) € 642.000;
- BRP maatregelen 2022-2026: reguleren gemaalcapaciteit vgs (verbeterd gescheiden stelsel) € 6.863;
- BRP maatregelen 2022-2026: aanpassen gemaalcapaciteit Laar € 466.678.

Infra

Het beheerplan wegen omvat de verhardingen van rijbanen en trottoirs/voetpaden op gemeentelijk eigendom, maar ook halfverharde en onverharde wegen vallen hieronder.

Het beheer- en onderhoudsplan 2020-2029 geeft aan op welke manier en tegen welke normen/kaders de wegen worden onderhouden. Tweejaarlijks wordt het totale areaal aan wegen geïnspecteerd. Op basis van deze inspectie wordt bepaald welke onderhoudswerkzaamheden nodig zijn. Tijdens de onderhoudswerkzaamheden worden, waar mogelijk, (kleine) verkeerskundige verbeteringen uitgevoerd.

Civieltechnische kunstwerken

Civiele kunstwerken zijn onder andere ongelijkvloerse kruisingen zoals verkeers-, fiets- en voetgangersbruggen. Het beheer- en onderhoudsplan 2020-2030 geeft aan welke maatregelen, onderhoud en vervanging, genomen moeten worden om het areaal in stand te houden. In 2025 wordt onderhoud uitgevoerd aan kleine kunstwerken.

Technische installaties

Beleidsplan openbare verlichting

In de begroting van 2024 is er een meerjarig investeringsbudget aangevraagd voor het vervangen van de PL verlichting. Hierin is in 2024 een aanbesteding gedaan voor de hele vervanging. Dit zal in 2025-2026 verder worden uitgevoerd. Tevens zullen de oude masten en armaturen worden vervangen. Hiermee zal het achterstallig onderhoud ook verholpen zijn.

Verkeersregelinstallaties

In 2024 zou de verkeersregelinstallatie (VRI) op de Maaseikeweg worden vervangen. Deze is on hold gezet en wordt meegenomen in het project 'Stadsrandzone Zuid'. Deze zal in 2026 worden vervangen.

Voor 2025 wordt gekeken naar de VRI op de Graafschap Hornelaan. Deze is in 2026 aan vervanging toe. Omdat hier van verschillende disciplines vraagstukken liggen, wordt dit mogelijk als integraal project uitgevoerd.

Een aandachtspunt blijft de VRI op de St. Luciastraat. Hier is het kruispunt verzadigd en dit leidt iedere dag tot opstoppen tot aan de Eindhovenseweg. Dit is een bekend probleem. Er lopen onderzoeken hoe het probleem verholpen kan worden en toekomstbestendig kan worden gemaakt.

Groen

Meerjarig onderhouds- en vervangingsplan

In de begroting zijn vervangingsinvesteringen opgenomen voor de structurele vervangingen van plantsoenen. Hiermee is een start gemaakt in 2024. Voor 2025 zal op basis van de beschikbare middelen een uitvoeringsplan worden opgesteld. Voor het onderhoud van het groen wordt in 2025 een aanbesteding gehouden.

Bomenbeleid

In het kader van de zorgplicht zijn in 2024 alle bomen onderhouden volgens de driejaarlijkse cyclus. Gedurende 2025 wordt incidenteel extra onderhoud uitgevoerd op basis van de gegevens uit 2024.

Bij de nieuwe aanplant en bij vervanging is er aandacht voor het veranderende klimaat in Weert waarin de bomen groeien en ontwikkelen. Dat geldt ook voor ziekten en plagen. In 2025 zullen preventief bomen, die als gevolg van ziektes of verzwakking gevaar opleveren, worden vervangen.

Beleidsnotitie Ecologisch Bermbeheer

De bermen, waterpartijen en -gangen in Weert zijn afgelopen jaren ontwikkeld tot biotopen voor tal van plant- en diersoorten. Sinds 2022 worden de maaiwerkzaamheden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen en indicatoren (waardemeters) die speciaal zijn opgesteld gericht op de verhoging van de biodiversiteit. Aan de hand van de ontwikkelingen op vlak van ecologie wordt die ontwikkeling gevolgd en waar nodig worden de werkzaamheden bijgesteld.

Speelvoorzieningen

In 2025 zal uitvoering worden gegeven aan het speelruimteplan zoals deze in het 4e kwartaal 2024 door de raad wordt vastgesteld. Voor een deel zullen speelvoorzieningen worden gesaneerd of heringericht. Dit gebeurt in overleg met de inwoners.

Risico's en uitdagingen

De grootste uitdaging ligt in de balans tussen de hoeveelheid werkzaamheden en de beschikbare capaciteit. Door de groei van de gemeente en de toenemende opgaven zoals verduurzaming, energietransitie, klimaatontwikkeling, ambities en versnellingsopgaven wordt er steeds meer gevraagd van de medewerkers. Daarnaast is de betrokkenheid van inwoners toegenomen en moet dit goed worden geborgd. De krapte op de arbeidsmarkt, inflatie en de grote vraag zorgen ervoor dat de markt verzadigd raakt. Dit leidt enerzijds tot prijsverhogingen en anderzijds tot beperkingen in de hoeveelheid werk die de markt aankan. Dit heeft een impact op de planning en de budgettering. Dit geldt voor zowel de ambtelijke organisatie als ook de uitvoerende partijen/gecontracteerde partners.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt het financieringsbeleid voor 2025 en verder toegelicht. De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido), in de financiële verordening en in het Treasurystatuut gemeente Weert 2021. In de vastgelegde kaders staan transparantie en risicobeheersing centraal.

Belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering:

- na de laatste verhoging van de rente voor kort geld in september 2023 is deze in juni 2024 door de Europese Centrale Bank (ECB) verlaagd naar 4,25%. De rente van langlopende leningen schommelt al ongeveer een jaar rond de 3,25% (20 jaar, lineair);
- voor de uitvoering van de investeringen zal naar verwachting in 2025 tot en met 2027 voor € 15 miljoen, € 20 miljoen en € 15 miljoen aan langlopende geldleningen aangetrokken worden;
- het kasgeldlimiet en de renterisiconorm blijven binnen de wettelijke normen;
- het renteresultaat blijft binnen de bandbreedte die het BBV hiervoor stelt.

Risicobeheer

Één van de belangrijkste aspecten van treasury is het beheersen van risico's. Risicomanagement in relatie tot treasurybeheer heeft betrekking op het beheersen van financiële risico's (renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's).

Hieronder worden de belangrijkste aandachtspunten per deelgebied toegelicht.

Algemeen risicobeheer

De instellingen, waar de gemeente geld opneemt of uitzet, voldoen aan de ratingvereisten van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Renterisicobeheer

Dit vindt plaats door:

- de gemiddelde netto vlottende schuld per kalenderkwartaal te toetsen aan de kasgeldlimiet;
- de hoogte van de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen te toetsen aan de renterisiconorm;
- de liquiditeitsplanning als basis te gebruiken voor het indekken van renterisico's.

Op de hierboven genoemde begrippen wordt in de paragraaf renterisico's nader ingegaan.

Kredietrisicobeheer

Er is inzicht in de leningen en garanties die verstrekt zijn en daarmee inzicht in de omvang van de risicopositie.

Liquiditeitsrisicobeheer

Kan de gemeente tijdig voldoen aan haar verplichtingen? Via de liquiditeitsprognose wordt dit bewaakt.

Koersrisicobeheer

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn de koersrisico's nihil. Waar in het verleden structurele overtoollige geldmiddelen konden worden belegd, in bijvoorbeeld aandelen (met het bijbehorende koersrisico), is dat nu niet meer mogelijk. Geld kan alleen uitgezet worden bij de Rijksschatkist of bij andere decentrale overheden.

Renterisico's

Kasgeldlimiet

Om het renterisico op schulden met een looptijd van minder dan één jaar te beheersen, is de kasgeldlimiet in het leven geroepen. De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente maximaal mag financieren met kortlopende schulden. Als de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen achtereen wordt overschreden, dient de gemeente de provincie hiervan op de hoogte te stellen en een plan voor te leggen om binnen de kasgeldlimiet te blijven. In de praktijk betekent dit vaak dat kortlopende financiering omgezet wordt naar langlopende financiering. Het beleid is erop gericht om binnen de norm van de kasgeldlimiet te blijven.

In de tabel hieronder wordt de hoogte van de kasgeldlimiet van de laatste 4 kwartalen weergegeven.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024
(1) Omvang begrotingstotaal (lasten)	177.379	177.379	198.233	198.233
(2) Vastgesteld percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
(3) Kasgeldlimiet (1*2)	15.077	15.077	16.850	16.850
(4) Netto vlottende schuld -/- vlottende middelen	-30.113	-29.403	-16.596	-19.503
Ruimte (+), overschrijding (-) van kasgeldlimiet (3-4)	45.191	44.480	33.446	36.353

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico op langlopende leningen (looptijd langer dan 1 jaar) te beperken. Door toepassing van de norm wordt spreiding verkregen in de looptijden van de leningenportefeuille. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en renteherziening van leningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het beleid is erop gericht om binnen de norm te blijven.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel de jaarlijkse aflossingen op de vaste schuld nog mogen toenemen:

Renterisiconorm (bedragen x 1.000)	2025	2026	2027	2028
(1) Omvang begrotingstotaal (lasten)	198.363	208.960	208.749	208.057
(2) Vastgesteld percentage	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
(3) Renterisiconorm (1*2)	39.673	41.792	41.750	41.611
(4) Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
(5) Aflossingen	7.280	8.053	9.078	9.853
Ruimte (+), overschrijding (-) van renterisiconorm (3-4-5)	32.393	33.739	32.672	31.759

Financierings- en beleggingspositie

Hieronder is het overzicht van de langlopende leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2025	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026	Restantbedrag 31-12-2027	Restantbedrag 31-12-2028
Overige langlopende leningen o/g	74.224	2,34%	82.972	95.969	102.967	94.215
Leningen voor woningbouwverenigingen	10.337	2,39%	9.309	8.258	7.183	6.082
Totaal	84.561		92.281	104.228	110.150	100.297

De leningen voor woningbouwverenigingen zijn door de gemeente doorgezet naar de Stichting Wonen Limburg. Het WSW staat garant voor deze leningen. De gemeente dient als achtervang van het WSW. Het risico voor de achtervang is overigens beperkt. Tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

In het overzicht hieronder zijn alle uitgezette leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2025	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026	Restantbedrag 31-12-2027	Restantbedrag 31-12-2028
Leningen aan deelnemingen	374	2,15%	374	374	374	374
Overige leningen u/g	2.618	1,52%	2.997	3.375	3.754	4.133
Leningen aan woningbouwverenigingen	10.337	2,39%	9.309	8.258	7.183	6.082
Totaal	13.329		12.680	12.008	11.312	10.590

De lening aan deelnemingen betreft de hybride converteerbare lening die in 2020 aan Enexis is verstrekt. De overige leningen u/g bestaan uit startersleningen en duurzaamheidsleningen. De starterslening is bedoeld om het verschil tussen de prijs van een huis en de maximale hypotheek, die een bank wil verstrekken, te overbruggen voor starters op de woningmarkt. Startersleningen worden verstrekt onder Nationale Hypotheekgarantie. Het risico van deze leningen is daarmee beperkt. De duurzaamheidslening is een lening voor bekostiging van energiebesparende maatregelen door particulieren. De duurzaamheidslening is verstrekt als een consumptief krediet en de aanvragers moeten voldoen aan de Gedragscode Consumptief Krediet. De gemeente Weert verstrekt overigens geen duurzaamheidsleningen meer, de verstrekking is overgegaan naar de provincie.

Rentevisie

Algemeen

De rentevisie is één van de instrumenten bij beslissingen over het aantrekken van langlopende leningen. Bij een normale rentestructuur (rentepercentage langlopende leningen is hoger dan dat van kortlopende leningen) is het beleid dat zoveel mogelijk (tot de kasgeldlimiet) met kort geld gefinancierd wordt. Afhankelijk van de liquiditeitsprognose, de rentevisie en de renterisiconorm in

meerjarig perspectief bepalen we wanneer er langlopende leningen worden aangetrokken. De ontwikkelingen op de financiële markten worden hiervoor nauwlettend gevolgd.

Ontwikkelingen

Inflatie

De inflatieverwachtingen van de ECB zijn voor 2024 en 2025 respectievelijk 2,4% en 2% met een lichte daling in 2026 naar 1,9%. De inflatieverwachtingen voor de lange termijn (tot 2029) staan op 2%.

Maatregelen Europese Centrale bank

Het belangrijkste doel van de ECB is de prijzen stabiel houden en daardoor zorgen voor economische groei en werkgelegenheid. De ECB streeft hierbij een inflatie van 2% na. Afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatie zal de ECB de rente verhogen of verlagen. Om de inflatie tegen te gaan heeft de ECB vanaf 2022 de beleidsrente (en daarmee de rente voor de commerciële banken) verhoogd. In juni 2024 is de eerste renteverlaging van 0,25% doorgevoerd. De verwachting in de financiële sector is dat in september en december 2024 de rente wederom met 0,25% zal worden verlaagd. Zeker nu de verwachting is, dat de Amerikaanse Fed de rente ook zal verlagen.

Daarnaast kan de ECB stimuleringsmaatregelen nemen door het opkopen van leningen. Momenteel bouwt de ECB de opgekochte leningen af. Met het opkopen kan de ECB geld de economie in laten stromen, maar dit is niet gewenst bij een hoge inflatie.

Geldmarktrente (kort geld)

De renteverlagingen door de ECB zijn direct van invloed op de rente voor kort geld.

Kapitaalmarktrente (lang geld)

De vraag is of de renteverlagingen van invloed zijn op de rente voor langlopende leningen in de publieke sector. Dit is lastig voorspelbaar. Door toegenomen begrotingstekorten in West-Europa kunnen de dalingen van de lange rente de komende tijd beperkt van aard zijn.

Sinds medio 2023 heeft de lange rente geschommeld rond de 3,25%. Dit percentage is ook gehanteerd voor de nieuw aan te trekken leningen in de begroting 2025-2028.

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De gemeente past het principe van totaalfinanciering toe. Dat houdt in dat er geen verband is tussen de financieringsmiddelen en de activa die daarmee zijn verkregen. Alle rentebaten en -lasten met betrekking tot de financiering worden vastgelegd binnen het taakveld treasury, waarna het saldo wordt toegerekend aan de aanwezige vaste activa via de omslagrente (0,8%).

Vervolgens worden de kapitaallasten (rente plus afschrijving), zoals die zijn berekend in de staat van activa, toegedeeld aan de taakvelden. Door de rentekosten aan de desbetreffende programma's en taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente)omslag, is de wijze van verantwoorden van de rente in de begroting en jaarrekening in principe gelijk.

Vanaf 2025 wordt volgens het BBV het renteomslagpercentage ook aan de grondexploitaties toegerekend. Voorheen gold er een afzonderlijk rentepercentage voor de grondexploitaties.

Saldo van de financieringsfunctie

In het overzicht hieronder is het saldo van de totale rentelasten per jaar opgenomen. Deze rentelasten worden toegerekend aan de boekwaarde van de grondexploitaties en aan de taakvelden (naar rato van de boekwaarde van de activa). Het saldo van de totale rentelasten en de toegerekende rente is het renteresultaat. In 2025 en 2026 is het renteresultaat negatief. Dat

betekent dat er meer rente doorberekend wordt naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat er een reëel rentepercentage toegerekend wordt aan de activa. In de jaren 2027 en 2028 is er sprake van een positief renteresultaat en wordt er minder rente toegerekend aan de activa dan de betaalde rente. Rekening is gehouden met de rente voor de financieringsbehoefte van prioriteiten van voorgaande jaren, die de gemeenteraad nog niet geaccordeerd heeft. Voor deze investeringen moet nog een raadsbesluit genomen worden en zijn daarmee nog niet verwerkt in de activa. De renteresultaten van 2027 en 2028 bevinden zich ook binnen de gestelde bandbreedte.

Exploitatie	2025	2026	2027	2028
Betaalde rente kort geld	0	0	0	0
Betaalde rente langlopende leningen o/g	1.846	2.175	2.395	2.434
Totaal betaalde rente	1.846	2.175	2.395	2.434
Ontvangen rente op kort geld	0	0	0	0
Ontvangen rente op langlopende leningen u/g	311	287	262	237
Totaal ontvangen rente	311	287	262	237
Saldo	1.535	1.888	2.133	2.197
Rente doorberekend aan grondexploitaties	261	295	177	102
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.275	1.593	1.956	2.095
Rente eigen vermogen				
Rente voorzieningen				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.275	1.593	1.956	2.095
Werkelijk aan taakvelden toegerekend (omslagrente)	1.515	1.605	1.630	1.667
Renteresultaat	-240	-13	326	428

Bedrijfsvoering

Wat is de visie?

De organisatie gemeente Weert maakt deel uit van de Weerter samenleving. Zij is mede verantwoordelijk voor de kwaliteit van leven en de leefomgeving van inwoners, bedrijven en organisaties. Het is een professionele organisatie waarop onze inwoners graag een beroep doen, die partnerschap aangaat en bouwt aan een toekomstbestendig en duurzaam Weert. Er wordt adequaat ingespeeld op ontwikkelingen in de samenleving en verbeteren voortdurend. Weert heeft bevlogen medewerkers die er met plezier werken.

De gemeente heeft te maken met grote (maatschappelijke) opgaven, zoals de Omgevingswet, een woningbouwopgave, digitalisering, krapte op de arbeidsmarkt, energietransitie en vergrijzing. Deze opgaven vragen om meer interdisciplinaire samenwerking, zowel met de inhoudelijke vakafdelingen als tussen bedrijfsvoeringsafdelingen onderling. Elke opgave vraagt om één of meer rollen van de lokale overheid: initiatiefnemer, facilitator, deelnemer of wetgever. Dit vraagt nieuwe vaardigheden van medewerkers en een wendbare organisatie. Tijd en middelen staan echter onder druk door een steeds breder wordend takenpakket.

De organisatievisie 'Met hoofd en hart voor Weert' geeft richting aan de ontwikkeling van de organisatie, met als belangrijkste factor de ontwikkeling van de medewerkers. Stip op de horizon is de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. De organisatievisie geeft antwoord op de vraag 'Welke organisatie is nodig om deze visie te verwezenlijken?'. Uitgangspunt van de organisatievisie is dat organisatieontwikkeling geen traject of programma is, maar een continu proces dat aansluit op zijn omgeving, die altijd in beweging is.

Bedrijfsvoering

Effecten

9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente

Doelen

Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers

Meer integrale dienstverlening

Meer grip op informatiehuishouding en architectuur

Een gezonde financiële huishouding

Wat is het beeld nu?

Personeel

Grote (maatschappelijke) opgaven zijn van invloed op de gewenste talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. Het hebben van een uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is daarbij een vereiste. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers met concurrerende arbeidsvoorwaarden. Deze elementen hebben op dit moment nadrukkelijk de aandacht.

Informatie

Digitale informatievoorziening en dienstverlening

Inwoners, ondernemers en onze ketenpartners moeten van de betrouwbaarheid van onze informatie kunnen uitgaan. In de gemeentelijke bedrijfsvoering hebben we de nodige maatregelen genomen om grip te houden op de kwaliteit van deze informatie met de inzet van de juiste systemen en het maken van goede afspraken en procedures. Hiermee is werken onder architectuur geïntroduceerd, waarvan de belangrijkste basisprincipes worden ingevoerd. Dit proces is nog lopende, waarbij specifiek gekeken gaat worden naar de processen en verbeteringen hierop.

Digitale vaardigheden

De introductie van digitale systemen en het omgaan met digitale informatie vergen andere vaardigheden. We geven op dit moment uitgebreide, laagdrempelige instructies aan medewerkers bij nieuwe digitale werkwijzen. Daarnaast is er aandacht voor de adoptie van de nieuwe te gebruiken systemen. Dit borgen wij ook in het onboardingsproces voor nieuwe medewerkers.

Informatiebeveiliging

Gemeenten worden steeds meer geconfronteerd met kwesties rondom digitale veiligheid. De eisen waar wij aan moeten voldoen worden steeds strikter. We hebben uitvoering gegeven aan de extra taken die voortkomen uit de Nis2 en hebben dat deel structureel geborgd. We hebben een inhaalslag gemaakt op de wettelijke verplichting vanuit de Wpg (Wet politiegegevens). Wel zullen de daaruit voorkomende taken nog structureel geborgd moeten worden in de formatie.

Overig

Sturen op effecten

In de kadernota wordt aangegeven dat we met 'Sturen op effecten' aan het begin van een nieuwe fase staan. In de eerste fase wordt onze strategische visie vastgesteld. Deze visie hebben we vertaald naar effecten, doelen en resultaten om de borging en uitvoering hiervan en de sturing hierop binnen de gemeentelijke organisatie mogelijk te maken. De volgende fase bestaat uit het monitoren van de behaalde resultaten, doelen en effecten. Hiervoor is het van belang om over goede meetindicatoren te beschikken.

In de kadernota is een volgende stap gezet naar een betere meetbaarheid van onze effecten. De effectindicatoren in de kadernota 2025 vormen een eerste aanzet daartoe. We hebben daarbij ook aangegeven dat de indicatoren nog niet volledig op het niveau zijn dat we nastreven en dat er nog veel werk verzet moet worden om dit niveau te bereiken. Effecten vormen een bijzonder en soms ook complex onderdeel van de doelenboom. In die zin dat we als gemeentelijke organisatie weten dat er - buiten onze invloed - meer factoren zijn die de ontwikkeling van deze effecten beïnvloeden. Dit maakt de meetbaarheid van de effecten dan ook tot een uitdaging. Het is daarom van groot belang om ook voor de meting van de effecten een zorgvuldig proces te doorlopen. Immers, de uiteindelijke impact van ons handelen is wat we graag 'meetbaar' terug willen zien in de maatschappij.

Doelen en ambities

De meetindicatoren van de doelen en resultaten zijn terug te vinden in de onderliggende begroting. Zoals al eerder aangegeven zijn van de effecten doelen afgeleid. Deze gaan over een beweging (toename, vermindering, meer, minder etc.) en beschrijven wat we op middellange termijn (circa 2-3 jaar) willen bereiken. Ten opzichte van 2024 zijn de doelen, op basis van actualiteit, opnieuw tegen het licht gehouden. Dit heeft erin geresulteerd dat doelen mogelijk zijn geschrapt, vernieuwd dan wel dat er nieuwe doelen zijn opgevoerd.

In deze begroting zijn deze doelen verder uitgewerkt naar resultaten die we in 2025 willen behalen. Aan de resultaten zijn in hoofdzaak ook de prioriteiten gekoppeld, waarover bij het vaststellen van de onderliggende begroting besluitvorming plaatsvindt. De haalbaarheid binnen de financiële en personele kaders is bij het opstellen van de begroting afgewogen.

Check en act

De focus van het traject 'Sturen op effecten' richt zich ook in 2025 voornamelijk op de check- en act-fase van de PDCA (lees: stuur)-cyclus. Nu medewerkers meegenomen zijn in het werken met een doelenboom, de methodiek verwerkt is in de raads- en collegevoorstellen en organisatiebrede effecten zijn opgesteld, verschuift de aandacht naar het meten, monitoren en bijsturen van beleid. Door de voortgang te monitoren weten we namelijk beter of de activiteiten ook leiden tot gewenste veranderingen en effecten. Op basis hiervan is het vervolgens mogelijk om (tijdig) de koers bij te stellen. Medewerkers worden hierin opnieuw meegenomen en opgeleid. Daarnaast wensen we in 2025 organisatiebreed tot verbeterde effectindicatoren te komen.

Een laatste opmerking. De meerwaarde van 'Sturen op effecten' zit vooral in de concrete samenhang tussen effect, doel en resultaat en de directe koppeling aan beleidsindicatoren. Daarbij is het zo, dat niet alle beleidsterreinen makkelijk in beleidsindicatoren te vangen zijn. Zo zijn de doelen in het sociaal domein bijvoorbeeld veelomvattend en grotendeels afhankelijk van keuzes die mensen zelf maken. De gemeente heeft voortdurend een rol in het stimuleren en faciliteren van gedrag en richt zich dus vooral op het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning. Ook voor deze beleidsterreinen zullen wij ons de komende jaren blijven inspannen om meten en monitoren mogelijk te maken. Maar dan nog zal het zo zijn, dat niet alles meetbaar te maken is of dat de kosten daarvan te hoog zijn.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid betreft het zichtbaar voldoen aan interne en externe wet- en regelgeving. Een onderdeel van rechtmatigheid betreft de financiële rechtmatigheid. Dit betreft de wet- en regelgeving die betrekking heeft op de baten, lasten en balansmutaties.

De accountant stelt tot en met boekjaar 2022 vast dat de jaarstukken van de gemeente rechtmatig zijn. Hierbij toetst de accountant de financiële rechtmatigheid. Vanaf boekjaar 2023 maakt de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit van de jaarstukken. Hiermee verklaart het college expliciet aan de raad dat de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig zijn. Tot het moment van invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording controleert de accountant de jaarstukken op zowel getrouwheid als rechtmatigheid en na de invoering enkel op getrouwheid. De kaders en verantwoordings- en tolerantiegrens voor de rechtmatigheidsverantwoording worden door de raad vastgesteld in het controleprotocol.

De gemeente Weert is, voor wat betreft de financiële rechtmatigheid, in control en klaar voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Via de halfjaarlijkse interne controlerapportages wordt het college geïnformeerd over de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en rechtmatigheidsbevindingen. Deze rapportages bieden voldoende basis ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.

Ambities

Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers

Grote (maatschappelijke) opgaven stellen eisen aan de talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan en binnen 7 jaar stroomt 20% van het huidige personeel uit. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. De arbeidsmarkt staat onder druk en dat blijft voorlopig zo. Het is daarom belangrijk dat we onze huidige medewerkers weten te behouden en tegelijkertijd gericht op zoek gaan naar nieuwe medewerkers, die passen bij de organisatie die we willen en moeten zijn.

Een uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is een vereiste. Het werkgeversmerk van Weert moet worden doorontwikkeld en wordt in de markt gezet door onder meer nieuwe campagnes en toevoeging van nieuwe communicatiemiddelen. We zetten in 2025 extra stappen op recruitment, werving en selectie, zodat deze aansluiten op de huidige arbeidsmarkt.

Ook is het belangrijk om te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers, met concurrerende arbeidsvoorwaarden. Wij willen onze medewerkers (blijven) binden en boeien, door onder andere extra aandacht voor vitaliteit, opleiding en training, waardering, leiderschap, diversiteit en inclusie en voor het goede gesprek tussen leidinggevende en medewerker.

Meer integrale dienstverlening en meer grip op informatiehuishouding en architectuur

In het streven naar een toekomstbestendige gemeente is verdere digitalisering de komende jaren essentieel. Vanwege het complexe karakter van deze verandering is gekozen voor een programma-aanpak om deze digitale transformatie langs verschillende projecten en activiteiten vorm te geven. Het programma richt zich op de verbetering van de digitale dienstverlening en ondersteuning van de maatschappelijke opgaven door middel van innovatieve technologieën en geoptimaliseerde processen. Hiermee streven we naar meer efficiëntie in de processen, een transparante gemeente en uitbreiding en verbetering van de (digitale) dienstverlening aan de hand van het herijkte dienstverleningsconcept. Met het verder ontwikkelen van datagedreven werken zetten we stappen van 'pure verantwoording van acties' in het verleden naar 'meten van de effecten van ons beleid en de beleidsuitvoering'. Daarbij wordt gestuurd op de feiten op basis van onder meer kwalitatief goede data.

Deze aanpak is in lijn met wetgeving met betrekking tot openbaarheid van overheidsinformatie en participatie van inwoners. Dit wordt onder andere gedaan door te blijven investeren in de informatiehuishouding en -architectuur. Hierbij staat gebruiksgemak centraal en werken we, uitgaande van wettelijke verplichtingen, voortdurend aan een veilige digitale omgeving. Er is aandacht voor de digitale vaardigheden van de organisatie en in onze dienstverlening wordt rekening gehouden met de digitale vaardigheid van onze inwoners. Opkomende technologieën, als artificiële intelligentie, worden gevolgd en er wordt stilgestaan bij de ethische aspecten van het gebruik hiervan.

Een gezonde financiële huishouding

Een gezonde financiële huishouding is een primaire voorwaarde om de gestelde doelen en maatschappelijke effecten te kunnen realiseren. De kaders hiervoor worden jaarlijks verwoord in de kadernota en vervolgens vertaald naar de begroting. Er wordt geïnvesteerd in het binnenhalen van externe financieringen, zoals Europese- en rijkssubsidies. Gelet op de omvang van de opgaven, waar gemeenten voor staan, blijft het een uitdaging om financieel gezond te blijven. Denk hierbij aan de woningbouwopgave, gezondheid, energietransitie, bestaanszekerheid, duurzaamheid, digitalisering en migratie. De uitwerkingen van de verschillende transitieën hebben financiële gevolgen, die nu nog niet volledig duidelijk zijn. Ook de inflatie/prijsontwikkeling worden op de voet gevolgd, maar is moeilijk voorspelbaar.

De krapte op de arbeidsmarkt en de financiële kaders maken dat we focus hebben en houden, richting geven én inzicht houden. De planning- en controlcyclus faciliteert dit.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2025 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers.	
	Samenspraak Weert (gesprekscyclus) is geïmplementeerd.
Een gezonde financiële huishouding.	
	De ratio weerstandsvermogen is minimaal voldoende.
Meer grip op informatiehuishouding en architectuur.	
	Medewerkers zijn beter in staat informatie te gebruiken volgens de procedures, richtlijnen en afspraken t.o.v. 2024.
	Meer systemen zijn geoptimaliseerd t.o.v. 2024.
Meer integrale dienstverlening.	
	Score van de dienstverlening is voldoende ongeacht het gekozen dienstverleningskanaal.

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers.	
	Minimaal een gemiddelde eNPS score van 13,0.
Een gezonde financiële huishouding.	
	Financiële kengetallen met een waardering van minst risicovol tot neutraal.
	Rapportcijfer in de Benchmark van BDO is minimaal een 7.
Meer grip op informatiehuishouding en architectuur.	
	Verbetering van het rapportcijfer op de meting informatiehuishouding.
Meer integrale dienstverlening.	
	Meer geïntegreerde oplossingen voor de dienstverlening beschikbaar dan het jaar ervoor.

Taakstellingen, bezuinigingen en stelposten

Taakstellingen

In de begroting zit nog een taakstelling doelmatigheid uit de begroting 2022 (die bij de tussenrapportage 2022 bijgesteld is). Deze doelmatigheidseffecten zijn het gevolg van beter ingerichte processen en verdergaande automatisering die vanaf 2024 worden gerealiseerd.

	2025	2026	2027	2028
Taakstelling doelmatig te behalen	375	425	425	425

Stelposten baten	2025	2026	2027	2028
Extra middelen jeugd (baten gemeentefonds)	0	-1.490	-1.490	1.490
Verwachte onderschrijding op lasten en overschrijding op baten op basis van ervaringscijfers	-900	-900	-900	-900
Verwachte hogere subsidiebatens	0	-500	-500	-500
Stelposten lasten				
Loonontwikkeling	1.754	2.586	3.455	4.300
Onvoorzien	34	34	34	34
Prioriteiten (zie overzicht prioriteiten)	3320	1896	1526	1251
Vervangingsinvesteringen	289	411	550	644

Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens

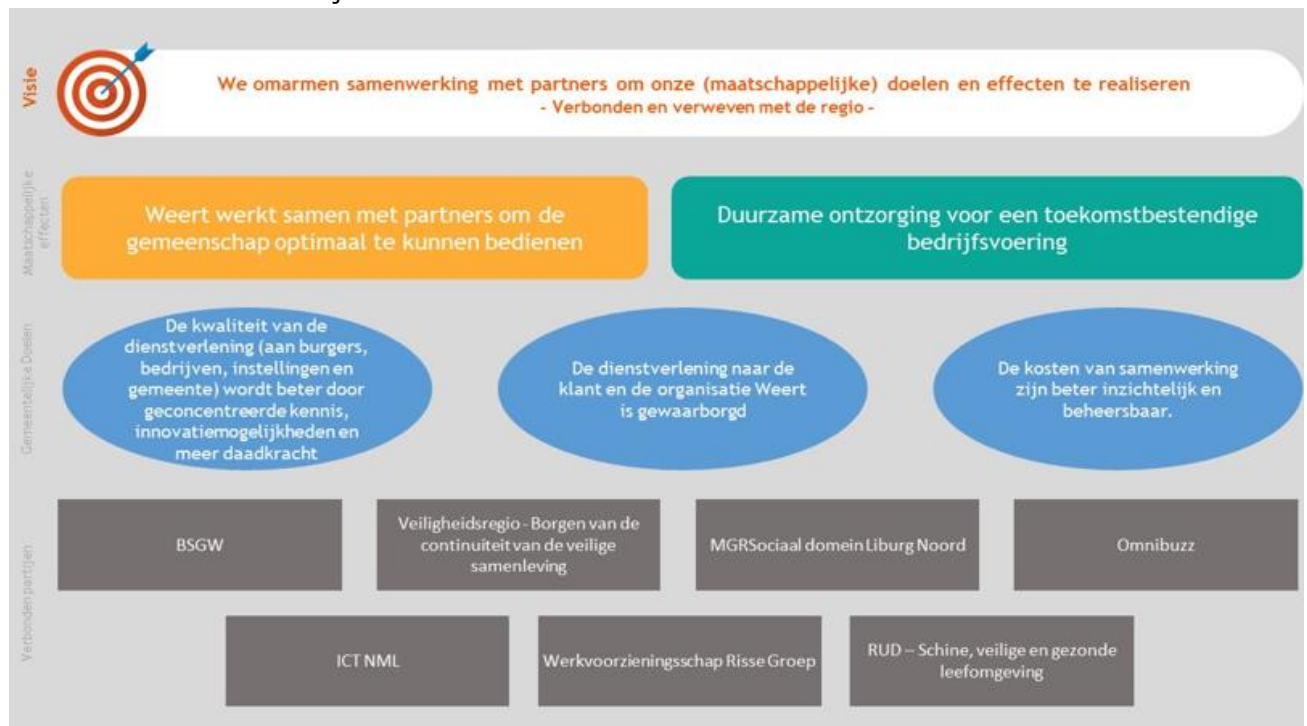
Inleiding

De gemeente Weert werkt samen met diverse organisaties, zoals verenigingen en stichtingen. Zodra deze samenwerking een combinatie is van een bestuurlijk en een financieel belang is er sprake van een verbonden partij. Van een financieel belang is sprake als er aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking is gesteld, dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap. Dit kan zijn via vertegenwoordiging in het bestuur of via het hebben van stemrecht. Partijen waarbij alleen een financieel belang bestaat, bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling of een lidmaatschap zoals de VNG, vallen hier niet onder en worden in deze paragraaf ook niet opgenomen.

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het kunnen zowel publiek- als privaatrechtelijke organisaties zijn.

In de raadsvergadering van 22 maart 2023 is de nota Verbonden Partijen vastgesteld waarbij het sleutelbegrip 'sturing' een centrale rol speelt. De nota geeft kaders en uitgangspunten mee bij keuzeprocessen over samenwerking. De nota geeft tevens meer handen en voeten aan de controlerende rol van de raad om meer grip te krijgen op verbonden partijen. De methodiek en het gedachtegoed van 'Sturen op effecten' en het werken met doelenbomen helpt bij het verduidelijken van de controlerende rol van de raad. Deze methodiek is gebaseerd op de sturingsinstrumenten voortvloeiend uit de strategische visie en het coalitieprogramma. De kernwaarde uit de strategische visie, die samenwerking voornamelijk raakt, is die van het goed ontsloten en verweven zijn met de regio.

Onderstaande doelenboom ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen (GR-en) is opgenomen in de nota Verbonden Partijen.

Deze paragraaf gaat in op de actuele ontwikkelingen bij de verbonden partijen. Het betreft dan de huidige gemeenschappelijke regelingen en de vennootschappen en coöperaties. Indien van toepassing, worden ook het financieel resultaat en de verwachte omvang van het eigen- en vreemd vermogen opgenomen. Bij de GR-en is de informatie over het financieel belang en de risico's niet meer opgenomen. Deze onderwerpen zijn verwerkt in de subparagrafen 'Risico's en weerstandsvermogen' en 'Ontwikkeling van de bijdragen'. Het maatschappelijk belang van de verbonden partijen (in dit geval de bedrijfsactiviteiten) is opgenomen in de nota. De lijst van verbonden partijen is opgenomen bij de onderdelen 'Gemeenschappelijke regelingen' en 'Vennootschappen'.

Risico's en weerstandsvermogen

De GR-en hebben én geven steeds meer inzicht in hun risico's en weerstandsvermogen. De aandacht voor dit onderwerp leidt in enkele gevallen tot een behoefte aan groei van de algemene reserve (weerstandsvermogen). In de nota Verbonden Partijen wordt het sturen op risico's toegelicht en is over het vormen van eigen vermogen door de GR het volgende uitgangspunt opgenomen:

Als gemeente blijven wij kritisch op het vormen van eigen vermogen door de GR en gaan daarbij niet direct op de rem staan bij het doorberekenen van hogere lasten dan wel het opbouwen of verhogen van het eigen vermogen. Dit moet dan wel goed onderbouwd en strikt noodzakelijk zijn. Ook moet één en ander niet zelf op te vangen zijn binnen de budgetten van de GR of het al bestaande eigen vermogen.

Wij achten het dus niet zonder meer noodzakelijk dat GR-en zelf een (toereikend) weerstandsvermogen erop na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn, wordt de voorkeur gegeven aan het opnemen van risico's in de gemeentebegrotingen. Voor zover sprake is van (overige) significante risico's bij verbonden partijen zijn deze opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Ook het opnemen van financiële kengetallen door de GR-en in hun paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is voor hen een verplichting volgens het BBV.

In de begrotingen 2025 van de GR-en waarvan de gemeente Weert onderdeel uitmaakt, zijn onderstaande kengetallen opgenomen:

Kengetal	Risse	VRLN	RUD	Omnibuzz	BsGW	ICT NML	MGR
Netto schuldquote	11,00%	47,10%	-5,04%	2,00%	11,90%	0,00%	0,00%
Solvabiliteitsratio	14,00%	8,30%	10,22%	15,00%	13,70%	27,60%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,50%	0,00%	-0,02%	n.v.t.	0,00%	0,00%
Weerstandsratio	n.v.t.	n.v.t.	1,07	1,18	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:	geeft het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen weer. Wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dan wordt dit bestempeld als voldoende. Een score boven de 100% is onvoldoende. Boven de 130% is kritiek.
Solvabiliteitsratio:	geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is om aan haar eigen financiële verplichtingen te voldoen. Een score tussen 20 - 50% of hoger is neutraal/ gezond. Een score lager dan 20% is risicovol. Omdat bij de GR-en sprake is van geen of lage schuldenlast, is een score lager dan 20% geen zwaarwegend risico.
Weerstandsratio:	geeft aan in hoeverre de GR in staat is haar risico's op te vangen. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Bij de meeste GR-en wordt deze ratio alleen bij de jaarrekening bepaald.

Ontwikkeling van de bijdragen

De financiële onzekerheid waar de gemeenten mee te maken hebben, speelt ook bij onze verbonden partijen. Ook zij hebben te maken met grote prijsstijgingen op het vlak van energie, huren, brandstof, materialen en lonen. Deze prijsstijgingen werken al snel door naar de gemeente. Bij de verbonden partijen in de GR-regeling vertaalt zich dit meestal naar een hogere gemeentelijke bijdrage.

Onderstaand is een actueel overzicht opgenomen waarin zichtbaar wordt hoe de gemeentelijke bijdrage van de diverse GR-en zich voor de jaren 2025 - 2028 ontwikkelen.

Gemeenschappelijke regeling	2025	2026	2027	2028
BsGW	977	981	1.015	1.063
ICT Noord- en Midden Limburg	2.743	2.746	2.743	2.743
MGR Sociaal Domein Limburg-Noord	121	123	126	128
Omnibuzz	1.590	1.638	1.691	1.745
Risse	8.066	7.632	7.502	7.541
RUD	141	147	154	160
Veiligheidsregio	7.125	7.321	7.470	7.620
Totaal GR's	20.763	20.588	20.701	21.000

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningsschap Risse Groep		
Programma 2		
Vestigingsplaats	Weert	
Bestuurlijk belang	De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten (Cranendonck en Nederweert), met 2 collegeleden in het bestuur vertegenwoordigd.	
Financieel belang	8.066	
Begroting:		
Financieel resultaat	-210	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.130	920
Vreemd vermogen	6.809	6.426

Bedrijfsactiviteiten

Het werkvoorzieningschap is van oorsprong gericht op de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De Risse ondersteunt de gemeenten bij de uitvoering van hun re-integratietaken op grond van de Participatiewet. De doelgroep bestaat uit personen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoals mensen met een indicatie beschut werk, bijstandsgerechtigden, statushouders en niet-uitkeringsgerechtigden.

Ontwikkelingen

- Risse Groep is volop bezig met de transitie van sociaal werkbedrijf naar een ontwikkelbedrijf, conform de 4 ontwikkel lijnen die in de Toekomstvisie Risse Groep 2021-2030 'Samen maken we werk van talent' zijn vastgesteld.
- Externe ontwikkelingen zorgen de komende jaren structureel voor extra kosten, zoals de bovenmatige loonstijging in de CAO-Wsw, de CAO aan de Slag en hoge prijsstijgingen van gas en elektriciteit.
- Intern zijn er extra investeringen nodig voor inzet op het gebied van P&O, applicatiebeheer en verzuimcoördinatie. Deze investeringen zijn noodzakelijk om een robuuste en flexibele uitvoeringsorganisatie te realiseren.

Risico's

Momenteel is er sprake van een afnemende (structurele) meerjarige aanvullende gemeentelijke bijdrage. Verder kunnen de financiële effecten van het uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Risse Groep 2021 - 2030 afwijken van de huidige inschatting. Risse Groep beschikt over een beperkte buffer in het weerstandsvermogen om nieuwe tegenvallers zelfstandig te kunnen opvangen.

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

Programma 2 en 6

Vestigingsplaats	Venlo
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit: de voorzitter; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie GGD; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie Veiligheid. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	7.125

Begroting:

Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	5.422	5.149
Vreemd vermogen	55.096	56.557

Bedrijfsactiviteiten

In een veiligheidsregio wordt samengewerkt door verschillende besturen en diensten bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweezorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.

Binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord werken brandweer, GGD en crisisbeheersing samen. Ook is de veiligheidsregio een samenwerkingsverband tussen de politie, gemeenten, defensie, waterschappen, Rijkswaterstaat, ambulanceZorg Limburg-Noord en ProRail. Het doel van de samenwerking is om gezamenlijke voorbereidingen te treffen en de aanpak van een ramp of crisis gecoördineerd tot stand te brengen.

Ontwikkelingen

- Na jarenlang inzet voor onvoorziene crisissen zoals corona, opvang van ontheemden uit Oekraïne, hoog water en een grote natuurbrand ontstaat er weer ruimte om verder te investeren in de gezondheid en veiligheid van onze burgers en te bouwen aan de organisatie.
- In deze beleidsperiode (2024-2027) werkt de VRLN verder toe naar een flexibele, informatiegestuurde en robuuste brandweerorganisatie, om snel en adequaat incidenten te kunnen blijven bestrijden en risicogericht te adviseren.
- Daarnaast versterkt de VRLN crisisbeheersing naar een flexibele en robuuste organisatie die in de koude en lauwe fase in leiding, coördinatie en informatiemanagement voorziet en komt met handelingsperspectieven voor inwoners, betrokkenen en (keten)partners. Daarnaast is er een geborgde crisisorganisatie voor de warme fase.
- Een efficiënte uitvoering van het huidige takenpakket kan ruimte geven voor de inzet van de GGD in de uitvoering van het manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid'. In de visie Publieke Gezondheid 2030 en het Beleidsplan 2024-2027 zijn 5 ambities opgenomen waarvoor de GGD zich gaat inzetten.

Risico's

In het kader van risicomanagement vraagt de VRLN aandacht voor de volgende risico's:

- Informatieveiligheid: met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, de cybercrime, de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook nemen toe. De VRLN heeft geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken.
- Deeltijdregeling brandweervrijwilligers: de Europese Deeltijdrichtlijn dreigt de vrijwilligheid onder druk te zetten. Er zijn met het Rijk nog geen afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten die voortvloeien uit de stelselwijziging.
- Krappe arbeidsmarkt: het risico bestaat dat de bezetting niet op orde is en om die reden de afgesproken prestaties niet kunnen worden gerealiseerd.
- Strategische huisvesting: de verkoop van de bestaande locatie, de aanpassingen naar flexibel werken, verduurzamen en nieuwe bouw van kazernes hebben te maken met forse, onvoorziene prijsstijgingen. De ontwikkelingen op de bouwmarkt leiden tot hoge bouwkosten. Het risico bestaat dat de (ver)bouwkosten harder stijgen dan waar in 2023 rekening mee is gehouden.

RUD Limburg Noord		
Programma 1		
Vestigingsplaats	Venlo/Roermond	
Bestuurlijk belang	De GR RUD LN heeft een algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een kleine ambtelijke organisatie. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang	141	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	135	135
Vreemd vermogen	1.180	1.186

Bedrijfsactiviteiten

De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoerings Dienst Limburg Noord (GR RUD LN) heeft de 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten en de provincie als deelnemers. De GR RUD LN draagt zorg voor de uitvoering van tenminste de taken zoals opgenomen in het wettelijk basistakenpakket als bedoeld in artikel 7.1 lid 1 van het Besluit Omgevingsrecht. Naast de verplichte taken uit het basistakenpakket die alle deelnemers hebben ingebracht, kunnen de deelnemers desgewenst meer (milieu)taken bij de RUD LN beleggen.

Ontwikkelingen

- Het rapport van de commissie van Aartsen concludeerde dat het stelsel van Omgevingsdiensten beter moet functioneren om ongewenste gevolgen voor het leefmilieu te voorkomen. Het stelsel van Omgevingsdiensten is hierdoor in beweging gekomen. Alle betrokken partijen ontwikkelen samen plannen voor een versterking van het stelsel in de vorm van het Interbestuurlijk Programma (IBP).
- Daarnaast is de RUD LN zelf proactief aan de slag om 'in de geest van het IBP' verbeteringen in de eigen netwerkdienst door te voeren. Hiervoor is het 'Plan van aanpak ontwikkeling Omgevingsdienst Noord-Limburg (ODNL)' gemaakt.
- Het landelijk programma voor de versterking van het VTH-stelsel is inmiddels van start gegaan (6 deelplannen (pijlerplannen)). Voor de Omgevingsdiensten is met name pijler 1 spannend. Pijler 1 gaat over de criteria waaraan Omgevingsdiensten moeten voldoen: de zogenaamde robuustheidscriteria. Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en het kan zijn dat ze consequenties hebben voor de begroting.

Risico's

De RUD heeft een eigen vermogen waarmee ze de risico's die zij kwantificeren kunnen opvangen. Daarnaast is het nog steeds een netwerkorganisatie. Er zijn momenteel geen significante risico's te melden.

Omnibuzz		
Programma 2		
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn 30 Limburgse gemeenten vertegenwoordigd. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang	1.590	
Begroting:		
Financieel resultaat	6	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	925	918
Vreemd vermogen	5.575	5.117

Bedrijfsactiviteiten

Omnibuzz is verantwoordelijke voor het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en het leerlingenvervoer. Dat betekent dat inwoners van Weert met een mobiliteitsbeperking hier gebruik van kunnen maken en leerlingen voor wie de school te ver weg ligt of die door een structurele beperking niet zelf naar school kunnen reizen. De kosten voor het CVV worden uit het Wmo budget voldaan. De kosten voor het leerlingenvervoer worden uit het budget leerlingen-/gymvervoer voldaan.

Op verzoek van en in overleg met de deelnemende gemeenten is door Omnibuzz een pakket aan maatregelen uitgewerkt met als doel zowel de organisatie als de klant slimmer en efficiënter om te laten gaan met de beschikbare middelen.

Op basis van de visie 'Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later' heeft Omnibuzz verder invulling gegeven aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale.

Omnibuzz organiseert, naast de reguliere overlegmomenten, themasessies voor ambtenaren en raadsleden en Omnibuzz stuurt gemiddeld 3x per jaar een bestuurlijke informatiebrief (afhankelijk van de actualiteit) over de lopende gang van zaken qua vervoer en financiën alsmede actuele thema's.

Ontwikkelingen

- Hoewel het Wmo-vervoersvolume toeneemt, is dit nog altijd niet terug op het oude niveau van vóór COVID-19.
- Er is bij de taxibedrijven voor het Wmo-vervoer sprake van een chauffeurstekort.
- Er wordt door Omnibuzz een groeiende zorgbehoefte bij Wmo-klanten gezien. De toename van personen met verward gedrag (onder andere dementie) binnen de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon bij Omnibuzz. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kosten hierdoor gemiddeld meer tijd.
- Omnibuzz is voor gemeente Weert verantwoordelijk voor het Jeugdwetvervoer. Omnibuzz bereidt met de andere Midden-Limburgse gemeenten een Europese aanbesteding voor per 1 augustus 2025.
- 2025 is het eerste volledige jaar dat het leerlingenvervoer gereden wordt door Omnibuzz.

Risico's

De volgende bedrijfsrisico's kunnen zich voordoen:

- Bezuinigingen door gemeenten.
- Uittreden van gemeenten uit de GR.
- Beheersbaarheid van het vervoer.
- Instromen overige vervoersvormen.
- Procesrisico's (uitvoering van taken omtrent regie en planning en beperkte bezetting).
- Personele risico's (beperkte bezetting/ kennis van het personeel).
- ICT risico's.
- Financiële risico's (inkoop, btw verhoging).
- Kwaliteitsrisico's (kwaliteit van informatie en vervoerders).

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Programma 4 en 5 en algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Roermond	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en 1 waterschap vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 5 leden, te benoemen door het algemeen bestuur. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang	977	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.190	1.190
Vreemd vermogen	7.769	7.481

Bedrijfsactiviteiten

BsGW draagt zorg voor het heffen en innen van alle lokale belastingen (gemeentelijk en voor waterschappen) en beheert de authentieke basisregistratie WOZ (administratie en waardering). Het takenpakket bestrijkt het taakveld van advisering en opstellen van conceptverordening(en), de opbouw van benodigde basisregistraties en het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering. Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen behoort eveneens tot het takenpakket.

Ontwikkelingen

Majeure ontwikkelingen bij BsGW zijn:

- Het project herijking dienstverleningsovereenkomst (mede naar aanleiding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2024).

Risico's

Het voornaamste risico dat voor de gemeente uit dit samenwerkingsverband voortkomt is en blijft de (toenemende) hoogte van de proceskosten in verband met het afhandelen van bezwaarschriften en ontwikkelkosten. Dit is en blijft een aandachtspunt.

Weliswaar was er met ingang van 2024 sprake van regelgeving die de hoogte van deze proceskosten moest beteugelen doch medio 2024 heeft de Belastingkamer van de Hoge Raad deze regelgeving wegens strijd met het gelijkheidsbeginsel onverbindend verklaard.

BVO ICT Noord- en Midden Limburg

Overhead

Vestigingsplaats	Roermond	
Bestuurlijk belang	De GR betreft een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Van iedere deelnemende gemeente zit één lid van het college in het bestuur.	
Financieel belang	2.743	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	470	470
Vreemd vermogen	1.173	1.173

Bedrijfsactiviteiten

Het doel van de samenwerking is een flexibelere, efficiëntere en professionelere dienstverlening op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT). In de BVO vormen de gemeenten samen één bestuurslaag: het bestuur. De deelnemende gemeenten zijn: Roermond, Venlo, Weert, Nederweert, Asten en Someren.

Ontwikkelingen

- Verbeteren algemene dienstverlening.
- Er wordt een structuur opgezet vanuit SM/AM om te werken aan continue verbetering van onze dienstverlening.
- Functioneel Beheer M365 wordt verder uitgebreid en geborgd in onze dienstverlening, naarmate er meer gemeenten overstappen naar het platform.
- Nu de basis op orde is voor Team Infra (2024) gaan we verder met het versnellen van de realisatie van innovatie. Een nauwe samenwerking tussen innovatie & advies en infra is hierbij evident.
- In 2025 staan er een aantal hard -en software vervangingen gepland.
- ECGeo biedt momenteel een aantal producten en diensten aan. Deze producten en diensten zullen in 2025 worden uitgebreid. Er zullen additionele diensten worden toegevoegd om de deelnemende gemeenten nog meer te ontzorgen en om voor te sorteren op de landelijke ontwikkelingen/wetgeving op het gebied van geo-informatie (integraal stelsel van Basisregistraties). Daarnaast richt ECGeo zich op het optimaliseren van de onderliggende applicaties, producten en processen om efficiënter en effectiever de dienstverlening in te gaan vullen.

Risico's

Er zijn momenteel geen significante risico's te melden.

MGR Sociaal Domein Limburg-Noord		
Programma 2		
Vestigingsplaats	Venray	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de wethouders zorg/sociaal domein van de 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 5 leden uit het algemeen bestuur. De gemeente Weert wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang	121	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	0	0

Bedrijfsactiviteiten

De MGR verricht werkzaamheden voor de 14 gemeenten in Noord en Midden-Limburg. De taken (modules 'Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg & Preventie') betreffen:

- Het beheer van het regionale budget: in hoofdlijnen betreft dit het ophalen van ontvangen rijksmiddelen bij de gemeenten, bekostigen van zorgaanbieders en regionale taken, afrekenen met gemeenten en aanbieders.
- Het monitoren van ontwikkelingen binnen dit domein.
- Het verzorgen van de financiële rapportages op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
- Het verzorgen van de regionale beleidscoördinatie op dit domein.
- Het coördineren en ondersteunen van gemeentelijke toegangen.

Daarnaast wordt de inzet in het kader van het contractbeheer, contractmanagement en datamanagement die betrekking heeft op deze taken doorbelast aan alle deelnemers.

Ontwikkelingen

- Er vindt een inhoudelijke doorontwikkeling plaats van de gemeenschappelijke regeling. De beoogde ingangsdatum van de nieuwe regeling is 1-1-2026. De positie van de Midden-Limburgse gemeente in de GR wordt hierin meegenomen.
- In 2025 worden er voorstellen gedaan om de governance in de regio te versterken.
- Er wordt verder gewerkt aan een eenduidige samenwerking tussen de gemeenten en de MGR
- Er wordt nagedacht over effectief datagebruik en welke tools daarvoor in te zetten
- Onderzocht wordt óf en op welke manier de toezichthouders jeugd en Wmo kunnen aansluiten bij de MGR
- In 2025 zal gekeken moeten worden naar de huisvesting van de MGR omdat het huidige contract per 1-1-2026 afloopt.

Risico's

- Risico op onvoorziene budgetoverschrijdingen doordat de MGR niet over een eigen weerstandsvermogen beschikt.
- Bedrijfscontinuïteit / onvoldoende gekwalificeerd personeel: De MGR is van een bescheiden omvang, waardoor de meeste functies solofuncties zijn en het lastig is om intern adequaat vervanging bij afwezigheid te organiseren. Hierdoor moet mogelijk extern ingehuurd worden.
- Rechtszaken inkooptrajecten: Aangezien de MGR een veelheid aan inkooptrajecten voor de regio verzorgt met grote belangen voor gemeenten en zorgaanbieders, leert de ervaring dat hier zo nu en dan rechtszaken uit voortkomen.

Vennootschappen en coöperaties

In dit onderdeel van de paragraaf wordt informatie gegeven over de verbonden partijen die niet in een GR-regeling zijn opgenomen. Het betreft de vennootschappen Enexis, WML, BNG en de coöperatie Inkoopcentrum Zuid.

Daarnaast is de gemeente Weert ook aandeelhouder van Nazorg Limburg BV / Bodemzorg Limburg. Het betreft een vennootschap met aandelen. Weert heeft 1.010 aandelen á € 0,45 per aandeel (dus ca. € 500). Dit is gelijk aan ongeveer 2% van het geplaatste aandelenkapitaal. Alle Limburgse gemeenten zijn aandeelhouder van deze BV.

Het totale geplaatste aandelenkapitaal bedraagt € 24.876.

De taak van Bodemzorg Limburg is het beheren en beheersen van afgewerkte stortplaatsen in Limburg. Het betreft de stortlocaties die gesloten zijn vóór 1 september 1996. Hier is géén stortplaats uit de gemeente Weert bij.

Gelet op het geringe maatschappelijke en financiële belang van Bodemzorg Limburg voor Weert, zal deze BV - zolang deze belangen gering blijven - geen onderdeel uitmaken van de paragraaf Verbonden partijen.

Enexis Holding NV		
Algemene dekkingsmiddelen (treasury)		
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 112.050 aandelen van nominaal € 1 in haar bezit, waarvan ze dividend ontvangt.	
Begroting:		
Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	5.320.000 (per 31-12-2023)	5.320.000 (per 31-12-2023)
Vreemd vermogen	5.140.000 (per 31-12-2023)	5.140.000 (per 31-12-2023)

Bedrijfsactiviteiten

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting en het transport van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Ontwikkelingen

De rol van Enexis is essentieel voor versnelling van de energietransitie.

Enexis is een strategische partner voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwekking. Om de transitie te realiseren moet er worden overgegaan van een centraal gestuurd, fossiel energiesysteem naar een decentraal, duurzaam energiesysteem.

Door de toename van zonnepanelen, warmtepompen en elektrische auto's/bussen neemt de druk op het stroomnet toe. Het elektriciteitsnet begint op steeds meer plekken vol te raken.

Om de structurele toename van vraag en aanbod van energie voor huishoudens en bedrijven mogelijk te maken moet Enexis de netten op veel plaatsen verzwaren en uitbreiden of efficiënter gebruiken. Maar vooralsnog lopen de wachtlijsten voor aansluitingen verderop. In de eerste helft van 2024 sloot Enexis 71% van de standaardaansluitingen binnen de richtlijnen van de ACM aan. Medio 2024 hebben de gemeenten Cranendonck, Leudal, Nederweert en Weert samen met Enexis een intentieovereenkomst getekend voor de versnelling van de netwerkverzwaring. In de overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de maatregelen die nodig zijn om de 4 gemeenten van voldoende stroom te kunnen blijven voorzien en ontwikkelingen mogelijk te maken.

In april is de warmtestrategie van Enexis door de aandeelhouders goedgekeurd. Enexis streeft naar een hoeveelheid warmte in 2030 die gelijkstaat aan de energiebehoefte van 50.000 woningen.

In mei 2024 is de 4e groene obligatieleningen van € 500 miljoen uitgegeven (gemeente Weert heeft hier in 2020 aan bijgedragen). In totaal is er nu voor 2 miljard aan groene obligatieleningen uitgegeven. Deze middelen worden geïnvesteerd in projecten die bijdragen aan meer duurzame energie, zoals netuitbreidingen voor wind- en zonneparken, distributieautomatisering en slimme meters.

Risico's

Financieel risico: Vooralsnog kan Enexis de stijgende uitgaven opvangen door haar solide financiële positie, mede dankzij de obligatieleningen en de verkoop van Fudura.

De oorlog in de Oekraïne heeft gezorgd voor een extra versnelling van de energietransitie. In de afgelopen tijd heeft Enexis, net als andere netwerkbeheerders, te maken gekregen met zoveel vraag en aanbod van elektriciteit dat de netten het op diverse plekken niet meer aankonden. Het gevolg is dat veel klanten voor (verzwaring van) hun elektriciteitsaansluiting terecht zijn gekomen in een wachtrij. Het gebrek aan technici en ICT'ers vormt hierbij nog een extra bottleneck.

Door de toegenomen kosten voor Enexis wordt een neerwaartse bijstelling van het dividend verwacht van circa € 35.000 in 2024 en in 2025-2027 van € 13.000

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Algemene dekkingsmiddelen (treasury)

Vestigingsplaats	Maastricht
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 18 van de 500 aandelen van € 4.538 nominaal in haar bezit. WML keert geen dividend uit. Het positieve resultaat in 2023 van € 4,6 miljoen is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Begroting:

Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	206.106 (per 31-12-2023)	206.106 (per 31-12-2023)
Vreemd vermogen	393.751 (per 31-12-2023)	393.751 (per 31-12-2023)

Bedrijfsactiviteiten

De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

Ontwikkelingen

Klimaatverandering, waterschaarste en een stijgende watervraag

Door klimaatverandering komen langdurige perioden van extreme hitte en droogte voor, net als hevige regenbuien. Dit heeft impact op de kwaliteit en kwantiteit van het (drink)water. Door toename van de bevolking en economische groei stijgt de vraag naar drinkwater.

Verslechtering van de kwaliteit van de drinkwaterbronnen en oppervlaktewater

Vervuiling van oppervlakte- en grondwater leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de drinkwaterbronnen. Vooral de vervuiling van het oppervlaktewater leidt tot een toename van de innamestops en tot druk op de bronnen voor drinkwaterproductie.

Waterbesparing- watertransitie

In het nationaal plan van aanpak drinkwaterbesparing wordt uitgegaan van een verlaging van het drinkwatergebruik van 125 naar 100 liter per persoon per dag in 2035. Ook grootverbruikers moeten hun drinkwatergebruik met 20% reduceren. Het programma Zuinig op Water en met o.a. de daarin voornamelijk op de huishoudelijke klant gerichte actie 'Rustig aan met de kraan' is hierop gericht. Het bewustzijn dat waterbesparing nodig is, is nog heel laag en behoeft verbetering.

In breder perspectief is er een watertransitie nodig, een fundamentele verandering van watervraag- en aanbod én inrichting van het watersysteem. Om drinkwater beschikbaar te houden zijn naast waterbesparing, forse investeringen nodig en meer dan ooit een intensieve samenwerking met de betrokken waterketenpartners, overheden en stakeholders.

Verandering in het politieke en maatschappelijke speelveld

Wijzigende wet- en regelgeving op onder andere bodem en natuur (o.a. stikstof) zijn van invloed op de vergunningen, er is een sterke publieke opinie over (de toepassingen van) drinkwater, de complexiteit van de (inter)nationale opgaven neemt toe.

Aanleg extra transportleiding tussen pompstation Ospel en de stad Weert

Gestart is met het project voor de aanleg van deze extra transportleiding, die zorgt dat het drinkwater beter op druk blijft én waardoor de leveringszekerheid toeneemt. Als één van transportleidingen uitvalt, dan gaat de levering door via de andere leiding. De tracékeuze is nauwkeurig afgestemd met de betrokken gemeentes Nederweert en Weert. Bijzonder is dat het west-tracé gecombineerd wordt met een nieuwe hoogwaardige fietsroute. WML hoopt het project in het voorjaar van 2025 af te ronden.

Risico's

WML heeft met de volgende strategische risico's te maken:

Beschikbaarheid kwalitatieve drinkwaterbronnen

Blijvende aandacht is noodzakelijk voor het tijdig acteren bij nieuwe of wijzigende bestemmings- / omgevingsplannen. Agrariërs worden gestimuleerd de nitraatuitspoeling (uit mest) te verminderen om de kwaliteit van het grondwater te verbeteren. Maaswater wordt tijdelijk opgeslagen in de Lange Vlieter, waarin een aantal natuurlijke zuiveringsprocessen plaatsvindt. De kwaliteit van het Maaswater en wordt 24 uur per dag gemonitord. Bij mogelijke verontreinigingen wordt de inname van Maaswater direct gestopt.

Financierbaarheid investeringen

Drinkwaterbedrijven zijn kapitaalintensieve bedrijven met veel investeringen. De financieringsruimte wordt echter beperkt door de WACC-limiet (= Weighted Average Cost of Capital; gewogen vermogenskostenvoet) in de Drinkwaterwet. De WACC is door de jaren heen gedaald qua percentage en houdt op dit moment onvoldoende rekening met de sterk gestegen investeringsbehoefte en de steeds strengere eisen van banken. De oproep aan de minister is om de voorgestelde verbeteringen van de WACC-regelgeving snel te implementeren. De Tweede Kamer ondersteunt met een motie die oproep. Het is belangrijk dat er duidelijkheid over de structurele financiering van drinkwaterbedrijven voor de toekomst.

Beschikbaarheid kwalitatief goed personeel

Door strategische personeelsplanning (SPP) en competentie management blijft WML investeren in haar medewerkers en de bedrijfsprocessen. Ook heeft WML een nauwe samenwerking met collega-partijen in de drinkwatersector om specifieke vakdisciplines te delen. Zo wordt ongewenste uitstroom zo laag mogelijk gehouden en blijven goed opgeleide beschikbaar.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Algemene dekkingsmiddelen (treasury)

Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 41.379 aandelen van nominaal € 2,50 in haar bezit, waarvan ze dividend ontvangt. De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2025 kan de bank daarom niet maken.

Begroting:

Financieel resultaat		
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	4.721.000 (per 31-12-2023)	4.721.000 (per 31-12-2023)
Vreemd vermogen	110.819.000 (per 31-12-2023)	110.819.000 (per 31-12-2023)

Bedrijfsactiviteiten

BNG is er voor het publieke domein en het publieke belang. Het draait niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer. De BNG streeft hierbij vanuit haar strategie 'Ons Kompas Naar Impact' meetbare effecten na bij hun klanten ten aanzien van: goede gezondheid en welzijn, kwaliteitsonderwijs, betaalbare en duurzame energie, duurzame steden en leefomgevingen en klimaatactie.

Onder het publieke domein rekent de BNG:

- De Nederlandse overheid, de provincies, de gemeenten en de waterschappen.
- Organisaties die een overheidstaak uitvoeren zoals woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen.
- Organisaties waarvan het aandelenkapitaal voor de helft of meer door de overheid wordt verschaft en/of activiteiten waarvoor de overheid 100% garant staat.

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. De BNG bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Ontwikkelingen

Over 2023 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 254 miljoen (2022: EUR 300 miljoen). 50% van de winst werd uitgekeerd als dividend. Gemeente Weert ontving over 2023 € 103.448 dividend. Dit bedrag is ook in de begroting 2025-2028 opgenomen.

Ondanks toenemende concurrentie op de langlopende kredietverlening, kon BNG Bank door haar solide financiële positie haar marktleidersrol als financier van de publieke sector goed vervullen.

Vooraanstaande ratingbureaus waardeerden BNG Bank in 2023 opnieuw op het hoogste ratingniveau. Op basis hiervan was de bank het gehele jaar in staat om tegen aantrekkelijke tarieven financiering aan te trekken in diverse valuta voor de korte en lange termijn.

Ondanks de turbulente tijden is de BNG nog steeds marktleider in het publieke domein. Door haar sterke kapitaalpositie kon ze gunstige financiering aantrekken en leningen tegen gunstige condities aan haar klanten geven.

Duurzaamheid heeft een centrale plek in de strategie van BNG Bank. Met hun financieringen wil BNG Bank Nederland socialer en duurzamer maken. Het doel is om de duurzaamheidsprestaties van de bank zelf en haar klanten te verbeteren. Vanuit het Klimaatplan-Going Green- wordt dit gemonitord.

In het belang van de klanten optimaliseert de bank haar bedrijfsvoering. Daartoe investeert de bank in systemen en mensen.

Risico's

Om slagvaardig te kunnen handelen, moet een bank bereid zijn bepaalde krediet-, markt-, liquiditeits-, operationele, nalevings-, beveiligings- en strategische risico's te accepteren. Het risicomanagement van BNG Bank is erop gericht een veilig risicoprofiel te handhaven. De risicobereidheid van de bank wordt ingekaderd door een strikt kapitalisatiebeleid, de beperking van diensten en tegenpartijen in haar statuten, en het feit dat de bank geen handelsportefeuille heeft. Om het risicobewustzijn te vergroten, maakt BNG, voor de verantwoordelijkheid van de bewaking van limieten en doelstellingen inzake de risicobereidheid, gebruik van risico-georiënteerde commissies.

Het risico bestaat dat de strategische beslissingen leiden tot winstderving en verlies van kapitaal door veranderingen buiten de macht van de BNG met betrekking tot het politieke klimaat, ontwikkelingen op het gebied van regelgeving, de reputatie, het ondernemingsklimaat en Milieu, maatschappij en governance (ESG). Een belangrijk actiepunt hierbij is het opnemen van toezichtrichtlijnen op het gebied van ESG in het Risk Management Framework.

Inkoopcentrum Zuid		
Overhead		
Vestigingsplaats	Echt	
Bestuurlijk belang	Deelname aan een coöperatie.	
Financieel belang	De gemeente Weert is lid van de coöperatieve vereniging. Daarvoor betalen we een jaarlijkse bijdrage (€ 7.500,--).	
Begroting:		
Financieel resultaat		
Balans:	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen		
Vreemd vermogen		

Bedrijfsactiviteiten

Als het kennis- en expertisecentrum voor haar leden is Inkoopcentrum Zuid gericht op innovatieve en creatieve oplossingen voor inkoopvraagstukken. Het bevorderen van samenwerking van haar leden creëert meer mogelijkheden voor optimaal en maatschappelijk verantwoord inkopen, slim gebruikmakend van de ruimte die de wet- en regelgeving biedt. Ook sluit Inkoopcentrum Zuid zelfstandig raamovereenkomsten, waaraan leden kunnen deelnemen. Leden die tijdelijk behoefte hebben aan een (parttime) inkoopspecialist in eigen huis, kunnen daarvoor terecht bij Inkoopcentrum Zuid.

Ontwikkelingen

Cordale Procurement Management voert interim de directiefunctie uit en voert tevens een kwalitatief onderzoek uit met betrekking tot de inrichting van de inkoopfunctie van de inkoop samenwerking op langere termijn. Het onderzoek is de aanzet tot een plan waarbij een doorkijk wordt gegeven met keuzes die gemaakt dienen te worden om de beoogde ambitie van het ICZ te behalen. Dit plan zal gericht zijn om te komen tot een passende inrichting van de inkooporganisatie, aansluitend bij de huidige en mogelijke nieuwe (regionale) leden.

Risico's

Er zijn momenteel geen significante risico's te melden.

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de resultaten van de grondexploitatieberekeningen (geraamde opbrengsten en investeringen), de winstnemingen en de uitgangspunten omtrent de reserves in relatie tot de risico's die zich voordoen binnen de grondexploitatieprojecten. Voor de prognose van de opbrengsten, investeringen en de informatie over de boekwaarde wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties en vastgoed 2023-2024 (MPGV 2023-2024, vastgesteld door de raad d.d. 4 juli 2024) Hierin zijn de opbrengsten, investeringen en resultaten van de grondexploitaties uitvoerig toegelicht.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

Op 11 maart 2021 is de Strategische Visie 'Werken aan Weert 2030' vastgesteld. Met deze visie geven wij betekenis en richting aan wie we willen zijn, nu en in 2030. De strategische visie is het streefbeeld en referentiekader voor de ontwikkeling van beleid en initiatieven. De visie prioriteert de ambities en nodigt de samenleving uit tot concretisering. In de huidige raadsperiode is het van belang dat de strategische visie tot uitvoering wordt gebracht. De omgevingsvisie is een verdere uitwerking van deze visie in het fysieke domein en helpt ons naar die toekomst toe te werken met een doorkijk naar 2040. De Omgevingsvisie Weert biedt een inhoudelijk, procesmatig en samenhangend kader voor de ontwikkeling van onze gemeente. In de Omgevingsvisie zijn diverse opgaven met een ruimtelijke impact op een evenwichtige manier afgewogen en samengebracht.

De Omgevingsvisie beschrijft een aantal ambities en doelen waar we de komende jaren aan gaan werken. Om de ambities waar te kunnen maken, is de beschikbaarheid van grond in de gemeente Weert en een duidelijke afweging over de rol die de gemeente wil, kan en/of moet spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen van groot belang. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten ook vanuit maatschappelijk perspectief goed afgewogen zijn, goed doordacht zijn en rationeel afgewogen vanuit financieel en maatschappelijk rendement. Het grondbeleid wordt zodanig ingezet, dat we de komende jaren stevig vooruit komen op een aantal thema's: leefbaarheid, duurzaamheid, economie en wonen. Wij hanteren een situationeel grondbeleid om beter te kunnen inspelen op ontwikkelingen en veranderingen in de markt. En we hanteren daarbij een helder afwegingskader.

Voor meer informatie over het grondbeleid wordt verwezen naar de Nota Grondbeleid 2020.

Aankomende grondexploitaties

Momenteel zijn er op verschillende locaties in de gemeente Weert ontwikkelingen die kunnen leiden tot een toekomstige grondexploitatie. Genoemd kunnen worden: de Stadsbruglocatie, Dr. Kuiperstraat, de Microhallocatie, Annendaal en St. Louis.

Ook worden er in de bestuursopdracht Beekstraatkwartier verschillende scenario's voor het plangebied Beekstraatkwartier onderzocht. Eén van de scenario's is volledige sloop en nieuwbouw en dit zou kunnen leiden tot een of meerdere nieuwe grondexploitaties, afhankelijk van verwachte doorlooptijd/fases.

Prognose te verwachten resultaten

Het eindresultaat van de lopende grondexploitaties wordt bepaald door de reeds gemaakte kosten (boekwaarde) plus het saldo van toekomstige kosten en opbrengsten in de projecten. De langstlopende grondexploitaties Kampershoek 2.0 en Laarveld lopen tot en met 2031. De boekwaarde per 1 januari 2024 van alle lopende grondexploitaties bedraagt € 29,0 miljoen. De boekwaarde wordt de komende jaren geleidelijk teruggebracht naar een verwacht tekort op eindwaarde van € 6,1 miljoen. Een uitgebreide analyse van de verwachte toekomstige investeringen en opbrengsten per project treft u aan in het MPGV 2023-2024.

Winstnemering

Binnen de grondexploitatie worden de volgende winstnemingsprincipes gehanteerd:

- Er wordt winst of verlies genomen bij beëindiging van een project;
- Er dient tussentijds winst te worden genomen als deze met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

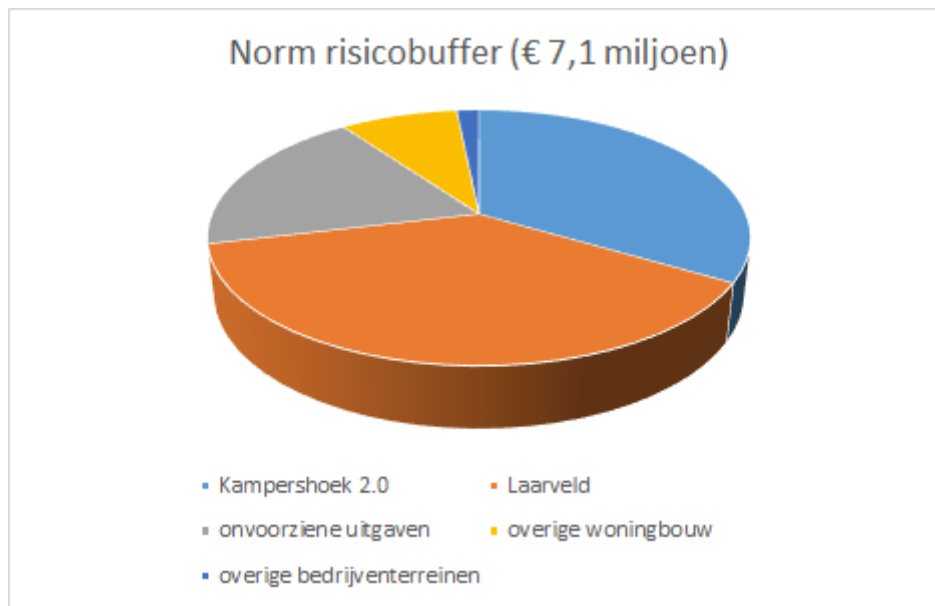
De gemeente Weert hanteert voor het berekenen van de winstnemering, in navolging van de voorschriften van de commissie BBV, de methode van 'Percentage of completion' (Poc-methode).

De berekening van deze verwachte winstnemeringen is op basis van een inschatting (best estimate) van geprognosticeerde kosten en opbrengsten en uitgangspunten van fasering. Deze kunnen sterk afwijken als gevolg van vertragingen of juist versnellingen in de voortgang van de grondexploitaties. Om die reden wordt het resultaat pas bij de jaarrekening verwerkt aangezien de cijfers dan definitief zijn.

Reserves in relatie tot risico's

In 2024 zijn er twee bestemmingsreserves gekoppeld aan de grondexploitatie. Dit betreft de reserve Risicobuffer bouwgrondexploitaties en de bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0. Per 1 januari 2024 bedraagt de Risicobuffer bouwgrondexploitaties € 7,1 miljoen. De bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0 is ongewijzigd en blijft op een bedrag van € 0,55 miljoen.

De risico's in de grondexploitaties worden geïnventariseerd met behulp van de RISMAN-methode. In deze werkwijze is meer aandacht voor het benoemen en opvolgen van beheersmaatregelen en de wijze van het berekenen van de benodigde risicobuffer. De norm voor de risicobuffer is berekend op € 7,1 miljoen; de reserve is voor 100% gevuld.

Voorziening verliesgevende grondexploitaties

Om meerwaarde te creëren en maatschappelijk effect te behalen wordt er soms meer geïnvesteerd dan opbrengst gegenereerd. Het BBV schrijft voor dat er een voorziening gevormd moet worden zodra er een verlies verwacht wordt. Verwachte verliezen in projecten moeten hierdoor genomen worden zodra ze worden verwacht. De voorzieningen worden getroffen op eindwaarde.

Ten opzichte van het MPGV 2023-2024 zijn er geen mutaties die aanleiding geven om de grondexploitaties bij te stellen voor de begroting 2025. Hierdoor blijven de voorzieningen ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 op een bedrag van € 17,1 miljoen.

Vastgoed

Inleiding

In deze vastgoedparagraaf wordt een toelichting gegeven op de begroting voor de vastgoedbudgetten 2025. De gemeente Weert beheert een diverse vastgoedportefeuille die bijdraagt aan het behalen van de gestelde maatschappelijke beleidsdoelen. De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat onder andere uit kantoorgebouwen voor gemeentelijke bedrijfsvoering, sporthallen, buurtcentra, culturele voorzieningen, molens en monumenten. In deze gebouwen worden verschillende doelgroepen gehuisvest en maatschappelijke activiteiten georganiseerd. De focus blijft in 2025 gericht op het realiseren van deze beleidsdoelen en het waarborgen van een duurzaam, effectief en efficiënt beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De vastgoedparagraaf verduidelijkt de cijfers in de begroting van 2025 en bespreekt de belangrijkste onderwerpen, kaders en vastgoeddokumentatie.

Ontwikkelingen

Doorontwikkeling en verdere professionalisering vastgoedmanagement

De afgelopen jaren zijn er aanzienlijke stappen gezet in de doorontwikkeling van het team Vastgoedbeheer & Grondzaken. Het vastgoedregistratiesysteem is ingericht en in gebruik genomen en de koppelingen met andere systemen zijn geoptimaliseerd. Dit maakt het verkrijgen van inzicht en het sturen op gemeentelijk vastgoed eenvoudiger en efficiënter.

In 2025 wordt het databeheer, contractbeheer en -management op orde gebracht. In het kader daarvan wordt ook geïnvesteerd in ondersteunende systemen zoals O-prognose (software voor het opstellen van MJOP's) en de verdere professionalisering en verbetering van budgetsturing en financiële rapportages. Er wordt gewerkt aan een prominentere rol voor account- en klantmanagement in de werkprocessen. Daartoe wordt ook geïnvesteerd in netwerken en verbindingen met externe partijen. Ook zal in 2025 automatisch toegangsbeheer bij alle sportaccommodaties geïmplementeerd zijn.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille is het doel om de gebouwen voor 2030 aardgasvrij/-proof te maken en in 2040 energieneutraal te zijn op portefeuilleniveau. In de Weerter Routekaart Energietransitie zijn acties beschreven om deze doelstelling te bereiken. Verder zullen het Duurzaam Meerjaren Investeringsplan (DMJIP) en het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP), samen met de onderliggende Energie Maatwerkadviezen, de basis vormen om deze ambities te realiseren.

In 2022 is voor elk pand een Energie Maatwerkadvies opgesteld om de actuele technische staat te bepalen in relatie tot de verduurzamingsopgave. Het verduurzamen en aardgasvrij/-proof maken van gemeentelijke accommodaties, met de Energie Maatwerkadviezen als onderlegger, wordt de komende jaren geïntensiveerd. Naast de planmatige verduurzaming in de periode tot 2040, worden ook nu al natuurlijke onderhoudsmomenten aangegrepen om verduurzamingsmaatregelen toe te passen. Vanuit de Weerter Routekaart Energietransitie is € 500.000 beschikbaar gesteld die hiervoor worden ingezet.

Verder is in de huidige begroting een prioriteit opgenomen voor de grootschalige aanpak van Buurthuis Fatima en Sporthal Aan de Bron. Bij deze accommodaties wordt noodzakelijk groot onderhoud uitgevoerd, gecombineerd met de benodigde duurzaamheidsinvesteringen om te voldoen aan wet- en regelgeving en de beleidsdoelen en duurzaamheidsambities van de gemeente Weert. Voor 2025 is een voorbereidingskrediet opgenomen. Vanaf 2025 zullen er jaarlijks een of meerdere prioriteiten worden ingediend voor gebouwen die verduurzaamd moeten worden.

Duurzaam Meerjaren Investeringsplan (DMJIP) en Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP)

Het is van belang om investeringen en onderhoud op een strategische en doordachte manier te benaderen. Om dit te bewerkstelligen is een Duurzaam Meerjaren Investeringsplan (DMJIP) opgesteld en wordt momenteel een nieuw Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) voor de periode 2026 tot en met 2030 ontwikkeld. Deze plannen bevorderen de effectieve en efficiënte inzet van maatschappelijke middelen.

DMJIP

Het DMJIP biedt een onderbouwd overzicht van de verwachte duurzaamheidsinvesteringen die nodig zijn binnen de vastgoedportefeuille, afgestemd op de vastgestelde ambities en de uitvoeringsperiode. Binnen het DMJIP wordt voor elk opgenomen object een scenarioanalyse gemaakt en een voorkeursscenario en ambitie voorgesteld, waarbij de investeringsbehoeften per object worden geïdentificeerd en doorgerekend naar het beoogde jaar van voltooiing.

Deze scenarioanalyse biedt inzicht in de benodigde toekomstige investeringen voor de vastgoedportefeuille van de gemeente Weert. Het DMJIP is flexibel en kan eenvoudig worden aangepast aan nieuwe ambities en ontwikkelingen, die vervolgens kunnen worden geïntegreerd. Het is belangrijk te beseffen dat deze wijzigingen financiële consequenties (kunnen) hebben.

MJOP

De gemeente Weert streeft de komende jaren naar een implementatie van verdere professionalisering in vastgoedbeheer. Binnen het nieuwe MJOP integreert de gemeente de NEN2767-norm, waarmee de technische staat van bouwdelen wordt geclassificeerd. Het samenvoegen van een NEN2767-inspectie met de vernieuwing van het MJOP voor 2026 tot en met 2030 biedt een strategische kans om het onderhoudsproces te optimaliseren en (kosten)effectiever te beheersen. Deze aanpak biedt de gemeente Weert de kans om door middel van proactieve sturing op onderhoudsbehoeften en geoptimaliseerd beheer de levensduur van vastgoed te verlengen en de kosten in balans te houden.

Oneigenlijk grondgebruik

In 2019 heeft het college opdracht gegeven te starten met de Aanpak oneigenlijk grondgebruik. Het doel is om de eigendomsverhoudingen van gemeentelijke gronden te herstellen door, waar mogelijk, over te gaan tot verhuur of verkoop en grond terug te vorderen volgens de Beleidsregel grondstroken en adoptiegroen. Tevens wil het college voorkomen dat gemeentelijk eigendom verloren gaat door verjaring en het bewustzijn over oneigenlijk grondgebruik vergroten. De inventarisatie is de afgelopen periode uitgevoerd door de gemeente.

Op basis van opgedane ervaring wordt gekozen voor een wijkgerichte aanpak en het inschakelen van een extern bureau (ook) voor de inventarisatie. Deze keuzes zorgen voor een constante aanwas van geïnventariseerde gevallen die direct kunnen worden uitgevoerd. Een wijkgerichte aanpak is zowel effectief als efficiënt en biedt bewoners duidelijkheid. Informeren, betrekken van bewoners en direct contact worden hiermee eenvoudiger en meer integraal aangepakt, wat het gevoel van gelijke behandeling versterkt. In 2024 wordt met het adviesbureau gewerkt aan de uitvoering van geconstateerde en nog te constateren casussen, evenals aan het continu verbeteren van de werkwijze. Om continuïteit in de aanpak te borgen en de gestelde doelen te behalen is voor de jaren 2025 en verder een prioriteit aangevraagd.

Financiële samenvatting

De financiële analyse is gemaakt op programmaniveau. Hiervoor is een vergelijking gemaakt met de begroting 2024 (inclusief de aanpassingen verwerkt tot en met de tussenrapportage 2024), de mutaties zijn weergegeven per taakveld.

Het MJOP gemeentelijk vastgoed en overige bezittingen 2021-2025 is ongewijzigd. Het totaal van de onttrekkingen van de reserve onderhoud gemeentelijk vastgoed voor de jaren 2021-2025 blijft gelijk aan het door de raad beschikbaar gestelde bedrag. De mutaties hebben daarom geen effect op de gemeentelijke begroting (budgettair neutraal).

In onderstaande analyse worden de mutaties binnen het MJOP niet verder toegelicht. Onderaan deze paragraaf zijn twee samenvattende tabellen opgenomen. De eerste tabel heeft betrekking op de cijfermatige analyse van vastgoed, exclusief MJOP. De tweede tabel heeft betrekking op uitsluitend de mutaties van het MJOP. Hoewel deze mutaties per saldo een afname tonen van € 563.000 heeft dit geen effect op het begrotingssaldo doordat deze onderdeel zijn van de reserve gemeentelijk vastgoed.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

De lasten zijn € 149.000 hoger en de baten zijn € 1.000 lager begroot dan in 2024.

Taakveld Sportaccommodaties

Lasten: Na een turbulente periode waarin er een grote mate van onzekerheid bestond over de hoogte van de energietarieven zijn de energielasten voor 2025 geraamd op een niveau dat past bij de huidige prijsontwikkelingen en dat is geïndexeerd conform de informatie in de kadernota 2025. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag afgeramd met € 124.600.

Algemene Dekkingsmiddelen

De lasten zijn € 194.000 lager en de baten zijn € 214.000 hoger geraamd dan begroot in 2024.

Taakveld overige baten en lasten

Lasten: In de begroting 2023 is een incidentele prioriteit toegekend voor aanpak oneigenlijk grondgebruik. Hiermee wilden we bereiken dat de eigendomsverhoudingen ten aanzien van gemeentegrond is geregeld door over te gaan tot privaatrechtelijke of bestuursrechtelijke legalisering of handhaving. Tevens is de aanpak gericht op het voorkomen van verlies van gemeentelijk eigendom door verjaring (artikel 160 lid 3 Gemeentewet). In 2024 is hiervoor een bedrag toegekend van € 267.090, in 2025 is deze incidentele prioriteit uit 2023 beëindigd. (de lasten nemen in 2025 af met een bedrag van € 195.000 exclusief personele kosten, deze worden separaat toegelicht)

Baten: Over 2019-2023 was een specifieke Uitkering Stimulering Sport beschikbaar. Na deze periode bestond aanvankelijk geen duidelijkheid over het voortbestaan van deze regeling, waardoor in 2024 geen baten zijn geraamd. In het voorjaar 2025 is duidelijk geworden dat er een nieuwe Specifieke Uitkering Stimulering Sport 2024-2025 is toegekend, waardoor een baat is verwerkt in de begroting 2025 ter grootte van € 214.000.

Onderstaand een cijfermatige opstelling van de mutaties vastgoed exclusief MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden	-8	21		herbeoordeling huur- en pachtopbrengst; indexering energie
P01	Sportaccommodaties	15	125		herbeoordeling huur- en pachtopbrengst; indexering energie
P01	Cultureel erfgoed	-6	4		indexering energie
Totaal P1		1	149	-148	
P02	Samenkracht en burgerparticipatie	8	0		herbeoordeling huur- en pachtopbrengst
Totaal P2		8	0	8	
P04	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	10	-1		indexering huuropbrengst
P04	Media	5	0		indexering huuropbrengst
Totaal P4		14	-1	16	
Overhead	Overhead		-5		
Totaal overhead		0	-5	5	

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	214			SPUK sport
algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten		-194		project oneigenlijk grondgebruik
Totaal alg.dekking		214	-194	408	
TOTAAL GENERAAL		237	-52	289	

Onderstaand een cijfermatige opstelling van de mutaties MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden		-305		MJOP
P01	Sportaccommodaties		-45		MJOP
P01	Musea		-4		MJOP
P01	Cultureel erfgoed		50		MJOP
P01	Wonen en bouwen		22		MJOP
Totaal P1		0	-282	282	
P02	Samenkracht en burgerparticipatie		-8		MJOP
P02	Volksgezondheid		10		MJOP
Totaal P2		0	2	-2	
P03	Openbaar groen en openluchtrecreatie		0		MJOP
Totaal P3		0	0	0	
P04	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie		191		MJOP
P04	Media		55		MJOP
P04	Afval		-2		MJOP
Totaal P4		0	243	-243	
P05	Parkeren		-58		MJOP
Totaal P5		0	-58	58	
Overhead	Overhead		-467		MJOP gemeentehuis
Totaal overhead		0	-467	467	
TOTAAL GENERAAL		0	-563	563	

Wet open overheid

Passieve openbaarmaking

De gemeente Weert is al in 2022 aan de slag gegaan met de implementatie van de Wet open overheid (Woo). Met betrekking tot de passieve openbaarmaking is een instructie opgesteld ten behoeve van de afwikkeling van verzoeken tot openbaarmaking die actief met behandelaars van dergelijke verzoeken is gedeeld. De instructie is in 2023 geactualiseerd en uitgebreid, als ook is begin 2024 een Persoonlijke Internet Pagina (PIP) ingericht voor dergelijke verzoeken. Het indienen en volgen van een Woo-verzoek wordt daarmee nog laagdrempeliger gemaakt.

Sinds de inwerkingtreding van het Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024 kan het merendeel van de Woo-verzoeken ambtelijk worden afgedaan. Dit komt de snelheid van afhandelen van Woo-verzoeken ten goede, wat de dienstverleningsgraad verhoogt. Over voorgenomen Woo-besluiten dient afstemming plaats te vinden met de portefeuillehouder en de gemeentesecretaris. Aan het college wordt periodiek een overzicht van de lopende en afgewikkelde Woo-verzoeken verstrekt.

Actieve openbaarmaking

Met betrekking tot de actieve openbaarmaking worden diverse activiteiten ontplooid: het project 'Weert: beter en actiever digitaal' is in 2023 gestart waarin zowel de implementatie van (de actieve openbaarmaking van) de Woo, als ook de (verdere) implementatie van de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) wordt meegenomen. Hiervoor is rijksbudget beschikbaar dat deels incidenteel en deels structureel van aard is.

Het project bevindt zich in het begin van de uitvoeringsfase, waarbij wordt aangesloten bij de planning van de gefaseerde inwerkingtreding van de wet. In de zomer van 2024 is de planning voor de eerste fase (vanaf november 2024) en de tweede fase (medio 2025) openbaar gemaakt. De gemeente maakt de documenten die onderdeel zijn van de eerste fase al openbaar. Gedurende de gefaseerde inwerkingtreding worden tests uitgevoerd met de reeds beschikbare technische middelen die de actieve openbaarmaking op termijn gaan ondersteunen. Hiermee volgen we de 'lerende lijn' die ook door de VNG wordt geadviseerd.

Overige acties

Het DT heeft in juni 2023 een ambitieniveau voor de actieve openbaarmaking ('bescheiden ambitieus') vastgesteld en daarnaast heeft iedere afdeling een Woo-ambassadeur aangewezen. Woo-ambassadeurs fungeren in de eerste plaats als vraagbaak voor de afdeling in het kader van de afhandeling van Woo-verzoeken. De ambassadeurs worden ten behoeve daarvan gevoed door de Woo-coördinator van de gemeente Weert, als ook worden zij periodiek bijgeschoold. Deze groep medewerkers wordt ingezet bij de (verdere) implementatie van de Woo.

Uit de nulmeting die in maart 2024 is uitgevoerd, is gebleken dat naast acties op de verder implementatie van de Woo, ook inzet nodig is op de houding die medewerkers ten aanzien van de Woo innemen. Gewerkt wordt aan een gedegen cultuurtraject dat het uitgangspunt van openbaarheid van informatie in de organisatie moet borgen. Hiervoor hebben reeds verkennende gesprekken plaatsgevonden; de uitvoering is voor 2025 voorzien. In 2023 is een digitale anonimiseringsstool aangeschaft om het anonimiseren van documenten makkelijker, sneller en minder foutgevoelig te maken. De tool wordt sinds augustus 2023 binnen één afdeling uitgerold en getest. Op dit moment is een DPIA in afronding die nodig is voorafgaand aan organisatiebreed gebruik van de applicatie.

2 FINANCIËLE BEGROTING

Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2025-2028

Overzicht diverse indexeringen voor begroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028	2024	2025	2026	2027	2028
Salarissen	5,08%	4,4%	2,0%	2,0%	2,0%
Prijsindex goederen en diensten (imoc, %)	2,9%	2,2%	2,0%	2,0%	2,0%
Omslagrente	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Rente grondexploitatie	1,26%	1,26%	1,26%	1,26%	1,3%
Consumentenprijsindex (CPI, %)	2,9%	2,8%	2,0%	2,0%	2,0%
Overheadpercentage	53%	53%	53%	53%	53%

Baten en lasten 2025

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	14.775	5.233	9.542
2	Iedereen doet mee	61.709	25.864	35.844
2	Iedereen doet mee	31.240	450	30.790
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	13.385	6.683	6.702
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	22.878	16.495	6.384
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	12.808	539	12.269
6	Bestuur en burgerzaken	11.813	1.140	10.672
	Totaal	168.608	56.404	112.203

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-136.863
Totaal	-136.863

Overhead	23.978
Vennootschapsbelasting	10
Totaal	23.988

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	
Totaal programma's (saldo)	112.203
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-136.863
Totaal overhead/vennootschapsbelasting	23.988
Totaal	-672

Mutaties reserves per programma	Toevoeging	Onttrekking
PR01 Goed wonen iedere doelgr.	4.901	-4.284
PR02 Iedereen doet mee	637	-728
PR03 Natuurlijke en landsch. kwalite	522	-518
PR04 Duurz. en innov. ondern./leven	0	-19
PR05 Goed ontsl. en verw. met regio	233	-122
PR06 Bestuur en burgerzaken	0	-435
Overhead	0	-201
Algemene dekkingsmidd en onv.	0	0
Totaal	6.293	-6.307

Geraamd resultaat	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	-672
Toevoeging aan reserves	6.293
Onttrekking aan reserves	-6.306
Geraamd resultaat	685

Specificatie Toevoeging aan reserve		Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Pr.	S/I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Toevoeging res. gemeentelijk vastgoed MJOP	4.503.917	4.503.917	4.503.917	4.503.917	PR01	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Storting reserve civieltechnische kunstwerken	145.100	145.100	145.100	145.100	PR05	S
R2101	Reserve afkoopsom onderhoud & vervanging Biesterbrug	Storting reserve Biesterbrug	88.367	88.367	88.367	88.367	PR05	S
R4200	Reserve decentrale huisvesting onderwijs	Mutatie saldo onderwijshuisvestiging	636.836	650.114	687.217	688.245	PR02	S
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Toevoeging reserve SPUK Sport	396.801	0	0	0	PR01	I
R5700	Reserve Groen	Storting reserve groen	522.414	522.414	105.757	0	PR03	S
	Totaal toevoegingen		6.293.435	5.909.912	5.530.358	5.425.629		
Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	Aanvullende bijdrage de Risse	-169.529	0	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	Omgevingsplannen (kadernota, t/m 2028)	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000	PR03	I
R1000	Algemene reserve	Inzet participatie adviseur	-87.000	-43.500	0	0	Ov.	I
R1000	Algemene reserve	Dekking incidentele prioriteiten	0	-120.000	-120.000	0	PR01	I
R1000	Algemene reserve	B2025 PRIO2.7 leefbaarheidsfonds	0	-75.000	-75.000	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	B2025 PRIO2.5 versterken wettelijke uitvoering Wmo	0	-365.000	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	B2025 PRIO3.5 dienstverleningsniveau openbaar gebied	0	-280.000	-280.000	0	PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2025 PRIO4.3 continueren streetwise	0	-75.000	0	0	PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2025 PRIOalg1 continueren aanpak oneigenlijk grondgebruik	0	-300.000	-300.000	0	PR11	I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Onttrekking res. gemeentelijk vastgoed MJOP	-3.775.722	-3.775.722	-3.775.722	-3.775.722	PR01	S
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-435.106	-435.106	-435.106	-435.106	PR06	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking reserve civieltechnische kunstwerken conform plan	-121.966	-162.958	-162.958	-162.958	PR05	S

R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-1.900	-1.900	-1.900	-1.900	PR04	S
R4350	Dekkingsreserve welzijn peuterspeelzaal WML	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5.356	-5.356	-5.356	-5.356	PR02	S
R5250	Dekkingsreserve sporthal a.d. Bron	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-175.879	-175.879	-175.879	-175.879	PR01	S
R5252	Dekkingsreserve atletiekaccommodatie fase 1	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-40.558	-40.558	-40.558	-40.558	PR01	S
R5253	Dekkingsreserve turnhal	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	PR01	S
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Onttrekking 1/15 deel SPUK	-169.865	-169.865	-169.865	-169.865	PR01	S
R5255	Dekkingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	0	0	0	-258.000	PR01	S
R5450	Dekk.res. kapitaallasten museum JvH	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5.474	-5.474	-5.474	-5.474	PR01	S
R5550	Dekkingsreserve restauratie Martinustoren	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-6.600	-6.600	-6.600	-825	PR01	S
R5551	Dekkingsreserve aankoop St. Annamolen	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-180	-180	-180	-180	PR01	S
R5700	Reserve Groen	Onttrekking reserve Groen tgv Biest Minderbroederslaan	-178.190	0	0	0	PR03	I
R5700	Reserve Groen	Onttrekking reserve Groen tgv Dr. Schaepmanstraat	-243.383	0	0	0	PR03	I
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	Tijdelijke formatie tbv herindicaties Wmo-bg	-63.500	0	0	0	PR02	I
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	Diverse innovatieve projecten	-258.495	-146.962	-137.464	0	PR02	I
R6150	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Keenterhart	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-52.111	-52.111	-52.111	-52.111	PR02	S
R6151	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Tungalroy	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-14.300	-14.300	-14.300	-1.183	PR02	S
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-122	-122	-122	-122	PR02	S

Meerjarenperspectief

	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PR01	14.775	5.233	9.542	25.217	15.729	9.488	24.355	14.825	9.530	19.472	9.831	9.642
PR02	61.709	25.864	35.844	61.969	25.645	36.324	62.244	24.835	37.409	62.844	24.878	37.965
PR02	31.240	450	30.790	32.375	450	31.925	33.501	450	33.051	34.665	450	34.215
PR03	13.385	6.683	6.702	13.622	6.848	6.773	13.820	7.046	6.773	14.301	7.502	6.799
PR04	22.878	16.495	6.384	21.414	15.130	6.284	19.289	12.976	6.313	19.659	13.269	6.390
PR05	12.808	539	12.269	13.340	512	12.828	13.401	512	12.890	13.360	513	12.847
PR06	11.813	1.140	10.672	11.984	1.306	10.679	12.027	1.138	10.889	12.157	1.162	10.995
Totaal programma's	168.608	56.404	112.203	179.921	65.620	114.301	178.637	61.782	116.855	176.458	57.605	118.853
Alg. dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.312	146.175	-136.863	6.981	144.532	-137.551	7.838	148.400	-140.562	9.193	152.026	-142.833
Overhead	24.112	134	23.978	24.122	136	23.986	23.957	138	23.819	23.676	140	23.535
Vennootschapsbelasting	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10
Geraamd saldo van baten en lasten	202.042	202.713	672	211.034	210.288	-746	210.442	210.320	-122	209.337	209.771	435
Reserve mutaties	6.293	6.306	13	5.910	6.395	485	5.530	5.895	364	5.426	5.221	-204
Geraamd resultaat	208.335	209.019	685	216.944	216.683	-261	215.972	216.215	242	214.763	214.992	231

Financiële analyse programma's

In dit hoofdstuk volgt per programma een toelichting op de belangrijkste financiële mutaties. Daarnaast wordt hieronder een algemene toelichting gegeven op de kapitaallasten en salariskosten. Bij de afzonderlijke programma's komen deze in de toelichting niet terug.

Kapitaallasten (concernbreed, over alle programma's)

De kapitaallasten zijn € 2.483.000 lager dan in de begroting 2024. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door het later gereedkomen van de zogenoemde activa in uitvoering, waardoor afschrijvingen later starten dan verwacht. Conform de financiële verordening wordt er pas gestart met afschrijven in het jaar nadat een actief gereed is gekomen. Hierdoor zijn de afschrijvingslasten in de begroting 2025 € 1.888.000 lager dan in de begroting 2024.

Het rente omslagpercentage is voor de begroting 2025 gelijk aan het percentage in de begroting 2024, 0,8%. Vanwege lagere boekwaarden per 1 januari 2025 is de toegerekende rente € 595.000 lager in de begroting 2025 dan in de begroting 2024.

Personele lasten (concernbreed over alle programma's)

Autorisatie

In de begroting 2025 zijn de salarislasten verwerkt per programma (en op overhead). De raad autoriseert de totale baten en lasten per programma, op basis van artikel 5 lid 1 van de financiële verordening (vastgesteld in uw vergadering van 2 juni 2021). Impliciet geldt daarmee dat het college de bevoegdheid heeft voor de uitvoering én besteding van deze totale lasten (inclusief mutaties en verschuivingen binnen de programma's). Om praktische redenen kunnen, op basis van artikel 5 lid 7 van de financiële verordening, budgetneutrale begrotingswijzigingen van personele budgetten over de programma's heen zonder goedkeuring van de raad verwerkt worden.

Procesmatig

De salarislasten worden daar waar dit mogelijk is, globaal toegerekend aan de diverse taakvelden binnen een programma. Ze zijn daar dus per programma onderdeel van de totale lasten. De overblijvende salarislasten vallen binnen het onderdeel Overhead. Er is gekozen om de salarislasten inclusief inhuur centraal toe te lichten om veel dubbele teksten in de programma's te voorkomen.

Financieel

De huidige CAO loopt tot en met maart 2025. In de personele begroting is uitgegaan van de geldende cao. Voor de te verwachten stijging van de salariskosten voor de nieuwe cao met € 1.750.000 vanaf april 2025 is via het opnemen van een stelpost rekening gehouden. Het percentage van 4,4% is daarbij gebaseerd op de tabel met de uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2025-2028. Dit was vorig jaar 5,08%.

De personele lasten zijn concernbreed € 2.500.000 hoger in de begroting 2025 dan in de begroting 2024.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

PR01 Goed wonen voor iedere doelgroep		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	1.818	1.162	907	-255
T52	Sportaccommodaties	6.237	6.825	6.682	-143
T54	Musea	1.006	1.134	1.123	-11
T55	Cultureel erfgoed	807	727	813	86
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	494	9.565	1.526	-8.039
T83	Wonen en bouwen	3.338	3.792	3.723	-69
Totaal lasten		13.700	23.205	14.774	-8.431
Baten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	2.238	681	323	-358
T52	Sportaccommodaties	1.717	905	920	15
T54	Musea	49	56	48	-8
T55	Cultureel erfgoed	145	72	69	-3
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	2.528	9.565	1.526	-8.039
T83	Wonen en bouwen	2.413	2.276	2.347	71
Totaal baten		9.090	13.555	5.233	-8.322
Totaal saldo van baten en lasten		4.610	9.648	9.541	-107

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T52	Indexering energietarieven sportaccommodaties		125
T82	De lasten en baten voor de grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2024. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	8.039	8.039
T83	Bij de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid spelen gemeenten een belangrijke rol. De regering heeft hiervoor een tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) beschikbaar gesteld. Op basis van berichtgeving vanuit de provincies mag het bedrag als structurele baat worden geraamd. Inmiddels is een herziening van de beschikking ontvangen waarin voor 2025 en 2026 een indexering van de oorspronkelijke structurele uitvoeringskosten is toegekend.	70	70
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	828	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		1.874
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	135	
	Overige	929	
	Totaal	10.000	10.107
	Saldo		107

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 2 Iedereen doet mee

PR02 Iedereen doet mee		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T65	Arbeidsparticipatie	3.238	4.696	4.165	-531
T64	Begeleide participatie	8.858	8.261	8.202	-59
T671B	Begeleiding (Wmo)	5.934	6.604	0	-6.604
T6811	Beschermd wonen (Wmo)	136	253	585	332
T6812	chapp- en vrouwenopvang (Wmo)	47	103	157	54
T692	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	174	174
T691	Coördinatie en beleid Wmo	0	0	158	158
T674C	Gesloten plaatsing	238	336	0	-336
T673B	Gezinsgericht	39	98	0	-98
T671A	Huishoudelijke hulp (Wmo)	5.333	6.165	0	-6.165
T660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	650	673	644	-29
T660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	15.106	15.106
T63	Inkomensregelingen	26.325	24.608	23.964	-644
T674A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	3.012	3.840	0	-3.840
T6821	Jeugdbescherming	1.045	946	1.315	369
T6753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	388	388
T6751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	1.303	1.303
T6752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	9.385	9.385
T672A	Jeugdhulp begeleiding	3.951	4.518	0	-4.518
T672B	Jeugdhulp behandeling	559	633	0	-633
T674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	888	789	0	-789
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	2.196	1.776	0	-1.776
T6763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	162	162
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	1.776	1.875	0	-1.875
T6762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	3.650	3.650
T6822	Jeugdreclassering	95	82	86	4
T66	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.643	1.687	0	-1.687
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.119	4.009	3.673	-336
T42	Onderwijshuisvesting	2.002	2.169	2.161	-8
T6792	PGB Jeugd	0	0	625	625
T6791	PGB Wmo	0	0	290	290
T673A	Pleegzorg	874	900	0	-900
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	10.455	8.576	8.965	389
T51	Sportbeleid en activering	1.201	1.042	931	-111
T623	Toegang en eerstelijnsvoorz. integra	29	51	56	5

PR02 Iedereen doet mee		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
T622	Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	1.607	2.070	1.934	-136
T621	Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	2.224	1.730	1.895	165
T71	Volksgezondheid	2.517	2.768	2.975	207
Totaal lasten		89.991	91.258	92.949	1.691
Baten					
T65	Arbeidsparticipatie	741	1.781	1.213	-568
T671B	Begeleiding (Wmo)	36	0	0	0
T6811	Beschermde wonen (Wmo)	4.751	3.812	3.835	23
T671A	Huishoudelijke hulp (Wmo)	381	450	0	-450
T660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	59	79	65	-14
T660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	450	450
T63	Inkomensregelingen	16.737	16.934	16.733	-201
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.887	2.411	1.747	-664
T42	Onderwijshuisvesting	311	215	227	12
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	10.682	1.554	1.371	-183
T51	Sportbeleid en activering	372	446	359	-87
T71	Volksgezondheid	400	347	314	-33
Totaal baten		36.357	28.029	26.314	-1.715
Totaal saldo van baten en lasten		53.634	63.227	66.636	3.409

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T43	Per 1 augustus 2024 is het leerlingenvervoer ondergebracht bij Omnibuzz. De kosten voor het leerlingenvervoer stijgen. In de bijstelling van de gemeentelijke begroting is na een zienswijze van de gemeenteraad ingestemd met een realistische raming van 80% van de ritten. Naast de directe vervoerskosten zijn er ook indirectie vervoerskosten en overheadkosten van Omnibuzz in het bedrag opgenomen.		222
T43	Ten behoeve van onderwijsachterstanden is het restant van de bijdrage van Rijk van het jaar 2023 beschikbaar voor het jaar 2024. Omdat de genoemde mutatie zowel een baat (Rijksbijdrage) als last (uitgaven gemeente) betreft is dit budgettair neutraal.	334	334
T43	Het Rijk heeft met betrekking tot leervertragingen in 2021 gelden beschikbaar gesteld die tot en met 2025 ingezet mogen worden. Omdat voor het jaar 2024 een restantbedrag van € 299.463 opgenomen is als baat (Rijksbijdrage) en last (uitgaven gemeente) is dit budgettair neutraal.	299	299

T51	Voor dit taakveld is in kader van de zogenaamde brede SPUK (sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis) voor het jaar 2025 een lagere bijdrage beschikbaar gesteld. De mutatie is budgettair neutraal verwerkt omdat er tot hetzelfde bedrag lagere uitgaven tegenover staan.	72	72
T61	Door loon- en prijsontwikkelingen van subsidies aan (professionele) instellingen (AMW, Punt Welzijn, Zelfregie NL en Bureau Andersom) stijgen de lasten.		438
T61	De gemeente Weert is penvoerder voor het plan Samenhang Jeugdhulp en Onderwijs Midden-Limburg 2024-2025. Namens deze gemeenten is een subsidie via BEL (Bovenregionaal Expertisecentrum Limburg) aangevraagd ter uitvoering van het plan om het onderwijs voor elk kind passend te maken en de Jeugdhulp meer integraal te laten werken om zodoende de kwaliteit te verbeteren. De middelen zijn voorlopig alleen voorzien het jaar 2024. De mutatie betreft zowel een baat als een last waardoor dit een neutraal budgettair effect heeft.	140	140
T63	Voor de nieuwe huisvesting van de voedselbank zijn in 2024 incidenteel middelen (€ 79.700) via de algemene reserve aangewend waardoor dit verschil budgettair neutraal is. Deze neutrale lasten komen niet voor in 2025.	80	
T63	Ondernemers kunnen zich beroepen op het bedrijfskrediet. Dit betreft een regeling waarbij de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk. Op basis van de recente ontwikkelingen worden zowel de lasten als ook de baten naar beneden bijgesteld.	50	50
T63	Op basis van de realisatiecijfers van de afgelopen drie jaar blijkt dat de kosten voor bijzondere bijstand verlaagd kunnen worden tot € 1.608.000.	113	
T63	Het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) voor de bekostiging van de uitkeringen wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Op basis van het voorlopige budget 2024 (meest actuele informatie) dalen de inkomsten met € 222.000.		222
T63	Ondanks de krappe arbeidsmarkt stijgt de instroom in de bijstand. Naar verwachting zullen de aantallen de komende periode verder toenemen. Daarnaast blijft de taakstelling statushouders en instroom van kwetsbare jongeren hoog. Op basis van bovenstaande stijgt de raming in 2025 met € 177.000.		177
T63	Wegens hogere instroom en hogere LKS-bedragen voor Beschut Werk (100% van de loonkosten), nemen de lasten in 2025 met € 229.000 toe.		229
T63	Via het Rijk zijn de afgelopen jaren middelen ter beschikking gesteld in kader van de energietoeslag voor huishoudens welke binnen bepaalde criteria vallen. De afwikkeling (restantmiddelen door overheveling) hiervan is voorzien in 2024. Deze lasten zijn er niet in 2024.	722	
T63	Kwijtschelding afvalstoffenheffing en rioolrecht op basis van de afgegeven prognose van BsGW die ten tijde van samenstelling begroting beschikbaar was. Bijstelling naar meer actuele status vindt plaats in de tussenrapportage (voorjaar 2025).	248	
T64	De aanvullende bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling de Risse neemt af op basis van de conceptbegroting 2025.	57	

T621 T660 T6791 T6811	De ramingen op de taakvelden worden gezamenlijk toegelicht. Voor de begroting van Wmo maatwerkvoorzieningen wordt gerekend met de meest recente gegevens uit 2024. Voor hulp bij het huishouden zijn we uitgegaan van een stijging van het aantal cliënten van 4%, gebaseerd op het gemiddelde van afgelopen jaren. Een tariefstijging als gevolg van het openstellen van de basis- en uitvoeringsovereenkomsten heeft geleid tot een tariefstijging van 4,6% en indexering van 4,2%. Voor begeleiding verwachten we een stijging in het aantal cliënten van 2%, gebaseerd op het gemiddelde van afgelopen jaren. De indexering is hierbij ook 4,2%.		1.256
T6751 T6752 T6753 T6762 T6763 T6792 T6821 T6822	De ramingen op de taakvelden voor jeugdzorg worden gezamenlijk toegelicht vanwege de samenhang van deze posten. De ramingen 2025 zijn gebaseerd op de meest recente prognose voor 2024 en voorlopige indexatie voor 2025. Nadrukkelijk wordt aangegeven dat de prognose 2024 nog erg onzeker is, omdat er nog maar beperkt zorg 2024 gefactureerd is. De indexatie is toegepast op de voorlopige prognose en waar mogelijk gebaseerd op de overeenkomsten voor de verschillende jeugdhulpvormen. Voor het grootste deel van de jeugdhulp is de zogenaamde OVA-index van toepassing, voor 2025 voorlopig 4,56%. Meerjarig is rekening gehouden met het gemiddelde van deze index over de afgelopen jaren. Op onderdelen waar afwijkende indexatie van toepassing is (zoals crisis en CJG) is daarmee rekening gehouden. Er is voor 2026 en verder uitgegaan van gelijkblijvende aantallen en zorgzwaarte. We zien, net als de landelijke ontwikkeling, ook in onze gemeente in nagenoeg alle zorgvormen een stijging van de zorgkosten. De grootste stijging is te zien in de ambulante hulpverlening en de dienstverlening van de gecertificeerde instellingen voor jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen. Bij de laatste wordt de stijging met name veroorzaakt door het woonplaatsbeginsel, waarvan het effect op dit taakveld nu pas in volle omvang zichtbaar wordt. Bij de start in 2023 van het driejarige contract voor segment 1 (verblijf met behandeling) zijn transformatiedoelstellingen geformuleerd, waarbij de veronderstelling was dat de lumpsumbijdrage vanaf 2026 mogelijk omlaag zou gaan. Bij de (risicovolle) raming bij het opstellen van de begroting 2024 is er daarom vanuit gegaan dat, na een tijdelijke stijging van uitgaven, de uitgaven met ingang van 2026 zouden dalen. Gezien de ontwikkelingen in dit segment in het bijzonder en binnen de jeugdzorg in het algemeen is de verwachting dat de eerder geraamde daling van uitgaven met ingang van 2026 niet haalbaar is. Daarom is ook in dit segment uitgegaan van gelijkblijvende (geïndexeerde) uitgaven.		1.120
T6812	Middels een raadsbesluit uit januari 2024 is besloten tot financiële solidariteit bij de regionale aanpak van geweld in afhankelijke relaties (GIA). Op basis daarvan is voor 2025 en verder een gemeentelijk aandeel in het tekort op de regionale begroting GIA voorzien dat hoger is dan in 2024.		45
T71	De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio stijgt ten opzichte van 2024 (via apart voorstel in juni 2024 aan raad voorgelegd). De grootste mutaties betreffen loon- en prijsstijging en een hogere bijdrage voor brandweezorg en crisisbeheersing op basis van de verdeelsleutel. De herijking van de maatstaven gemeentefonds is van invloed geweest op deze verdeelsleutel en de verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten.		224
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	38	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		543

	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	8	
	Overige		193
	Totaal	2.161	5.566
	Saldo		3.405

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

PR03 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T74	Milieubeheer	1.797	2.358	1.978	-380
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	4.731	5.334	5.113	-221
T72	Riolering	4.350	6.001	5.082	-919
T81	Ruimte en leefomgeving	2.183	2.777	1.212	-1.565
Totaal lasten		13.061	16.470	13.385	-3.085
Baten					
T74	Milieubeheer	99	114	100	-14
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	15	52	13	-39
T72	Riolering	5.951	7.057	6.460	-597
T81	Ruimte en leefomgeving	939	245	111	-134
Totaal baten		7.004	7.468	6.684	-784
Totaal saldo van baten en lasten		6.057	9.002	6.703	-2.299

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T57	Voor de uitvoering van beleid voor de kunst in de openbare ruimte zijn incidentele middelen, welke primair middelen een prioriteit in 2023 zijn aangevraagd, overgeheveld vanuit 2023 en is in 2024 aanvullend € 20.000 via de algemene reserve ter beschikking gesteld. De uitgaven zijn derhalve budgettair neutraal.	70	
T72	Het taakveld Riolering maakt onderdeel uit van het product riolering. Het product riolering is echter taakveldoverschrijdend en betreft een gesloten systeem. De lasten en de baten worden verrekend met de voorziening riolering, waardoor hogere lasten en lagere baten budgetneutraal zijn verwerkt in de begroting. In dit saldo is opgenomen een verhoging van de post onderhoud van €250.000 vanwege reiniging en inspectie en indexering van de electriciteit a €125.000. Voor de rest betreft het een onttrekking aan de voorziening riolering die lager is dan die in de begroting 2024.		935

T81	Tijdens de behandeling van de prioriteiten is in 2024 middels een amendement I.A.1 een eenmalig bedrag ter grootte van € 1.500.000 beschikbaar gesteld voor de versnelling van de nieuwbouw met als doel om de krapte op de woningmarkt te verminderen. Dit bedrag is ten laste van het begrotingssaldo 2024 gebracht.	1.500	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	1.362	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		185
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	2	
	Overige	486	
	Totaal	3.419	1.120
	Saldo	2.299	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

PR04 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T73	Afval	6.329	7.091	7.318	227
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	264	271	278	7
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.462	5.018	4.918	-100
T31	Economische ontwikkeling	929	1.463	1.055	-408
T34	Economische promotie	1.392	1.820	1.805	-15
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.388	8.631	5.910	-2.721
T56	Media	1.431	1.495	1.594	99
Totaal lasten		16.195	25.789	22.878	-2.911
Baten					
T73	Afval	7.919	8.418	9.088	670
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	374	327	328	1
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	403	416	426	10
T31	Economische ontwikkeling	0	0	0	0
T34	Economische promotie	479	498	498	0
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.589	8.631	5.910	-2.721
T56	Media	233	242	246	4
Totaal baten		10.997	18.532	16.496	-2.036
Totaal saldo van baten en lasten		5.198	7.258	6.384	-874

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T31	In de begroting 2023 is een incidentele prioriteit beschikbaar gesteld voor de inzet van Stichting Streetwise. Dit bedrag is ten laste van de algemene reserve gebracht.	71	71
T31	In de begroting 2023 is een incidentele prioriteit beschikbaar gesteld voor de investeringsagende Midden-Limburg. Dit bedrag is ten laste van de algemene reserve gebracht. Oorspronkelijk bedroeg deze post € 100.692, waarvan € 58.800 in de slotwijziging 2023 is overgeheveld naar 2024.	59	59
T31	In de begroting 2024 is een incidentele prioriteit beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de herinrichting Weerter Boulevard. Dit bedrag is ten lasten van de algemene reserve gebracht.	50	50
T32	De lasten en baten voor de grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2024. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	2.721	2.721
T34	In de begroting 2023 is een structurele prioriteit opgenomen voor het stimuleren en ondersteunen van de toeristische en recreatieve sector, ter grootte van € 94.500. Door vertraging in de uitvoering is het resterend budget uit 2023 via de slotwijziging overgeheveld naar 2024.	75	
T53	Door loon- en prijsindexeringen van subsidies aan professionele instellingen (RICK, Munttheater en de Bosuil) stijgen de lasten.		152
T53	Het restantbudget uit 2023 dat beschikbaar is gesteld ten behoeve van de lokale culturele infrastructuur is alleen voor het jaar 2024 nog beschikbaar. Omdat deze uitgaven worden gedekt via de algemene reserve betreft dit een neutraal verschil.	328	
T56	Door loon- en prijsindexeringen van subsidies aan een professionele instellingen (Bibliocenter) stijgen de lasten.		44
T73	Indexering tarieven voor GFT en huishoudelijk restafval. Deze verhoging wordt meegenomen in de berekening kostendekkendheid afval, waardoor deze neutraal verloopt.	240	240
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	22	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)	157	
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)		227
	Overige	717	
	Totaal	4.439	3.565
	Saldo	875	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

PR05 Goed ontsloten en verweven met de regio		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T24	Economische havens en waterwegen	3	36	3	-33
T25	Openbaar vervoer	12	11	11	0
T22	Parkeren	2.482	2.606	2.568	-38
T23	Recreatieve havens	17	18	19	1
T21	Verkeer en vervoer	9.399	10.342	10.207	-135
Totaal lasten		11.913	13.013	12.808	-205
Baten					
T24	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
T25	Openbaar vervoer	0	0	0	0
T22	Parkeren	30	25	28	3
T23	Recreatieve havens	0	0	0	0
T21	Verkeer en vervoer	562	531	511	-20
Totaal baten		592	556	539	-17
Totaal saldo van baten en lasten		11.320	12.457	12.269	-188

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T21	Indexering energietarieven technische installaties		230
T21	In de begroting 2024 was een incidentele post opgenomen voor sanering van de gebiedsgerichte aanpak Altweeterheide en Riolvervanging Hushoverweg. Deze is budgettair neutraal want wordt gedekt uit de Algemene Reserve.	215	
T21	In de tussenrapportage 2024 is de begroting 2024 bijgesteld met meerkosten voor onkruidbestrijding, waarin met terugwerkende kracht een bedrag voor het jaar 2023 meegenomen was. Dit betrof een incidenteel hogere post en met ingang van de begroting 2025 worden alleen de bedragen voor dat jaar meegenomen	159	
T22	Indexering energietarieven parkeren		40
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	86	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		22
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	57	
	Overige		37
	Totaal	518	330
	Saldo	188	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

PR06 Bestuur en burgerzaken		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T75	Begraafplaatsen en crematoria	27	84	38	-46
T01	Bestuur	2.476	2.674	2.624	-50
T02	Burgerzaken	1.844	1.853	2.024	171
T11	Crisisbeheersing en brandweer	4.174	4.408	4.862	454
T12	Openbare orde en veiligheid	2.111	2.442	2.264	-178
Totaal lasten		10.632	11.461	11.812	351
Baten					
T75	Begraafplaatsen en crematoria	16	3	4	1
T01	Bestuur	0	0	0	0
T02	Burgerzaken	689	957	1.044	87
T11	Crisisbeheersing en brandweer	4	3	3	0
T12	Openbare orde en veiligheid	110	89	90	1
Totaal baten		819	1.052	1.141	89
Totaal saldo van baten en lasten		9.812	10.409	10.672	263

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T11	De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio stijgt ten opzichte van 2024 (via apart voorstel in juni 2024 aan raad voorgelegd). De grootste mutaties betreffen loon- en prijsstijging en een hogere bijdrage voor brandweerszorg en crisisbeheersing op basis van de verdeelsleutel. De herijking van de maatstaven gemeentefonds is van invloed geweest op deze verdeelsleutel en de verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten.		456
T12	In 2024 zijn eenmalig middelen beschikbaar voor veerkracht en weerbaarheid (resultaatbestemming uit decembercirculaire 2023) en versterking online weerbaarheid (overhevelingsvoorstel 2023).	92	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	3	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		54
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)		0
	Overige	152	
	Totaal	247	510
	Saldo		263

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Overhead

Overhead		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T04	Overhead	22.949	27.016	24.112	-2.904
Totaal lasten		22.949	27.016	24.112	-2.904
Baten					
T04	Overhead	788	161	134	-27
Totaal baten		788	161	134	-27
Totaal saldo van baten en lasten		22.162	26.855	23.978	-2.877

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T04	De kostenstijging van ICT-NML wordt veroorzaakt door stijgende loon- en prijsindexen. Andere oorzaken betreffen het robuuster maken van de organisatie en de transitie van ECGeo naar ICT-NML.		154
T04	In 2024 is een extra opdracht verstrekt om te komen tot beleidsontwikkeling leefbaarheid. De kosten zijn gedekt uit het budget versterking ondersteuning wijkteams.	45	
T04	Het budget voor de verzekeringen is geactualiseerd op basis van het verleden en actuele premies.	104	
T04	In 2023 en 2024 was er € 200.000 incidenteel via de prioriteiten beschikbaar gesteld, vanaf 2025 € 100.000 structureel beschikbaar voor arbeidsmarktbenadering.	100	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	144	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)	1.327	
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	472	
	Overige	838	
	Totaal	3.031	154
	Saldo	2.877	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten					
T07	Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	0	0	0	0
T064	Belastingen overig	4	-45	-56	-11
T08	Overige baten en lasten	707	1.878	7.024	5.146
T062	OZB niet-woningen	0	0	0	0

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
T061	OZB woningen	595	389	475	86
T063	Parkeerbelasting	0	34	0	-34
T05	Treasury	1.650	1.764	1.869	105
Totaal lasten		2.956	4.020	9.312	5.292
Baten					
T07	Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	113.229	117.714	124.301	6.587
T064	Belastingen overig	1.282	1.617	1.803	186
T08	Overige baten en lasten	1.021	83	1.167	1.084
T062	OZB niet-woningen	5.013	5.394	5.545	151
T061	OZB woningen	7.062	7.752	8.079	327
T063	Parkeerbelasting	2.791	3.002	3.046	44
T05	Treasury	1.868	2.840	2.235	-605
Totaal baten		132.266	138.402	146.176	7.774
Totaal saldo van baten en lasten		-129.310	-134.382	-136.864	-2.482

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2025 en 2024 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T05	De rente van de langlopende geldleningen is fors lager. In de begroting 2024-2027 is rekening gehouden met leningen van 30 miljoen in 2024 en 20 miljoen in 2025. Door vertraging in het investeringsprogramma en het hogere liquiditeitssaldo (door vooruit ontvangen rijksbijdragen) is de lening van 30 miljoen in 2024 vervallen. Rekening houdend met de het investeringsprogramma en de ramingen voor de grondexploitaties (incl. de nog te realiseren prioriteiten) worden naar verwachting nu in 2025 t/m 2027 respectievelijk leningen van 15, 20 en 15 miljoen aangetrokken.	790	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2024: Positieve mutatie is voornamelijk het gevolg van een hogere uitkeringsbasis & -factor. De financiële gevolgen van de meicirculaire 2024 is vastgesteld in de raadsvergadering van 4 juli 2024.	6.331	
T08	Budget voor prioriteiten conform overzicht		3.320
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		186
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		1.314
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	408	
	Overig	-226	
	Totaal	7.302	4.820
	Saldo	2.482	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Vennootschapsbelasting

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten	7	17	10	-7
Baten	0	0	0	0
Saldo	7	17	10	-7

Reserves

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil 2025 - 2024
Lasten	9.193	12.246	6.293	-5.953
Baten	10.795	17.872	6.306	-11.566
Saldo	-1.602	-5.625	-13	5.612

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Onttrekkingen		
Primaire begroting 2024-2027 (na raadsbehandeling)		11.077
Wijzigingen als gevolg van tussenrapportage 2024		0
Wijzigingen als gevolg van raadsbesluiten t/m april 2024		1.349
Primaire begroting 2025-2028	502	
Stortingen		
Primaire begroting 2024-2027 (na raadsbehandeling)	6.216	
Wijzigingen als gevolg van tussenrapportage 2024	8	
Wijzigingen als gevolg van raadsbesluiten t/m april 2024	75	
Primaire begroting 2025-2028		-14
Totaal	6.801	12.413
Saldo		5.612

Prioriteiten

Inleiding

Nieuwe initiatieven of nieuw beleid wordt via het budget prioriteiten gedekt. Het voorstel tot invulling van de prioriteiten 2025 en de richtinggevende invulling voor de jaren 2026 tot en met 2028 is opgenomen in de bijlage 'overzicht prioriteiten 2025-2028'.

In tegenstelling tot de overige tabellen in deze begroting worden de bedragen in het overzicht niet afgerond op duizendtallen, maar weergegeven in hele euro's.

Het overzicht is - na vaststelling van de begroting door de raad - de basis voor het administratief verwerken van de lasten op de diverse taakvelden en investeringsbudgetten (indien van toepassing).

Besteding van middelen van **vetgedrukte** prioriteiten vindt pas plaats nadat de raad over het betreffende onderwerp via een afzonderlijk raadsvoorstel een definitief besluit heeft genomen.

Voor zover er prioriteiten worden aangevraagd die resulteren in een exploitatiebudget voor één of meerdere jaren: het beschikbare exploitatiebudget is - ongeacht de dekking - jaargebonden. Mocht het bedrag in enig jaar niet (volledig) worden besteed, dan is het restantbudget niet in het volgende jaar beschikbaar. Indien dit toch nodig is dan verloopt dat via het reguliere proces van overheveling via de slotwijziging.

Overzicht Structurele prioriteiten 2025-2028										
Nr.	Omschrijving	Investering	afschr. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2025	2026	2027	2028	Pr.
						€	€	€	€	
3.1	Herinrichting Stationsstraat	1.146.000	20	26.027	70.000	0	0	70.000	70.000	3
3.3	Unesco Biosfeergebied Grenspark Kempen~Broek	nee	nvt	exploitatie	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	3
3.4	Aanvullende subsidie capaciteitsuitbreiding NMC	nee	nvt	exploitatie	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	3
4.5	Continuering en versterking binnenstadmanagement	nee	nvt	exploitatie	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	4
1.2	Continueren wettelijke taken Archiefwet	nee	nvt	exploitatie	44.000	44.000	44.000	44.000	44.000	1
Ov.1	Vergroten inkomsten door duurzame inzet op externe financiering	nee	nvt	exploitatie	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	Ov
6.1	Waarborgen meer integrale dienstverlening	nee	nvt	exploitatie	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	6
6.3	Vergroten vertrouwen burger op overheidshandelen	nee	nvt	exploitatie	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	6
1.4	Professionalisering vastgoedmanagement en grondbeleid	nee	nvt	exploitatie	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	1
5.1	Strategisch vermogen organisatie borgen	nee	nvt	exploitatie	137.000	137.000	137.000	137.000	137.000	5
2.8	Aanpak mobiliteit en inrichting Stadsrandzone	7.000.000	40		200.000	0	0	0	200.000	2
Totaal structurele prioriteiten						681.000	681.000	751.000	951.000	

Overzicht Incidentele prioriteiten 2025-2028										
Nr.	Omschrijving	incidentele last	afschr. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2025	2026	2027	2028	Pr.
						€	€	€	€	
2.1	Toekomstvisie zwembad De IJzeren Man	50.000	nvt	exploitatie		50.000	0	0	0	2
Alg.1	Continueren aanpak oneigenlijk grondgebruik 2025-2028	1.200.000	nvt	exploitatie		300.000	300.000	300.000	300.000	Alg
1.1	Opstellen ontwikkelingsplan Biest/Groenewoud	440.000	nvt	exploitatie		200.000	120.000	120.000	0	1
4.1	Actieplan circulaire economie Weert	25.000	nvt	exploitatie		25.000	0	0	0	4
4.2	Uitvoering verduurzaming maatschappelijk vastgoed	287.000	nvt	exploitatie		287.000	0	0	0	4
3.2	Integraal gebiedsplan openbare ruimte binnenstad	75.000	nvt	exploitatie		75.000	0	0	0	3
4.3	Continueren inzet Stichting Streetwise	150.000	nvt	exploitatie		75.000	75.000	0	0	4
2.2	Herijking subsidiebeleid	95.000	nvt	exploitatie		95.000	0	0	0	2
4.4	Continueren inzet Stadslab Weert	80.000	nvt	exploitatie		80.000	0	0	0	4
2.3	Continueren en verder versterken culturele infrastructuur	100.000	nvt	exploitatie		100.000	0	0	0	2
2.4	Versterken invulling leefbaarheid	136.000	nvt	exploitatie		136.000	0	0	0	2
1.3	Optimaliseren dienstverlening m.b.t. evenementen	206.000	nvt	exploitatie		206.000	0	0	0	1
3.5	Uitbreiding dienstverleningsniveau openbaar gebied (serviceteams)	840.000	nvt	exploitatie		280.000	280.000	280.000	0	3
2.5	Versterken wettelijke uitvoering Wmo	730.000	nvt	exploitatie		365.000	365.000	0	0	2
6.2	Professionalisering interne (ICT-)dienstverlening	90.000	nvt	exploitatie		90.000	0	0	0	6
2.6	Techniek Campus Weerterland	200.000	nvt	exploitatie		200.000	0	0	0	2
2.7	Instellen van een leefbaarheidsfonds	225.000	nvt	exploitatie		75.000	75.000	75.000	0	2
Totaal incidentele prioriteiten						2.639.000	1.215.000	775.000	300.000	
De incidentele prioriteiten worden in 2026 en 2027 ten laste van de algemene reserve gebracht en voor de jaren 2025 en 2028 komen ze ten laste van het begrotingssaldo										

Vervangingen

Inleiding

Met betrekking tot het budget van de vervangingen wordt rekening gehouden met een stelpost ter grootte van de vrijval afschrijvingen van activa die zijn afgeschreven. De redenatie hierbij is dat de vrijval ontstaat doordat investeringen helemaal zijn afgeschreven en aan vervanging toe zijn. Het is dan logisch om de vrijgevallen kapitaallasten in te zetten voor vervanging (redenatie conform het zogenaamde ideaalcomplex).

Met deze werkwijze ten aanzien van de vervangingsinvesteringen wordt een betere aansluiting gemaakt tussen de vrijval van de afschrijvingen en de uiteindelijke vervanging van het actief.

In deze werkwijze (vanaf 2022) wordt de benodigde dekking gereserveerd in een stelpost 'ruimte toekomstige vervangingen'. Voor investeringen in de gesloten exploitaties (GRP, afval en huisvesting onderwijs) wordt al rekening gehouden met de financiering van toekomstige investeringen. Voor de stelpost zijn deze onderdelen daarom uitgesloten. De toekenning van de vervangingen loopt als vanouds via de begroting (met instemming van de raad).

In het overzicht is dit budget en de structurele doorwerking van de inzet ervan verwerkt. Ook de voor de meerjarenraming 2025-2028 beschikbaar komende middelen zijn opgenomen in het overzicht.

Van de vervangingen met financiële impact voor 2025 is een korte toelichting opgenomen.

Overzicht vervangingen 2025 - 2028									
Nr.	Omschrijving	Investering	Afschr. termijn	Expl. kosten	Jaarlast 2025	Jaarlast 2026	Jaarlast 2027	Jaarlast 2028	Pr.
	Rentepercentage 2025 is:	0,8%							
5.1	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2025	269.265	25		12.925	12.925	12.925	12.925	5
5.2	Bomenbeheerplan (9 jaar m.i.v. 2018, 2026 laatste jaar)	50.000	25		2.400	2.400			5
Ov.1	Bedrijfsvoertuig en autolaadkraan	125.000	10			13.500	13.500	13.500	Ov
	Bedrijfsvoertuig en aanhanger 2026	100.000	10			10.800	10.800	10.800	Ov
5.3	Uitfaseren PL lampen 2025 (LED lampen)	280.000	12			25.573	25.573	25.573	5
	Uitfaseren PL lampen 2026 (retrofit kit)	270.000	25				12.960	12.960	5
5.4	Vervanging verharding rijbaan Stationsplein	152.000	40			5.016	5.016	5.016	5
3.1	Vervanging Openbaar Groen 2025	1.619.823	20			93.950	93.950	93.950	3
	Vervanging Openbaar Groen 2026	1.652.220	20				95.829	95.829	3
	Vervanging Openbaar Groen 2027	1.685.264	20					97.745	3
	Vervanging Openbaar Groen 2028	1.718.969	20						3
5.5	Vervanging evenementenkasten			26.000	26.000				5
5.6	Vervanging verlichting binnenstad	301.000	25			14.448	14.448	14.448	5
5.7	Vervanging smiley snelheidsmelders	67.000	5	4.000		17.936	17.936	17.936	5
5.8	Vervanging lichtmasten			22.000	22.000				5
5.9	Vervanging sfeerverlichting binnenstad			56.000	56.000	56.000	56.000	56.000	5
	Totaal				119.325	252.548	358.937	456.682	
	Beschikbare budget				288.814	411.389	550.228	644.391	
	Resterend budget (- = tekort)				169.489	158.841	191.291	187.709	

	Meerjarige investerings-/onderhoudsplannen - niet ten laste van budget:								
3.2	Groot onderhoud riolering (relinen)	642.000	60			15.836	15.836	15.836	3
5.10	GRP Heerlijkheidlaan-Maastrichtstraat e.o.	4.841.000	40-60					119.573	5
3.3	BRP maatregelen 2022-2026 reguleren gemaalcapaciteit			6.863	6.863				3
3.4	BRP maatregelen 2022-2026 aanpassen gemaalcapaciteit Laar	466.678	60			11.511	11.511	11.511	3
4.1	Ondergrondse inzamelstations - 2025	75.000	10		8.100	8.100	8.100	8.100	4
	Ondergrondse inzamelstations - 2026	75.000	10			8.100	8.100	8.100	4
	Ondergrondse inzamelstations - 2027	75.000	10				8.100	8.100	4
	Ondergrondse inzamelstations - 2028	75.000	10					8.100	4
4.2	Glasbakken - 2025	50.000	10		5.400	5.400	5.400	5.400	4
	Glasbakken - 2026	50.000	10			5.400	5.400	5.400	4
	Glasbakken - 2027	50.000	10				5.400	5.400	4
	Glasbakken - 2028	50.000	10					5.400	4
	Totale structurele lasten				20.363	54.347	67.847	200.920	

Toelichting vervangingen

5.1 Stelpost kleine verkeersknelpunten 2025

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van inventarisatie worden de kleine knelpunten aangepakt.

Wat mag het kosten?

De raad heeft bij behandeling van de kadernota 2018 de motie IM9 aangenomen over knelpunten in de weginfrastructuur. Naar aanleiding van deze motie en het gevoerde debat wordt een jaarlijks terugkerende prioriteit van € 12.925 als dekking voor kapitaallasten opgevoerd om kleine verkeersknelpunten op te lossen.

5.2 Bomenbeheerplan

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de uitvoering van het bomenbeheerplan wordt met ingang van 2018 gedurende 9 jaar (dus tot en met 2026) rekening gehouden met de kosten van dit plan.

Wat mag het kosten?

Jaarlijks tot en met 2026 een investeringsbudget van € 50.000.

5.5 Vervanging evenementenkasten

Wat gaan we daarvoor doen?

De evenementenkast op de Muntpromenade heeft het einde van de levensduur bereikt. Deze kan niet in de zelfde soort terug komen. Deze wordt vervangen door een kast in de grond.

Wat mag het kosten?

De kosten van vervanging bedragen € 26.000, deze worden ineens ten laste van de exploitatie 2025 gebracht.

5.8 Vervanging lichtmasten

Wat gaan we ervoor doen?

Lichtmasten hebben een levensduur van 50 jaar. Na 50 jaar dienen deze vervangen worden. Deze investering is voor het vervangen van de lichtmasten die in 2025 het einde van de levensduur hebben bereikt.

Wat mag het kosten?

De kosten van vervanging bedragen € 22.000, deze worden ineens ten laste van de exploitatie 2025 gebracht.

5.9 Vervanging sfeerverlichting binnenstad

Wat gaan we ervoor doen?

De sfeerverlichting die 12 jaar oud is heeft het einde van de levensduur reeds overschreden. Hiervoor wordt een nieuwe investering aangevraagd die jaarlijks € 56.000 kost. De verlichting wordt dan geen eigendom maar geleased. Hiervoor wordt een contract van 5 jaar afgesloten.

Wat mag het kosten?

De structurele leasekosten bedragen € 56.000 per jaar.

Reserves en voorzieningen meerjarig

Naam Reserve of Voorziening		Saldo 1-1-24	Saldo 1-1-25	Stort. 2025	Onttr. 2025	Saldo 1-1-26	Stort. 2026	Onttr. 2026	Saldo 1-1-27	Stort. 2027	Onttr. 2027	Saldo 1-1-28	Stort. 2028	Onttr. 2028	Saldo 1-1-29
Algemene reserve															
R1000	Algemene reserve	30.086	17.275	0	-465	16.810	0	-1.354	15.456	0	-870	14.586	0	-95	14.491
Bestemmingsreserves															
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	6.248	6.288	4.504	-3.776	7.016	4.504	-3.776	7.744	4.504	-3.776	8.472	4.504	-3.776	9.201
R1004	Reserve majeure projecten	10.000	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000
R1005	Reserve Regio Deal	2.100	2.100	0	0	2.100	0	0	2.100	0	0	2.100	0	0	2.100
R1050	Reserve slotwijziging	3.581	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	472	341	145	-122	364	145	-163	346	145	-163	328	145	-163	311
R2101	Res.afkoopsom ond & verv biesterbrug	2.615	2.703	88	0	2.791	88	0	2.880	88	0	2.968	88	0	3.057
R3100	Reserve parkfac. en parkbeh. KH2.0	550	550	0	0	550	0	0	550	0	0	550	0	0	550
R4200	Reserve dec. huisvesting onderwijs	8.413	9.049	637	0	9.686	650	0	10.336	687	0	11.023	688	0	11.711
R5400	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	100	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100
R5700	Reserve groen	1.871	2.288	522	-422	2.388	522	0	2.911	106	0	3.017	0	0	3.017
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	1.544	1.421	0	-322	1.099	0	-147	952	0	-137	815	0	0	815
R6500	Res. Inburg.Particip. Niet-west. all	894	809	0	-164	644	0	0	644	0	0	644	0	0	644
R7000	Reserve energietransitie	1.107	1.107	0	0	1.107	0	0	1.107	0	0	1.107	0	0	1.107
R7400	Reserve bodemsanering	606	606	0	0	606	0	0	606	0	0	606	0	0	606
R7403	Pilot publ. Ontzorg. Energiebesp.	75	75	0	0	75	0	0	75	0	0	75	0	0	75
R8100	Reserve versnelling woningbouw	3.000	3.000	0	-100	2.900	0	-30	2.870	0	-30	2.840	0	-30	2.810
Bestemmingsreserves economisch nut															
R0450	Dekk.res. kap.lasten stadhuis	15.090	14.655	0	-435	14.219	0	-435	13.784	0	-435	13.349	0	-435	12.914
R3350	Dekk.res. Warenmarkt	13	11	0	-2	9	0	-2	7	0	-2	5	0	-2	3
R4350	Dekk.res. welzijn peuterspeelz. WML	76	71	0	-5	66	0	-5	60	0	-5	55	0	-5	50
R5250	Dekk.res. sporthal aan de Bron	3.171	2.995	0	-176	2.819	0	-176	2.643	0	-176	2.467	0	-176	2.291
R5252	Dekk.res. atletiekaccomm fase 1	855	814	0	-41	774	0	-41	733	0	-41	693	0	-41	652

R5253	Dekk.res. turnhal	153	143	0	-10	133	0	-10	123	0	-10	113	0	-10	103
R5255	Dekk.res. Open Park Boshoven	0	6.450	0	0	6.450	0	0	6.450	0	0	6.450	0	-258	6.192
R5450	Dekk.res. kapitaallasten museum JvH	101	101	0	-5	96	0	-5	90	0	-5	85	0	-5	79
R5550	Dekk.res. restaur. Martinustoren	27	21	0	-7	14	0	-7	7	0	-7	1	0	-1	0
R5551	Dekk.res. aankoop St. Annamolen	3	3	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2
R6150	Dekk.res. wijkacc.Keenterhart	1.089	1.037	0	-52	985	0	-52	933	0	-52	881	0	-52	829
R6151	Dekk.res. wijkaccom. Tungalroy	58	44	0	-14	30	0	-14	15	0	-14	1	0	-1	0
R6152	Dekk.res. JOP graswinkel	3	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3
R7450	Dekk.res. kapitaallasten NMC	25	25	0	-17	7	0	-7	0	0	0	0	0	0	0
R8150	Dekk.res. kiosk	9	9	0	-1	8	0	-1	7	0	-1	6	0	-1	5
R8300	Dekk.res. pand Beemdenstraat 38	24	24	0	0	24	0	0	24	0	0	24	0	0	24
Bestemmingsreserves maatschappelijk nut															
R5254	Egalisatiereserve SPUK	1.373	1.275	397	-170	1.502	0	-170	1.332	0	-170	1.162	0	-170	992
R5750	Dekk. Gebiedsv. Kempenbr/IJzeren Man	8	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8
Reserves weerstandsvermogen															
R1001	Algemene res. Weerstandsvermogen	12.651	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651
R1002	Risicobuffer bouwgrondexploitaties	7.100	7.100	0	0	7.100	0	0	7.100	0	0	7.100	0	0	7.100
	Subtotaal	115.091	105.150	6.293	-6.306	105.137	5.910	-6.395	104.652	5.530	-5.895	104.288	5.426	-5.221	104.492
Voorzieningen van de algemene dienst															
Voorz.midd.v.derden met bested.doel															
V7200	Voorz. vervangingsinv.riolering	18.672	17.470	19	-346	17.142	19	-431	16.730	19	-511	16.237	19	-848	15.408
V7205	Voorz. oude verv.invest.rioleringen	6.827	6.827	0	-263	6.565	0	-263	6.302	0	-263	6.040	0	-263	5.777
V8100	Voorz. Stedelijk Groenfonds	55	205	36	0	241	0	0	241	0	0	241	0	0	241
V8101	Voorz. Kwaliteitsfonds Buitengebied	63	181	0	0	181	0	0	181	0	0	181	0	0	181
V8102	Voorz. Natuur- en landschapsvisie	199	199	0	0	199	0	0	199	0	0	199	0	0	199
Voorziening handelsgoederen															
V1000	Voorziening Poort van Limburg	4.626	4.626	0	0	4.626	0	0	4.626	0	0	4.626	0	0	4.626
Voorziening risico's en verliezen															

V0100	Voorz. Pensioen zittende wethouders	863	863	0	0	863	0	0	863	0	0	863	0	0	863
V0401	Voorz.bovenwettelijk verlof	848	848	0	0	848	0	0	848	0	0	848	0	0	848
V0402	Voorziening verlofsparen	215	215	0	0	215	0	0	215	0	0	215	0	0	215
V8200	Nog te maken kosten afgesloten grex	116	116	0	0	116	0	0	116	0	0	116	0	0	116
Voorziening woonruimten economisch nut															
V0900	Voorziening woonruimte	921	921	0	0	921	0	0	921	0	0	921	0	0	921
Voorzieningen dubieuze debiteuren															
V001	Civiel	262	262	0	0	262	0	0	262	0	0	262	0	0	262
V002	Belastingen	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
V003	BSGW	339	389	99	0	487	99	0	586	99	0	685	99	0	783
V004	WIZ	1.059	1.259	200	-50	1.409	200	-50	1.559	200	-50	1.709	200	-50	1.859
	Subtotaal	35.066	34.382	353	-658	34.076	317	-744	33.649	317	-824	33.143	317	-1.160	32.300

Incidentele baten en lasten

Recapitulatie	Jaarschijf 2025			Jaarschijf 2026			Jaarschijf 2027			Jaarschijf 2028		
begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Lasten programma 1	14.775	1.526	13.249	25.217	12.026	13.191	24.355	11.198	13.157	19.472	6.190	13.282
Lasten programma 2	92.949	504	92.445	94.343	70	94.273	95.746	0	95.746	97.509	0	97.509
Lasten programma 3	13.385	170	13.215	13.622	120	13.502	13.820	95	13.725	14.301	95	14.206
Lasten programma 4	22.878	6.060	16.818	21.414	4.286	17.128	19.289	1.928	17.361	19.659	2.196	17.463
Lasten programma 5	12.808	0	12.808	13.340	0	13.340	13.401	0	13.401	13.360	0	13.360
Lasten programma 6	11.813	0	11.813	11.984	0	11.984	12.027	0	12.027	12.157	0	12.157
Totaal lasten programma's	168.608	8.260	160.348	179.920	16.502	163.418	178.637	13.221	165.417	176.459	8.481	167.978
Baten programma 1	5.233	1.526	3.707	15.729	12.026	3.703	14.825	11.198	3.627	9.831	6.190	3.641
Baten programma 2	26.314	0	26.314	26.095	0	26.095	25.285	0	25.285	25.328	0	25.328
Baten programma 3	6.683	0	6.683	6.848	0	6.848	7.046	0	7.046	7.502	0	7.502
Baten programma 4	16.495	5.910	10.585	15.130	4.211	10.919	12.976	1.928	11.048	13.269	2.196	11.073
Baten programma 5	539	0	539	512	0	512	512	0	512	513	0	513
Baten programma 6	1.140	0	1.140	1.306	0	1.306	1.138	0	1.138	1.162	0	1.162
Totaal baten programma's	56.405	7.436	48.968	65.619	16.237	49.382	61.783	13.126	48.657	57.605	8.386	49.220
Saldo van baten en lasten programma's	112.204	824	111.380	114.301	265	114.036	116.855	95	116.760	118.853	95	118.758

Recapitulatie	Jaarschijf 2025			Jaarschijf 2026			Jaarschijf 2027			Jaarschijf 2028		
begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Lasten alg. dekkingsmiddelen	9.278	3.186	6.092	6.947	1.460	5.487	7.804	850	6.954	9.159	300	8.859
Lasten overhead	24.112	137	23.975	24.122	44	24.079	23.957	0	23.957	23.676	0	23.676
Lasten vennootschapsbel.	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10
Lasten onvoorzien	34	0	34	35	0	35	35	0	35	35	0	35
Totaal lasten diversen	33.434	3.323	30.111	31.113	1.504	29.610	31.805	850	30.955	32.879	300	32.579
Baten alg. dekkingsmiddelen	146.176	0	146.176	144.532	0	144.532	148.400	0	148.400	152.026	0	152.026
Baten overhead	134	0	134	136	0	136	138	0	138	140	0	140
Totaal baten diversen	146.310	0	146.310	144.668	0	144.668	148.538	0	148.538	152.166	0	152.166
Saldo van diversen	112.876	-3.323	116.199	113.555	-1.504	115.059	116.733	-850	117.583	119.287	-300	119.587
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diversen	-672	4.147	-4.819	746	1.769	-1.022	122	945	-823	-434	395	-829
Stortingen in reserves	6.293	0	6.293	5.910	0	5.910	5.530	0	5.530	5.426	0	5.426
Onttrekkingen aan reserves	6.306	693	5.613	6.395	139	6.257	5.895	95	5.800	5.221	95	5.126
Afronding				0	1		0	3				
Geraamd resultaat	685	-3.454	4.139	-261	-1.629	1.369	243	-847	1.093	229	-300	529
Totaal structurele lasten			196.753			198.937			201.902			205.983
Totaal structurele baten			200.891			200.307			202.995			206.512
Structureel saldo baten en lasten (x € 1.000)	0	0	4.139	0	0	1.369	0	0	1.093	0	0	529

Toelichting incidentele baten en lasten

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn de bedragen uit de begroting 2025 opgenomen die een incidenteel karakter hebben en daardoor het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden.

Reservemutaties

Het BBV heeft als uitgangspunt dat in principe alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Als belangrijke uitgangspunten gelden echter ook:

- omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel;
- incidentele baten en lasten zijn de uitzondering;
- voor het bepalen of er sprake is van de uitzondering, wordt de aard van de raming beoordeeld.

Op basis van het bovenstaande is er een uitzondering op het incidentele karakter van reservemutaties. Daar waar structureel onttrekken aan een reserve niet mogelijk is vanwege de eindigheid van een reserve, is structureel muteren wel mogelijk vanwege de oneindigheid van de exploitatie. Dit gebeurt dan voor onbepaalde tijd en op basis van structureel vastgesteld beleid door de raad. Anders gezegd, er is geen einddatum bepaald voor deze mutaties. Deze zijn structureel van aard (dominant criterium) en worden daarom aangemerkt als structurele last en baat.

Voor de gemeente Weert is dit van toepassing op de mutaties in de volgende reserves:

- reserve decentralisatie huisvesting onderwijs;
- reserve civieltechnische kunstwerken;
- reserve afkoopsom en onderhoud en vervanging Biesterbrug;
- reserve gemeentelijk vastgoed;
- reserve groen;

Daarnaast heeft de gemeente Weert een aantal bestemmingsreserves voor dekking van kapitaallasten. De jaarlijkse onttrekkingen uit deze reserves zijn afgestemd op de looptijd en boekwaarde van de betreffende activa. Deze onttrekkingen zijn ook aangemerkt als structurele baat. Het betreft:

Nummer	Dekkingsreserve kapitaallasten	2025	2026	2027	2028
R0450	Dekk.res. kap.lasten stadhuis	435.106	435.106	435.106	435.106
R3350	Dekk.res. Warenmarkt	1.900	1.900	1.900	1.900
R4350	Dekk.res. welzijn peuterspeelz. WML	5.356	5.356	5.356	5.356
R5250	Dekk.res. sporthal aan de Bron	175.879	175.879	175.879	175.879
R5252	Dekk.res. atletiekaccomm fase 1	40.558	40.558	40.558	40.558
R5253	Dekk.res. turnhal	10.000	10.000	10.000	10.000
R5255	Dekk.res. Open Park Boshoven	0	0	0	258.000
R5450	Dekk.res. kapitaallasten museum JvH	5.474	5.474	5.474	5.474
R5550	Dekk.res. restaur. Martinustoren	6.600	6.600	6.600	825
R5551	Dekk.res. aankoop St. Annamolen	180	180	180	180
R6150	Dekk.res. wijkacc.Keenterhart	52.111	52.111	52.111	52.111
R6151	Dekk.res. wijkacom. Tungelroy	14.300	14.300	14.300	1.183
R6152	Dekk.res. JOP graswinkel	122	122	122	122
R7450	Dekk.res. kapitaallasten NMC	17.446	7.229	0	0
R8150	Dekk.res. kiosk	1.000	1.000	1.000	1.000
R5254	Egalisatiereserve SPUK	169.865	169.865	169.865	169.865

Incidentele lasten met dekking uit reserve (≥ € 25.000)

In de begroting 2025 zijn diverse bestedingen op basis van eerdere besluitvorming en in de begroting 2025 opgenomen voorstellen aangemerkt als incidenteel. De tegenhanger in de vorm van de inzet van een reserve is een incidentele baat. Per saldo is er geen sprake van beïnvloeding van het saldo, daarom worden deze bestedingen niet afzonderlijk toegelicht. Deze incidentele lasten zijn in het overzicht incidentele baten en lasten verwerkt. Het betreft:

Pro-gramma	Omschrijving incidentele last, gedekt uit reserve	2025	2026	2027	2028
P1	Omgevingsplannen (kadernota, t/m 2028)	95.000	95.000	95.000	95.000
P1	Aanpak spoorzone	100.000	30.000	30.000	30.000
P2	Aanvullende bijdrage Risse	169.529	0	0	0
P2	Inzet gerichte activiteiten inburgering	64.175	0	0	0
P2	Tijdelijke formatie tbv herindicaties Wmo-bg	63.500	0	0	0
P2	Beleids- en actieplan statushouders 2023-2025	100.000	0	0	0
P2	Diverse innovatieve projecten	258.495	146.962	137.464	0
P3	Onttrekking reserve Groen tgv Biest Minderbroederslaan	178.190	0	0	0
P3	Onttrekking reserve Groen tgv Dr. Schaepmanstraat	243.383	0	0	0
Overh.	Inzet participatie adviseur	87.000	43.500	0	0
Overh.	Inzet gerichte activiteiten tbv inburgering	113.603	0	0	0

Overige incidentele baten en lasten (≥ € 25.000)

Grondexploitaties:

Deze mutaties zijn naar de aard van de raming incidenteel. Ze hebben dus geen invloed op het structureel begrotingssaldo. In de begroting wordt géén winstneming geraamd.

- Baten grondexploitatie:
 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur (programma 4) € 5.909.901.
 - Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (programma 1) € 1.526.271.
- Lasten grondexploitatie:
 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur (programma 4) € 5.909.901
 - Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (programma 1) € 1.526.271.

Incidentele prioriteiten:

Uit de begroting 2023:

- Actieve ondersteuning van Weerter sportverenigingen bij bestuurlijke vraagstukken, exploitatievraagstukken en het aangaan van samenwerking (programma 2) € 100.000 incidenteel voor het jaar 2025.

Uit de begroting 2024 betreffen onderstaande prioriteiten incidentele uitgaven voor 2025:

- Opstellen wijkontwikkelingsvisie € 150.000.
- Aanpak schade overlastgevendende soorten € 75.000.
- Materiële kosten participatie adviseur € 30.000.
- Medewerker organiseren participatietrajecten € 90.000.

De incidentele prioriteiten voor het jaar 2025 worden gedekt uit het begrotingssaldo. Voor een overzicht wordt verwezen naar de prioriteiten.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op basis van artikel 20 van het BBV dient in de begroting aandacht besteed te worden aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen tijdens of na het dienstverband. Het gaat hierbij dus om normale jaarlijkse arbeidskosten zoals vakantiedagen, premies en pensioenen.

De jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume zijn verwerkt in de baten en lasten van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Voor deze kosten mag op basis van de bepalingen in het BBV geen voorziening worden gevormd.

Bij alle uren die conform de CAO-gemeenten als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de op- en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Door instelling van de voorzieningen Bovenwettelijk verlof en Verlofsparen bij de jaarrekening 2022 is hier uitwerking aan gegeven.

Balansprognose en EMU-saldo

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
(im)-Materiële vaste activa	188.306	188.964	200.315	215.349	220.661	217.035
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	293	293	293	293	293	293
Financiële vaste activa: Leningen	14.002	13.329	12.680	12.008	11.312	10.590
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	202.601	202.586	213.289	227.650	232.266	227.918
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	12.798	19.102	22.102	11.635	2.327	52
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	1.442	1.442	1.442	1.442	1.442	1.442
Uitzettingen <1 jaar	28.640	7.864	13.641	14.030	16.612	13.667
Liquide middelen	644	500	500	500	500	500
Overlopende activa	21.779	21.779	21.779	21.779	21.779	21.779
Totaal Vlottende Activa	65.303	50.687	59.464	49.386	42.660	37.440
Totaal Activa	267.904	253.273	272.753	277.036	274.926	265.358

Passiva

Eigen vermogen	113.073	105.151	105.138	104.653	104.288	104.493
Voorzieningen	27.858	31.550	30.996	30.321	29.566	28.474
Vaste schuld	91.844	84.561	92.281	104.228	110.150	100.297
Totaal Vaste Passiva	232.775	221.261	228.414	239.201	244.004	233.264
Vlottende schuld	7.638	11.187	23.514	17.010	10.097	11.269
Overlopende passiva	27.491	20.825	20.825	20.825	20.825	20.825
Totaal Vlottende Passiva	35.129	32.012	44.339	37.835	30.922	32.094
Totaal Passiva	267.904	253.273	272.753	277.036	274.926	265.358

EMU-saldo via mutaties in financiële activa en financiële passiva			2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa	Financiële activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-601	-673	-649	-672	-696	-722
		Uitzettingen	0	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	-1.354	-20.776	5.777	389	2.582	-2.945
		Liquide middelen	-220	-144	0	0	0	0
		Overlopende activa	42	0	0	0	0	0
Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	-10.238	-7.283	7.720	11.947	5.922	-9.853
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	645	3.549	12.327	-6.504	-6.913	1.172
		Overlopende passiva	7.103	-6.666	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								
EMU SALDO			357	-11.192	-14.919	-5.726	2.876	5.014
EMU SALDO referentiewaarde			-9.391					

3 BIJLAGEN

Taakveldenoverzicht meerjarenraming

Lasten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Goed wonen voor iedere doelgroep	14.774	25.217	24.355	19.472
Beheer overige gebouwen en gronden	907	880	886	942
Sportaccommodaties	6.682	6.630	6.655	6.711
Musea	1.123	1.129	1.136	1.143
Cultureel erfgoed	813	814	814	813
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	1.526	12.026	11.198	6.190
Wonen en bouwen	3.723	3.738	3.666	3.673
Iedereen doet mee	92.949	94.346	95.748	97.509
Onderwijshuisvesting	2.161	2.241	2.238	2.245
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.673	3.715	3.754	3.798
Sportbeleid en activering	931	796	487	487
Samenkracht en burgerparticipatie	8.965	9.140	8.942	8.944
Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	1.895	1.878	1.883	1.887
Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	1.934	1.962	1.995	2.028
Toegang en eerstelijnsvoorz. integra	56	59	60	61
Inkomensregelingen	23.964	24.327	24.715	25.106
Begeleide participatie	8.202	7.769	7.638	7.677
Arbeidsparticipatie	4.165	3.929	3.892	3.894
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	644	660	680	699
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	15.106	15.635	16.183	16.750
Jeugdhulp ambulant lokaal	1.303	1.375	1.402	1.430
Jeugdhulp ambulant regionaal	9.385	9.729	10.086	10.456
Jeugdhulp ambulant landelijk	388	402	417	432
Jeugdhulp met verblijf regionaal	3.650	3.788	3.928	4.074
Jeugdhulp met verblijf landelijk	162	169	175	181
PGB Wmo	290	298	307	313
PGB Jeugd	625	648	672	697
Beschermd wonen (Wmo)	64	68	72	74
chapp- en vrouwenopvang (Wmo)	157	162	168	173
Beschermd wonen (Wmo)	521	873	1.226	1.168
Jeugdbescherming	1.315	1.364	1.414	1.466
Jeugdreclassering	86	89	92	96
Coördinatie en beleid Wmo	158	158	158	158
Coördinatie en beleid Jeugd	174	174	174	174
Volksgezondheid	2.975	2.938	2.990	3.041
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	13.385	13.621	13.820	14.302
Openbaar groen en openl.recreatie	5.113	5.200	5.245	5.274

Lasten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Riolering	5.082	5.314	5.490	5.942
Milieubeheer	1.978	1.928	1.903	1.901
Ruimte en leefomgeving	1.212	1.179	1.182	1.185
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	22.878	21.413	19.290	19.659
Economische ontwikkeling	1.055	1.081	1.101	1.109
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.910	4.211	1.928	2.196
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	278	278	278	278
Economische promotie	1.805	1.735	1.657	1.658
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.918	5.037	5.086	5.147
Media	1.594	1.570	1.596	1.622
Afval	7.318	7.501	7.644	7.649
Goed ontsloten en verweven met de regio	12.808	13.340	13.401	13.360
Verkeer en vervoer	10.207	10.732	10.824	10.782
Parkeren	2.568	2.575	2.544	2.545
Recreatieve havens	19	19	19	19
Economische havens en waterwegen	3	3	3	3
Openbaar vervoer	11	11	11	11
Bestuur en burgerzaken	11.812	11.984	12.027	12.158
Bestuur	2.624	2.548	2.536	2.519
Burgerzaken	2.024	2.110	2.099	2.094
Crisisbeheersing en brandweer	4.862	5.003	5.106	5.205
Openbare orde en veiligheid	2.264	2.237	2.246	2.254
Begraafplaatsen en crematoria	38	86	40	86
Overhead	24.112	24.122	23.957	23.676
Overhead	24.112	24.122	23.957	23.676
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.312	6.981	7.839	9.193
Treasury	1.869	2.198	2.419	2.457
OZB woningen	475	476	490	509
Belastingen overig	-56	-56	-56	-56
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds		-1.490	-1.490	-1.490
Overige baten en lasten	7.024	5.853	6.476	7.773
Vennootschapsbelasting	10	10	10	10
Vennootschapsbelasting (VpB)	10	10	10	10
Reserves	6.293	5.910	5.530	5.426
Mutaties reserves	6.293	5.910	5.530	5.426
Totaal lasten	208.333	216.944	215.977	214.765

Baten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Goed wonen voor iedere doelgroep	5.233	15.730	14.825	9.831
Beheer overige gebouwen en gronden	323	307	307	315
Sportaccommodaties	920	935	935	939
Musea	48	48	48	48
Cultureel erfgoed	69	58	59	61
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	1.526	12.026	11.198	6.190
Wonen en bouwen	2.347	2.356	2.278	2.278
Iedereen doet mee	26.314	26.095	25.286	25.329
Onderwijshuisvesting	227	232	236	241
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.747	1.704	1.706	1.712
Sportbeleid en activering	359	308		
Samenkracht en burgerparticipatie	1.371	1.328	1.033	1.058
Inkomensregelingen	16.733	16.734	16.735	16.736
Arbeidsparticipatie	1.213	1.215	1.218	1.221
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	65	67	69	71
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	450	450	450	450
Beschermd wonen (Wmo)	85	87	89	90
Beschermd wonen (Wmo)	3.750	3.750	3.750	3.750
Volksgezondheid	314	220		
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	6.684	6.849	7.046	7.502
Openbaar groen en openl.recreatie	13	13	13	13
Riolering	6.460	6.661	6.858	7.314
Milieubeheer	100	100	100	100
Ruimte en leefomgeving	111	75	75	75
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	16.496	15.131	12.977	13.269
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.910	4.211	1.928	2.196
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	328	328	328	328
Economische promotie	498	498	498	498
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	426	436	436	444
Media	246	202	202	184
Afval	9.088	9.456	9.585	9.619
Goed ontsloten en verweven met de regio	539	512	512	513
Verkeer en vervoer	511	483	483	483
Parkeren	28	29	29	30
Bestuur en burgerzaken	1.141	1.306	1.139	1.162
Burgerzaken	1.044	1.209	1.042	1.065
Crisisbeheersing en brandweer	3	3	3	3

Baten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Openbare orde en veiligheid	90	90	90	90
Begraafplaatsen en crematoria	4	4	4	4
Overhead	134	136	138	140
Overhead	134	136	138	140
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	146.176	144.531	148.399	152.026
Treasury	2.235	2.335	2.218	2.154
OZB woningen	8.079	8.322	8.569	8.822
OZB niet-woningen	5.545	5.656	5.769	5.884
Parkeerbelasting	3.046	3.053	3.053	3.053
Belastingen overig	1.803	1.839	1.876	1.914
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	124.301	121.891	125.506	128.799
Overige baten en lasten	1.167	1.435	1.408	1.400
Reserves	6.306	6.395	5.895	5.221
Mutaties reserves	6.306	6.395	5.895	5.221
Totaal baten	209.023	216.685	216.217	214.993
Saldo	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal saldo	683	-265	240	229

BBV Beleidsindicatoren

Begroting 2025

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Meetwaarde	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2024	Weert	8,5	Motion, begroting 2025
		2023	Weert	8,1	Motion, begroting 2024
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	Weert	6,3	Motion, begroting 2025
		2023	Weert	6,3	Motion, begroting 2024
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2024	Weert	988	Begroting 2025
		2023	Weert	935	Begroting 2024
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2024	Weert	5,5	Begroting 2025
		2023	Weert	7,4	Begroting 2024
Overhead	% van de totale lasten	2024	Weert	12,0	Begroting 2025
		2023	Weert	11,9	Begroting 2024
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2023	Weert	4	Stichting Halt
			Limburg	10	
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2023	Weert	2,7	CBS - Diefstallen
			Limburg	2,4	
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2023	Weert	3,6	CBS - Criminaliteit
			Limburg	4,2	
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2023	Weert	1,7	CBS - Diefstallen
			Limburg	1,3	
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2023	Weert	6,2	CBS - Criminaliteit
			Limburg	6,0	
Functiemenging	%	2023	Weert	53,1	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
			Limburg	51,1	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2023	Weert	167,6	LISA
			Limburg	161,0	
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	Weert	11,2	DUO/Ingrado
			Limburg	5,8	
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	Weert	10,0	DUO/Ingrado
			Limburg	24,0	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023	Weert	2,0	DUO/Ingrado
			Limburg	2,6	

Niet-sporters	%	2022	Weert	45,8	Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM
			Limburg	50,2	
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	Weert	840,0	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA
			Limburg	810,5	
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2022	Weert	1,0	CBS Jeugd
			Limburg	1,0	
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	Weert	5,0	CBS Jeugd
			Limburg	6,0	
Netto arbeidsparticipatie	%	2023	Weert	71,6	CBS - Arbeidsdeelname
			Limburg	69,1	
Werkloze jongeren	%	2022	Weert	1,0	CBS Jeugd
			Limburg	2,0	
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2023	Weert	261,4	CBS - Participatiewet
			Limburg	322,0	
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	Weert	270,5	CBS - Participatiewet
			Limburg	179,4	
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	Weert	14,0	CBS Jeugd
			Limburg	15,0	
Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	Weert	1,3	CBS Jeugd
			Limburg	1,4	
Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	Weert	0,2	CBS Jeugd
			Limburg	0,4	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2023	Weert	710	CBS - Monitor Sociaal Domein Wmo
			Limburg	836	
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	Weert	236	CBS - statistiek Huishoudelijk afval
			Limburg	124	
Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	Weert	31,3	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat
			Limburg	19,6	
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2024	Weert	335	CBS - Statistiek WOZ
			Limburg	290	
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2023	Weert	7,5	BAG/ABF
			Limburg	6,2	
Demografische druk	%	2024	Weert	75,4	CBS - Bevolkingsstatistiek
			Limburg	75,8	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2024	Weert	886	COELO, Groningen
			Limburg	928	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2024	Weert	941	COELO, Groningen
			Limburg	997	

Lijst subsidies

Naam subsidieontvanger	subsidiebedrag maximaal in euro
Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt in dit overzicht aangegeven tot welke bedragen subsidie wordt verstrekt op basis van een in de begroting, en niet op basis van de subsidieverordening, beschikbaar budget.	
BNMO afdeling Limburg	550
Bond van Wapenbroeders Weert	581
Buro Andersom B.V. (t.b.v. Aanpak Wonen Plus)	480.000
Dorpsbelangen Laar (t.b.v. maatschappelijk gebruik Beej-Bertje)	19.400
Franciscus Huis Weert B.V. (t.b.v. activiteit 'Eten met Franciscus')	1.500
Gemengd koor Creatura (t.b.v. Herinneringsconcert ihkv Eén Tegen Eenzaamheid)	1.000
Grenspark Kempen~Broek	10.000
Hengelsportvereniging St. Petrus Weert e.o.	2.750
Meerderweert, Stichting Primair Onderwijs Weert/Nederweert (t.b.v. Weerter Scholen Toernooi)	770
MET ggz (t.b.v. Buurtcirkel Weert)	25.960
Nationale Vereniging De Zonnebloem, afdeling Stramproy-Tungelroy	550
Nationale Vereniging De Zonnebloem, afdeling Weert	550
Organisatie Bevrijdingen en Herdenkingen	8.000
Organisatie Jeugdpreensetrefte	990
Routebureau Noord- en Midden Limburg	23.421
Stadsvastelaovendjvereniging 'De Rogstaekers'	27.500
Stg. Accommodatie Swartbroek (t.b.v. gymonderwijs bs St. Laurentius)	7.500
Stichting Behoud van Beleving (t.b.v. Bantopa Party)	2.750
Stichting Bospop	9.350
Stichting Buurtgezinnen	50.220
Stichting Cultureel Lint Weert	27.500
Stichting Dagopvang Weert	86.200
Stichting De gewoonste zaak van Weert (t.b.v. KVV voor mensen met een beperking)	165
Stichting Door Sport Ontspanning (D.S.O.)	715
Stichting Dorpsraad Stramproy (t.b.v. Doden- en Bevrijdingsherdenking)	550
Stichting Dorpsraad Stramproy (t.b.v. Sociaal Platform Stramproy)	2.750
Stichting Filmhuis Weert	1.100
Stichting Gemeenschapscentrum Stramproy (t.b.v. groot onderhoud De Zaal Stramproy)	13.161
Stichting IVN natuureducatie Weert e.o.	1.827
Stichting Jeugdfonds Cultuur Limburg	40.000
Stichting Jeugdfonds Sport Limburg	40.000
Stichting Leefbaarheid Stramproy (t.b.v. activiteiten voor minder valide inwoners van Stramproy)	2.500

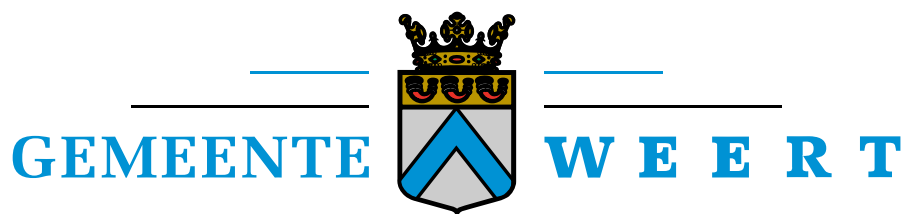
Stichting Leergeld Weert e.o.	40.000
Stichting Limburg Cycling	3.000
Stichting Limburg Festival	25.000
Stichting Limburg Marketing	98.107
Stichting Mega Dance Company	660
Stichting Natuur- en Milieueducatie	212.242
Stichting Parkmanagement Weert	100.000 + index
Stichting RICK (t.b.v. het programma RAAK!)	4.150
Stichting RICK/Beiaardcomité St. Martinus Weert	6.600
Stichting Sint Nicolaas Weert	935
Stichting Slachtofferhulp Nederland	19.687
Stichting Spark Tech Lab	25.000
Stichting Stadsbus Weert	11.000
Stichting Stadstriathlon Weert	15.000
Stichting Tafeltje-Dek-Je	25.071
Stichting Toon Hermans Huis Weert	7.370
Stichting Truckrun Weert	825
Stichting Turks Cultureel Centrum Weert (t.b.v. Internationaal Kinderfestival)	2.750
Stichting Veilig Verkeer Nederland, afdeling Weert	4.000
Stichting voor Verpleeg-, Verzorgings- en Woonfaciliteiten Land van Horne (t.b.v. het project Vitaal Thuis)	9.727
Stichting voor Verpleeg-, Verzorgings- en Woonfaciliteiten Land van Horne (t.b.v. Huishoudelijke hulp Franciscus Hospice)	33.070
Stichting Weert Marketing	305.000
Stichting Wijkraad Boshoven (t.b.v. Huiskamer voor Ouderen Boshoven)	3.025
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Afdeling Weert	550
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Stramproy-Tungelroy	550
Werkgroep 08 maart	495
Zwem- en Vriendenclub 'De IJsberen'	440

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
ABF Research	onderzoeksbureau
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBB	Boer Burger Beweging
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDO	Accountantsbureau
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BIZ-O	Bedrijven Investerings Zone voor Ondernemers
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BNMO	Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers
BRP	Basis Riolerings Plan
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
Btw	Belasting over de toegevoegde waarde
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO	chief information security officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus Disease
CPB	Centraal Planbureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek Weg-Waterbouw
DNA	desoxyribonucleïnezuur (dit bevat alle erfelijke informatie van een organisme en wordt ook wel het genetisch materiaal genoemd)
DNB	De Nederlandsche Bank
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECGeo	Expertise Centrum Geografisch (Geo)
EMA	Energie Maatwerk Advies
EMU	Economische en Monetaire Unie
eNPS	Employee Net Promoter Score
Fed	Federal Reserve System (= centrale bank van de VS)
FTE	Fulltime-equivalent
GFT	Groene-, Fruit- en Tuinafval

GGD	Gemeentelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GreX	Grondexploitatie
ha	Hectare
HBH	Hulp bij Huishouden
HICP	Geharmoniseerde consumentenprijsindex
I/S	Incidenteel/Structureel
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
ICT NML	ICT Noord- en Midden Limburg
imoc	ontwikkeling van de netto materiële overheidsconsumptie
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
JOP	Jongeren Ontmoetingsplaats
JvH	(voorheen) Jacob van Hornemuseum; nu Museum W
Lening o/g	Opgenomen gelden
Lening u/g	Uitgeleende gelden
LPLG	Limburgs Programma Landelijk Gebied
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LKS	Loonkostensubsidie
LTA	Landelijk Transitie Arrangement (binnen de jeugd-GGZ)
M50	Middelgrote gemeenten (voorheen PMG)
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NEN	Nederlandse norm
NIS2	Network and Information Security directive (richtlijn vastgesteld door de Europese Unie, bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren)
NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
NSC	Nieuw Sociaal Contract
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars
o/g	opgenomen geld (lening)
OCSW	Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn
ODNL	Omgevingsdienst Noord-Limburg
OG	Openbaar Gebied
P&O	Personeel & Organisatie
PDCA	Plan Do Check Act
PiO	Platteland in Ontwikkeling

PL	een verouderd soort spaarlamp (compacte fluorescentielampen)
PRIO	Prioriteit
PVV	Partij voor de Vrijheid
RES NML	Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RISMAN	Risicomanagement
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SMART	Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch, Tijdgebonden
SPUK	Specifieke Uitkering
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
u/g	Uitgeleend geld (lening)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
vsv	Voortijdige schoolverlaters
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
WeVIM	Weerter Verordening Instandhouding Monumenten
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WML	Waterleidingmaatschappij Limburg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken

Postbus 950
6000 AZ Weert
www.weert.nl